

Project funded by
EUROPEAN UNION

Результат Т1.3.1.

***Загальні рекомендації для підприємців аквакультури в Греції,
Румунії, Туреччині та Україні***

Спільні кордони. Спільні рішення.

0

Project funded by
EUROPEAN UNION

ЗМІСТ

1. ВСТУП	3
2. ГРЕЦІЯ	4
2.1. Довідкова інформація	4
2.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Греції.....	5
2.2.1. Інституційна база	5
2.2.2. Правова база.....	5
2.2.3. Процедури розвитку бізнесу аквакультури в Греції.....	7
2.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу.....	12
2.2.4.1. Національне фінансування	12
2.2.4.2. Приватне фінансування.....	14
2.2.4.3. Європейське грантове фінансування	14
3. РУМУНІЯ	15
3.1. Довідкова інформація	15
3.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Румунії	16
3.2.1. Інституційна структура	16
3.2.2. Правова база.....	18
3.2.2.1. рівень ЄС.....	18
3.2.2.2. Національний рівень	21
3.2.3. Порядок створення рибних господарств	27
3.2.3.1. Основні процедури.....	27
3.2.3.2. Порядок та адміністративні акти другорядних органів, що займаються аквакультурою	28
3.2.3.3. Приклад бізнес-плану	29
3.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу.....	29
3.2.4.1. Національне фінансування	29
3.2.4.2. Приватне фінансування.....	29
3.2.4.3. Європейське грантове фінансування	30
3.2.4.4. Міжнародне грантове фінансування	30
3.2.4.5. інші	30
4. ТУРЧИНА	31
4.1. Довідкова інформація	31
4.2. Загальні рекомендації щодо початку розведення риби.....	32
4.2.1. Інституційна база	32
4.2.2. Нормативна база	33
4.2.3. Порядок створення рибних господарств	38
4.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу.....	57
4.2.5. Страхування сільськогосподарських інвестицій (ТАРСІМ).....	66
5. УКРАЇНА	68
5.1. Довідкова інформація	68
5.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Україні.....	70
5.2.1. Інституційна структура	70

Project funded by
EUROPEAN UNION |

5.2.2. Нормативна база	72
5.2.2.1. Законодавство ЄС	72
5.2.2.2. Національне законодавство	73
5.2.2.3. Вимоги до інвестування для рибництва	76
ДОДАТКИ ДО ХРАМСІВ ЗАЯВ, ВКАЗАНИХ В РЕГУЛЮВАННЯХ АКВАКУЛЬТУРИ (ТУРЕЦІЯ)	82
ДОДАТОК 1. РЕГУЛЮВАННЯ АКВАКУЛЬТУРИ	83
ДОДАТОК 2. ДИРЕКТИВА ПРО ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ АКВАКУЛЬТУРИ	96
ДОДАТОК 3. СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ІНВЕСТИЦІЙ	126

Project funded by
EUROPEAN UNION

1. ВСТУП

Аквакультура робить все більший внесок у світове виробництво водної їжі, враховуючи, що у випадку більшості запасів дикої риби; межі сталої експлуатації зараз майже досягнуті або навіть перевищені. У ЄС аквакультура є важливою економічною діяльністю в багатьох прибережних і континентальних регіонах. Кожна з країн-партнерів має на меті розвивати аквакультурний бізнес всередині країни відповідно до свого водного потенціалу, географії, клімату та інших характеристик екосистеми.

Греція та Румунія намагаються розвивати сектор аквакультури відповідно до стратегій ЄС, принципів спільної рибної політики та механізмів фінансування, тоді як Туреччина та Україна, як країни, які не є членами, намагаються підтримувати цей сектор своєю національною політикою, або після узгодження національного законодавства з *acquis* ЄС або розробка нових політик і стратегій для збільшення виробництва аквакультури.

Існують також великі розбіжності щодо правової та інституційної бази в Румунії та Україні, якщо порівнювати Грецію та Туреччину, виходячи з їхнього історичного походження. Тому дуже важливою є адаптація до правил вільного ринку, конкурентоспроможне інвестування з метою найбільш раціонального використання національних ресурсів та екологічно чистий підхід.

У всіх країнах-партнерах головною метою є забезпечення високоякісної продукції відповідно до суворох стандартів екологічної стійкості, здоров'я тварин та захисту споживачів. Відмінна якість продукції аквакультури має бути важливою конкурентною перевагою національного аквакультурного виробництва як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Однак у багатьох країнах видобуток риби знизився або залишається на застою, тоді як попит постійно зростає. Хоча рибальство має сезонність, аквакультура має перевагу безперервних поставок на ринки.

Аквакультура є одним із важливих компонентів блакитної стратегії зростання ЄС та ФАО з цілями сталості, продовольчої безпеки, зростання та зайнятості. Покращена структура аквакультури допоможе збільшити виробництво риби та морепродуктів та їх постачання на ринки, зменшить залежність від імпорту риби та сприятиме розвитку сільських та прибережних районів.

Комісія ЄС у співпраці з державами-членами запровадила стратегічні настанови для аквакультури для вирішення проблем, що стоять перед цим сектором, та визначення сфер (наприклад, адміністративне спрощення, просторове планування, організація ринку, краще маркування та інформація), у яких можуть допомогти ринку розблокуватися. потенціал сектору аквакультури ЄС. 2013 рік ознаменувався довгоочікуваною реформою Спільної рибної політики (СРП). Реформи представляють собою надійний план дій, який приділяє більшу увагу соціальній, економічній та екологічній стійкості. Метою є підтримка довгострокового зростання рибного господарства, створення робочих місць у прибережних районах і, зрештою, забезпечення громадян ЄС рибою здоровим і стійким способом. У той час як Греція та Румунія користуються такими правовими, технічними та фінансовими ініціативами, Туреччина, як країна, яка вступає,

Реформа Спільної політики в галузі рибальства (СРП) має на меті сприяти розвитку аквакультури за допомогою відкритого методу координації: добровільного процесу співпраці, заснованого на

Project funded by
EUROPEAN UNION

стратегічних принципах і багаторічних національних стратегічних планах, які визначають спільні цілі та, де можливо, індикатори для вимірювання прогресу в цей напрям. Для досягнення цих цілей необхідна активна участь усіх відповідних суб'єктів: органів влади, промисловості, торговців, споживчих асоціацій, а також представників громадянського суспільства.

2. ГРЕЦІЯ

2.1. Довідкова інформація

Аквакультура є дуже важливою і невід'ємною частиною Греції. Він охоплює розведення водних організмів, морських та прісних вод, таких як риба, молюски (устриці, мідії), ракоподібні (креветки, раки) та рослини. Це діяльність, яка знаходиться в самому розпалі, будучи однією з найважливіших галузей сектору первинного тваринництва; він відкриває значні перспективи для створення робочих місць і задовольняє реальний попит з боку споживачів. Показово, що в 1980 році лише 2% внутрішньої пропозиції рибної продукції надходило від аквакультури (2000 тонн), а решта 98% — від промислового або традиційного рибальства (105651 тонна). Це співвідношення почало змінюватися, і згідно з останніми доступними даними ФАО за 2017 рік, за оцінками, 62% внутрішнього виробництва рибної продукції було отримано з аквакультури, а решта 38% — з комерційного рибальства.

Переживши десятиліття повільного розвитку та невеликого спаду виробництва, грецька аквакультура зараз на шляху розвитку. У Греції, починаючи з 1981 року, коли були створені перші експериментальні установки, у 2018 році галузь досягла того, щоб утриматися на першому місці в світі з розведення середземноморської риби. Точніше, в грецьких морях розводять середземноморські види, в основному дорадного морського морського і європейського морського окуня, а також такі види, як гострорибий морський лещ, морський лещ, мізерний, звичайний зубат тощо.

Розведення черепашок також є важливою опорою грецької аквакультури. Ця діяльність відбувається переважно в районах Північної Греції. Перший грант на вирощування мідій був зафіксований в 1955 році і стосувався системного блоку в шаховому порядку в північно-східній бухті Салоніки. У 1970 році почалося більш систематичне вирощування мідій у частинах річок Лудія та Аксіос, а потім розширилося до Піерії, Іматії та Кавали. Спочатку використовувалася ступінчаста система, яка підходить для мілководдя, а потім у 1985 році довга лінія була використана для глибших вод, в результаті чого велике збільшення кількості одиниць з 70 до 600. Крім морської аквакультури (риба та молюски), особливе місце займає аквакультура внутрішніх вод, розвинена на невеликій території, придатній для цього, переважно в Епірі та Західна Македонія, яка є основною або додатковою роботою для жителів гірських і віддалених материкових районів.

На бізнес-рівні по всій Греції наразі працюють 63 компанії з 320 підрозділами. Більшість із них є сімейними, малими та середніми підприємствами, а також є більші групи з вертикальними компаніями, які, окрім розведення риби, виробляють нерест, корм та стаціонарне обладнання.

З точки зору конкуренції, вона все ще стає все більш інтенсивною через стрімке зростання виробництва третіх країн, головним чином Туреччини. На європейському рівні спостерігається

Project funded by
EUROPEAN UNION |

збільшення виробництва обох видів (дорада, європейський морський окунь) для всіх середземноморських країн, але, схоже, це не впливає на продажі в Греції. Зовнішня орієнтація середземноморської рибної промисловості охоплює 80% продукції, що експортується, а решта 20% доступні на місцевому ринку. Грецька рибна продукція доступна в 32 країнах світу. Однак основні ринки знаходяться в ЄС, де традиційно Італія, Іспанія та Франція поглинають майже більшість грецького виробництва (59% у 2018 році).

2.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Греції

2.2.1. Інституційна база

Міністерство сільського розвитку та продовольства відповідає за аквакультуру в Греції. Він визначає Національну водну стратегію, розподіляє квоти виробництва та, за допомогою програм фінансування ЄС, керує всіма національними фондами та фондами Співтовариства, наявними у цьому секторі. На місцевому рівні префектури ліцензують діяльність аквакультури та надають прибережні та морські території для вирощування. Регіональні ветеринарні служби відповідають за питання гігієни та безпеки та регулярно контролюють робочі процедури та гігієнічні умови аквакультури.

Морські рибники пов'язані з Федерацією грецьких марикультур, на яку припадає близько 70% загального виробництва Греції. Менші виробники представлені Всегрецькою асоціацією середніх рибоводів.

2.2.2. Правова база

Основа спільного просторового планування аквакультури дає вказівки та критерії для розвитку аквакультури та забезпечує захист навколишнього середовища та конкурентоспроможність сектору.¹ Даючи конкретні рекомендації для кожного типу практичної аквакультури, структура також пояснює правові та адміністративні зміни до плану дій у майбутньому.

У 2014 році був прийнятий закон про розвиток аквакультури з метою спрощення складних адміністративних процедур. Національна рада з аквакультури була створена з метою просування пріоритетів вирощування води, спрощення доступу до громадських земель і вод, а також процедури створення аквакультури шляхом накладення санкцій на порушників. Національна рада аквакультури (NCA) інформує Міністра розвитку сільських районів та продовольства з питань політики. Зокрема, він рекомендує:

- Формування та реалізація Національної програми розвитку аквакультури.
- Інституційні реформи, необхідні для підтримки стратегії розвитку галузі, через фінансові програми розвитку, а також для будь-якого іншого інституційного регулювання.
- Будь-які інші питання, доручені міністром сільського розвитку та продовольства.

Законодавство, що регулює аквакультуру в Греції, таке:

¹Спільне міністерське рішення № 31722/2011, Урядовий вісник 2505, ратифіковано 4 листопада 2011 р.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Закон N.4282/2014 (ФЕК 182/A/2014) «Розвиток аквакультури та інші положення»http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/%CE%A6%CE%95%CE%9A%20182%20%CE%91%20%CE%BD4282%20_2014.pdf
- Закон N.Δ.420/70 «Кодекс рибальства» (Урядовий вісник-GG) 27/A/31-1-1970 http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/70_0027A.pdf), доповнено та замінено положеннями Закону N. 1740/1987 (GG 221/A/14-12-1987)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/87_0221A.pdf і Закон N. 2040/1992 (GG 70/A/23-4-1992)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/92_0070A.pdf).
- Декрет В.Δ 142/1971, стаття 1 «Риболовля на водні організми ... та їх охорона» (GG 49/A/12-3-1971 http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/71_0049A.pdf).
- Закон N. 1845/1989, стаття 32, абз. 7 (а), про «оренду акваторій» (GG 102/A/26-4-1989)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/89_0102A.pdf).
- Закон N. 3208/2003 Стаття 19, параграф 11 (GG 303/A/24-12-2003)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/03_0303A.pdf).
- Рішення Міністра 140476/2004 «Визначення процедури концесії... та надання ліцензії на створення та експлуатацію підрозділів» (GG 357/B/19-2-2004)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/04_0357B.pdf).
- Постанова Міністра 9232.1/1/11/11-01-2011 «Положення про ліцензування морських та рибних господарств» (GG 136/B/09-2-2011)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/11_0136B.pdf).
- Закон N. 3199/2003 про «Охорона та управління водними ресурсами – Гармонізація з Директивою 2000/60/ЄС Європейського Парламенту...» (GG 280/A/9-12-2003)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/03_0280A.pdf).
- Закон N. 4014/2011 про «Екологічне ліцензування проектів і діяльності...» (GG 209/A/21-9-2011)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/11_0209A.pdf).
- Указ Президента 28/2009 про «Санітарні вимоги до тварин аквакультури та продуктів з них... відповідно до Директив Ради 2006/88 / ЄС та 2008/53 / ЄС Комісії ЄС (GG 46/A/16-3-2009)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/09_0046A.pdf).
- Рішення міністерства К.Υ.Α 31722/4-11-2011 про «Затвердження спеціальної основи для просторового планування та сталого розвитку аквакультури...» (GG 2505/B/4-11-2011)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/11_2505B.pdf).
- Закон N. 3852/2010 «Нова архітектура місцевого самоврядування та децентралізованого управління – програма Каллікратіс» (GG 87/A/7-6-2010)http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/2-Ydat/10_0087A.pdf).

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- Рішення міністра 521/53656/16-05-2015 К.У.А. «Умови та процес нарахування балів для оренди морських та озерних акваторій...» (GG 1780/B/23-05-2015 <http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/%CE%A6%CE%95%CE%9A%201780%20%CE%92%202017.pdf>) у редакції Урядового вісника 2069/B/15-06-2017 <http://www.alieia.minagric.gr/sites/default/files/basicPageFiles/%CE%A6%CE%95%CE%9A%202069%20%CE%92%202017.pdf>.

2.2.3. Процедури розвитку бізнесу аквакультури в Греції

Грецькі рибні ферми фінансуються, а відповідні субсидії негайно поглинаються. Греція займає друге місце за кількістю субсидій ЄС. Найважливішими конкурентами Європейського Союзу в цілому є країни Азії та Латинської Америки. Для Греції найбільшим викликом є сусідня Туреччина. Європейська комісія працює над створенням бачення сталого розвитку аквакультури. Цілі – сприяти конкуренції, заохочувати стійкість та висвітлювати продукти рибного господарства.

Застосування лососевими технологіями в садковому господарстві, підвищений попит на ці види на ринку та природні умови, створені грецьким кліматом, а також широка берегова лінія зробили країну вибором для розвитку цього сектору. Основні програми допомоги від Європейського Союзу та приватних підприємців призвели до швидкого зростання виробництва, і Греція стала найбільшим виробником цих видів у світі. (Μλασιούλη, 2014).

У 2014 році, з прийняттям Закону 4282 про «Розвиток аквакультури», розпочався процес модернізації інституційної бази для створення та діяльності підрозділів, оскільки він був складним і бюрократичним, створюючи неясності та дублювання відповідальності між залученими службами. а надання ліцензії може тривати до двох років. У 2016 році тривала обробка постанови міністрів L.4282, яка дозволила положення, які ще не розглянуті. Законодавча база, яка діяла до 2016 року та стосувалась створення та функціонування підрозділів, була складною та бюрократичною, що створювало двозначність та дублювання відповідальності між залученими службами. Основними проблемами було збільшення кількості ліцензій, необхідних для створення підрозділу, залучення багатьох служб, недотримання термінів, велике адміністративне навантаження на послуги та значне фінансове навантаження на інвесторів щодо проведення досліджень та відбору зразків, необхідних на різних етапах ліцензування підрозділів. Згідно з наявними даними від ГА рибальства, середній час для завершення процесу ліцензування становить двадцять п'ять (25) місяців і залежить від регіону та виду. За період з 2007 по 2013 рік було подано 72 заявки на видачу нових ліцензій, з яких 25% були остаточно задоволені (ΣΕΘ, 2017). Середній час для завершення процесу ліцензування становить двадцять п'ять (25) місяців і залежить від регіону та виду. За період з 2007 по 2013 рік було подано 72 заявки на видачу нових ліцензій, з яких 25% були остаточно задоволені (ΣΕΘ, 2017). Середній час для завершення процесу ліцензування становить двадцять п'ять (25) місяців і залежить від регіону та виду. За період з 2007 по 2013 рік було подано 72 заявки на видачу нових ліцензій, з яких 25% були остаточно задоволені (ΣΕΘ, 2017).

Project funded by
EUROPEAN UNION

На підставі Урядового вісника № 2284 від 07.05.2017 р. визначаються необхідні документи для видачі, поновлення або зміни ліцензії на створення та діяльність об'єктів аквакультури. До них належать:

1. Попереднє погодження договору оренди акваторії

заінтересована сторона подає до компетентного Управління сільськими справами відповідного Децентралізованого управління:

- a. Заява фізичної або юридичної особи
  - b. Короткий техніко-економічний звіт
  - c. Карта ширшої території в масштабі 1: 50 000, де буде зазначено місцезнаходження запитуваної акваторії
  - d. Топографічні схеми запитуваної акваторії, а також розташування та розташування об'єктів кваліфікованим членом технічного персоналу ТЕЕ.
2. Управління з питань сільського господарства Децентралізованої адміністрації надати справу на розгляд компетентним службам.
3. Після видачі попереднього погоджувального рішення про оренду заінтересована сторона подає до Управління сільськими справами відповідного Децентралізованого управління справу з наступними підтверджувальними документами для надання ліцензії на створення та функціонування плавучої аквакультури. одиниця:
- a. Заява заінтересованої фізичної або юридичної особи.
  - b. Дослідження впливу на навколишнє середовище (ОВНС), що супроводжується необхідними підтверджувальними документами (включаючи видачу Рішення про затвердження екологічних умов). До подання ОВНС за процесом висновку може за бажанням послідувати подання файлу для попереднього визначення екологічних вимог (РРРА). У разі встановлення та експлуатації в межах заповідної зони мережі NATURA 2000 також застосовуються положення статті 10 Закону 4014/2011.
  - c. Заява проектувальника або заінтересованого органу з необхідними підтверджувальними документами, оскільки вони спеціалізуються на спільній постанові міністерства № 50129/1392 / 26.9.2013 (В '2405).
  - d. Підтверджуючі документи щодо дозволу на водокористування, якщо необхідно. у разі використання морської води та/або у разі видобутку води з моря, незалежно від відстані від берега, дозвіл на водокористування не потрібен. Для земельних ділянок, які є допоміжними об'єктами, свідоцтво про право власності чи договір оренди або рішення про надання нерухомості чи відповідний договір користування сторонніми об'єктами подається у кожному окремому випадку. Дозвіл на будівництво або подібне погодження з містобудування, якщо потрібно, подається після видання Затверджуючих рішень екологічних умов.
  - e. У випадках земельних ділянок, які підпадають під дію лісового законодавства, положення Закону 998/1979 (А '289) та рішення № 11/2008 15277/2012 (В' 1077).
  - f. Якщо межі морського узбережжя та пляжу не визначені в районі створення підрозділу, заінтересований орган подає копію відповідної заяви про їх визначення, яка була б раніше подана для цього. Якщо берег моря і пляж вже визначені, то подається офіційний вісник їх опублікування.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- g. Для будівництва теплиць для аквакультури та/або для наземних резервуарів незалежно від їх конструкційних матеріалів необхідна довідка про відхилення від будівельних норм.
- h. Документи, що стосуються контролю за здоров'ям худоби-риби та продуктів з них.
- 4. Для надання ліцензії на створення та функціонування об'єкта водного господарства виключно на об'єктах розведення земель зацікавлена сторона подає до Управління сільського господарства відповідного Децентралізованого управління справу з наступними підтверджувальними документами.
  - a. Заява фізичної або юридичної особи.
  - b. Потрібні свідоцтво про право власності чи договір оренди або рішення про надання нерухомості, а також дозвіл на будівництво чи подібний дозвіл від компетентного містобудівного органу. Дозвіл на будівництво або подібне погодження подається після видачі АЕРО. Зокрема, у випадку лісових ділянок, акт характеристики території, на якій пропонується встановлення проекту (а також його підсумковий), або визначення лісової форми ділянки відповідно до чинних положень лісового законодавства. за ці поступки. У таких випадках (лісові ділянки) положення закону 998/1979 (А '289) та рішення № 998/1979. 15277/2012 АЕРО (В'1077), як застосовано.
  - c. Якщо межі морського узбережжя та пляжу не визначені в районі розміщення підрозділів, заінтересований орган подає копію відповідної заяви про їх визначення, яка раніше була подана для цього. Якщо берег моря і пляж визначені заздалегідь, подається офіційний вісник їх опублікування.
  - d. Для будівництва теплиць для аквакультури та/або для наземних резервуарів для рибництва, незалежно від їх конструкційних матеріалів, сертифікат про відхилення від будівельних норм.
  - e. Короткий техноекономічний звіт.
  - f. Карта ширшої території в масштабі 1:5000, де буде зазначено розташування земельної ділянки об'єктів.
  - g. План розміщення ділянки в масштабі від 1:200 до 1:1000 з ілюстрацією пропонуваного проекту і установок кваліфікованим інженером-механіком ТЕЕ.
  - h. Дослідження впливу на навколишнє середовище (ОВНС) з необхідними підтверджувальними документами для категорії А «одиниці Закону 4014/2011 (А' 209), у якому необхідно видання Рішення про затвердження екологічних умов. До подання ОВНС за процесом висновку за бажанням може супроводжуватися подання файлу для попереднього визначення екологічних вимог (РРРА), відповідно до положень Закону 4014/2011.
  - i. Відповідна заява проектувальника або заінтересованого органу з необхідними підтверджувальними документами для водорозчинних установок категорії В 'закону 4014/2011, на які поширюються Стандартні екологічні зобов'язання (РРД).
  - j. Необхідні документи щодо дозволу на водокористування, якщо необхідно. Дозвіл на водокористування не потрібен у разі використання морської води та/або у разі видобутку води з моря, незалежно від відстані від берега.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- k. Документи, що стосуються контролю за здоров'ям худоби-риби та продуктів з неї.
  - l. Дозвіл на проїзд або свідоцтво про закриті розміщення рибогосподарської служби відповідного регіонального підрозділу щодо випадків використання видів, незнайомих у місцевому середовищі. (Для захисту цього документа зацікавлена сторона подає відповідний запит з файлом технічного звіту до Служби рибного господарства відповідного регіонального підрозділу.
5. Управління сільськими справами Децентралізованої адміністрації офіційно заповнює файл супровідних документів з попереднім погодженням оренди акваторії та в свою чергу передає його до компетентних служб.
  6. Після того, як усі дозволи/погодження були видані та зацікавлена сторона подала дозвіл на будівництво або відповідне погодження компетентного містобудування, а також докази процесу визначення узбережжя та пляжу, Управління сільськими справами пропонує Генеральному секретарю Децентралізовану адміністрацію видача ліцензії на створення та діяльність підрозділу аквакультури.
  7. Управління з питань сільського господарства Децентралізованої адміністрації передає файл підтвердних документів до компетентних служб.

Процедура, яка наразі діє для видачі ліцензії на створення та встановлення аквакультури в Греції, включає подання необхідних документів до Управління у справах сільських районів, подання файлу для попереднього визначення екологічних вимог, використання інженера-механіка, видання затверджувальних рішень екологічних умов, необхідних документів, пов'язаних з санітарним контролем видів аквакультури та продукції з них, акта характеристики території, на якій встановлюється проект у разі лісових ділянок, заявки на визначення Пропонуються межі узбережжя та пляжу, дозвіл на переміщення або довідка про закриту установку Службою рибного господарства відповідного регіонального підрозділу для випадків використання чужорідних видів та інші.

Для розширення діяльності та продуктивних інновацій галузі необхідно спростити адміністративні процедури, роблячи акцент на спрощенні процедур ліцензування та скороченні необхідного часу та витрат. Тому пропонується створити «єдине вікно» в Управлінні у справах села відповідної децентралізованої адміністрації, яке відповідатиме за отримання необхідних підтверджуючих документів від компетентної будівельної служби та Служби рибного господарства, а також за отримання необхідних обґрунтувань. Також, Визначення екологічних вимог, дозвіл на водокористування, видання Затверджувальних рішень екологічних умов, акт характеристики будь-якої лісової ділянки, визначення берегової лінії та меж пляжу.

1. Погодження договору оренди акваторії: зацікавлена сторона подає до компетентного управління сільського господарства відповідного Децентралізованого управління:
  - a. Заява заінтересованої фізичної або юридичної особи.
  - b. Короткий техніко-економічний звіт
  - c. Карта ширшої території в масштабі 1: 50 000, де буде зазначено місцезнаходження запитуваної акваторії

Project funded by
EUROPEAN UNION

- d. План розташування необхідної акваторії, а також розташування та планування об'єктів кваліфікованим інженером-механіком.
2. Управління з питань сільського господарства Децентралізованої адміністрації передає файл для висновку компетентним службам.
3. Після винесення попереднього погоджувального рішення про оренду заінтересована сторона подає до Управління сільськими справами відповідного Децентралізованого управління справу з наступними підтверджувальними документами для надання ліцензії на створення та експлуатацію плавучої аквакультури.
  - a. Заява фізичної або юридичної особи.
  - b. Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) з необхідними супровідними документами.
  - c. Відповідна заява проектувальника зацікавленого органу з необхідними підтверджувальними документами, оскільки вони спеціалізуються на спільній постанові міністерства № 50129/1392 / 26.09.2013 (В '2405).
  - d. Для об'єктів землекористування підрозділу в кожному окремому випадку подається свідоцтво про право власності чи договір оренди чи рішення про надання нерухомого майна чи відповідний договір користування сторонніми об'єктами. Дозвіл на будівництво або аналогічний дозвіл від компетентної будівельної служби, якщо потрібно, подається після видачі АЕРО.
  - e. У випадках земельних ділянок, які підпадають під дію лісового законодавства, положення Закону 998/1979 (А '289) та рішення № 11/2007 15277/2012 як чинний
  - f. Для будівництва теплиць для вирощування гідробіонтів та/або наземних резервуарів для вирощування гідробіонтів, незалежно від їх конструкційних матеріалів, довідка про відхилення від будівельних положень.
  - g. Документи, що стосуються контролю за станом здоров'я водних тварин і продуктів з них.
4. Для надання ліцензії на створення та функціонування об'єкта водного господарства виключно в об'єктах землеробства заінтересована особа подає до Управління сільського господарства відповідного Децентралізованого управління справу з такими необхідними документами:
  - a. Заява фізичної або юридичної особи.
  - b. Свідоцтво про право власності або договір оренди або рішення про надання нерухомості, а також дозвіл на будівництво або аналогічний дозвіл від компетентної будівельної служби, якщо потрібно.
  - c. Для будівництва теплиць для вирощування гідробіонтів та/або наземних резервуарів для розведення гідробіонтів незалежно від їх конструкційних матеріалів, сертифікат про відхилення від конструкції
  - d. Короткий техніко-економічний звіт.
  - e. Карта ширшої території в масштабі 1:5000, де буде зазначено розташування земельної ділянки об'єктів.
  - f. План розташування необхідної акваторії, а також розташування та планування об'єктів кваліфікованим інженером-механіком.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- g. Дослідження впливу на навколишнє середовище (ОВНС), що супроводжується необхідними документами, для одиниць категорії А згідно із Законом 4014/2011 (А' 209), в якому вимагається видання Рішення про затвердження екологічних умов
  - h. Містобудівний макет масштабу від 1:200 до 1:1000 з ілюстрацією пропонованих проектів та установок кваліфікованим інженером-механіком.
  - i. Відповідна заява проектувальника або зацікавленого органу з необхідними підтверджувальними документами для об'єктів водного господарства категорії В 'закону 4014/2011, на які поширюються Стандартні екологічні зобов'язання (PPD).
  - j. Документи, що стосуються контролю за станом здоров'я водних тварин і продуктів з них.
5. Управління сільськими справами Децентралізованого управління офіційно заповнює картотеку документів з попереднім погодженням оренди акваторії та передає її до компетентних служб.
  6. Після видачі всіх дозволів / погоджень, а також після подання зацікавленою стороною дозволу на будівництво або відповідного погодження компетентної будівельної служби та квитанцій на визначення узбережжя та пляжу (за потреби), Управління сільських справ пропонує Генерального секретаря Децентралізованої адміністрації надати дозвіл на створення та функціонування підрозділу аквакультури.
  7. Управління сільського господарства Децентралізованого управління передає справу до компетентних служб.

2.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу

2.2.4.1. Національне фінансування

Розвитку компаній аквакультури в Греції через фінансування сприяють такі національні програми:

- **Національна програма розвитку аквакультури:**

У сфері аквакультури впроваджується національна програма розвитку, яка називається Національною програмою розвитку аквакультури (НАПР). NADP, в рамках Спільної політики рибальства Європейського Союзу (ЄС), містить цілі національного розвитку відповідно до напрямів міського плану просторового планування. НАДР затверджується рішенням Міністра сільського розвитку та продовольства на підставі висновку Національної ради аквакультури (НКР) статті 3. Пріоритетами НАРП є:

- a. Сталий розвиток аквакультури, щоб бути ключовим важелем для розвитку первинного сектору та грецької економіки загалом, шляхом підвищення продуктивності існуючих підрозділів аквакультури, розширення їх діяльності та сприяння інноваціям.
- b. Встановлення відносин з іншими користувачами, особливо в прибережній зоні, для усунення конфлікту інтересів та ефективного використання землі.
- c. Спрощення та оновлення інституційної системи ліцензування, контроль діяльності та взаємовідносин між адміністративними та виробничими органами, для підвищення

Project funded by
EUROPEAN UNION |

ефективності та створення сприятливого середовища для залучення нових приватних інвестицій.

d. Стимулювання досліджень та інновацій

e. Сприяння соціальної рівності та згуртованості через:

- i. заохочення залучення всіх зацікавлених сторін (управління, аквакультури, оптові торговці, роздрібні торговці та асоціації споживачів) до процесу прийняття рішень щодо політики розвитку
- ii. виробництво, засноване на високих стандартах і харчовій цінності, які відповідають сучасним харчовим потребам споживачів і
- iii. збільшення вакансій для науковців та працівників, особливо в прикордонних районах та на віддалених островах (ЗАКОН 4282 / Урядовий вісник А 182 / 29.08.2014).

• **Оперативна програма морського та рибного господарства на 2014-2020 роки²**

Бачення ОП зосереджується на зміцненні екологічно стійкого, ефективного з точки зору ресурсів, інноваційного та конкурентоспроможного рибальства та аквакультури, а також на сприянні блакитному росту та морським навичкам у Греції. Цілі форми ОП:

- a. Підвищення конкурентоспроможності аквакультури та переробної промисловості.
- б. Сталість морського рибальства та сталий розвиток територій, традиційно залежних від рибальства.
- с. Захист і відновлення морського середовища та живих ресурсів, контроль за рибальством, збір даних про рибальство та покращення обізнаності про умови морського середовища

• **Інновації в аквакультурі Операційної програми морського та рибного господарства³**

Програма адресована науково-дослідним організаціям (ВНЗ, АТЕІ, Науково-дослідницькі центри, технологічні установи) відповідно до чинного Закону 4310/2014 та Закону 4386/2016, а також компаніям аквакультури для реалізації проектів, спрямованих на:

- a. розвиток технічних, наукових або організаційних знань про аквакультурні ферми, які спеціально зменшать вплив на навколишнє середовище, зменшать залежність від рибного борошна та риб'ячого жиру, посилять стале використання водних ресурсів, сприятиме чи покращить спосіб життя або сприятиме новий стійкий інноваційний метод виробництва.
- б. розробка або введення на ринок нових видів аквакультури з хорошими ринковими перспективами, нових або значно покращених продуктів або покращених систем управління та організації
- с. дослідження технічної чи економічної доцільності інновацій, продуктів або процесів.

²<https://www.espa.gr/el/pages/staticOPMaritimeFisheries.aspx>

³<https://www.espa.gr/el/pages/ProclamationsFS.aspx?item=3535>

Project funded by
EUROPEAN UNION

2.2.4.2. Приватний фінансування

Фінансування бізнесу та прямих інвестицій у Греції відносно слабо розвинене. У Греції функціонує 21 взаємний фонд (члени Грецької асоціації капітальних фондів⁵⁴) під управлінням близько 1,2 мільярда євро, але лише деякі фонди зараз відкриті для інвестування. Однак у 2016 році інвестиції в бізнес-капітал у Греції становили близько 0% ВВП, і, незважаючи на появу активного підприємництва та фінансування екосистемних технологій протягом останніх п'яти років, взаємні фонди залишаються надзвичайно низькими порівняно з іншими європейськими країнами. (Європейський інвестиційний банк, 2018)

У рамках приватного фінансування діють установи, які сприяють розвитку компаній аквакультури. Орієнтовно згадується наступне:

1. Blue Hackathon: науковий парк Патри, за підтримки Blue Innovation Hub, організовує Blue Hackathon для розвитку ідей у галузях Blue Development, таких як аквакультура, рибальство, прибережний та морський туризм тощо. Blue Hackathon може бути бере участь молодь, студенти, нові команди – стартап-компанії або взагалі ті, хто зацікавлений у розробці пілотних додатків у сферах Blue Development. Нагороди включають можливість для бізнесу приєднатися до фази перед інкубатором та використовувати коворкінг та майстерню протягом 2 місяців.⁴
2. Blue Growth Marine Challenge: морська та водна економічна діяльність, щоб повною мірою використовувати свій потенціал, необхідні синергії, інновації та принципи сталого розвитку. Blue Growth Marine Challenge шукає оригінальні інноваційні бізнес-ідеї для будь-яких продуктів і послуг у рамках інформаційно-комунікаційних технологій, захисту навколишнього середовища та енергозбереження, рибальства, сталого морського туризму, водокористування, транспорту та логістики. Нагороди включають бізнес-послуги вартістю 5000 євро та безкоштовний вхід до програми інкубації/прискорення.⁵

Крім того, банківські установи в Греції надають фінансові інструменти компаніям аквакультури.

2.2.4.3. Європейське грантове фінансування

Розвитку компаній аквакультури в Греції, що реалізується за рахунок європейського фінансування, сприяє Оперативна програма «Конкурентоспроможність, підприємництво та інновації» зі спеціальними заходами в області «Аквакультура» - «Промислові матеріали» - «Відкриті інновації в культурі».⁶ Акція «Аквакультура» співфінансується Європейським фондом регіонального розвитку (ЄФРР) у рамках ОП «Конкурентоспроможність, підприємництво та інновації (EPANЕК)» НСРР.

⁴ <https://bluehackathon2019.weebly.com/>

⁵ <http://www.bluegrowth.gr/>

⁶ www.espa.gr/el/Pages/ProclamationsFS.aspx?item=3473

Project funded by
EUROPEAN UNION

3. РУМУНІЯ

3.1. Довідкова інформація

Наявність на території Румунії рівномірно розподіленої гідрографічної мережі сприяла розвитку аквакультури. У низинах, де висока температура навколишнього середовища і тривале літо, карп і деякі види, пристосовані до цих умов середовища, практикуються в аквакультурних господарствах, а в гірських районах, де температура влітку середня, а взимку дуже низька, лососевих вирощують на лососевих фермах.

В аквакультурі Румунії кіпринство та розведення лососевих є найважливішими галузями в галузі аквакультури. Між 1960 -1990 рр. було побудовано багато ферм для вирощування ципринід в низинах і пагорбах і невелика кількість лососевих ферм у гірських районах. Так, у повітах Констанца і Бреїла були забудовані значні площі засолених, малопродуктивних для сільського господарства, деградованих пасовищ, ферми карпових.

На кінець 1989 р. площі, призначені для рибництва, становили приблизно 100 тис. га, з них 15 500 га були розплідниками, 84 500 га — господарствами, де було вироблено близько 37 тис. т риби для споживання і близько 7 тис. т розплоду.

Із 100 000 га, використаних в аквакультурі в 1989 році, приблизно 60 000 га глянцевої води перебували під координацією Центрального рибного виробництва та індустріалізації, Бухарест (CPIP) і при бл. 40 000 га були розташовані в дельті Дунаю і координувалися станцією дельти Дунаю, Тулча. В обох випадках аквакультурні господарства були організовані за структурою державних підприємств.

У 1990 році державні рибні підприємства, що належали CPIP Бухарест, були перетворені в акціонерні товариства, створивши 34 підприємства площею приблизно 63 000 га, на яких розташовувалися аквакультурні господарства та пов'язані з ними землі. Мажоритарним акціонером був Фонд державного майна з 70% акцій і SIF (FPP) Transilvania з 30% акцій. До 2000 року жодна компанія не була приватизована через відсутність уточнення правового статусу землі, на якій розміщувалися аквакультурні ферми.

У 2001 році аквакультурні господарства експлуатували як рибні підприємства (близько 99%), так і підприємства типу IAS, які мали окрім сільськогосподарських та зоотехнічних господарств і деякі ставки чи навіть аквакультурні господарства.

При створенні Державного агентства доменів (ADS), відповідно до Закону 268/2001, пакети акцій і земель, що знаходяться в експлуатації рибальських компаній, а також тих, що належать до IAS, перейшли в адміністрацію ADS для приватизації шляхом продажу акцій і концесії землі. .

Комерційно-торговельні компанії з рибним профілем експлуатували площу 63 671,68 га, а підприємства типу IAS – 2512,58 га.

Протягом цього періоду частина компаній була приватизована, а земля здана в оренду покупцям акцій або активів, інша частина залишилася до цього часу не приватизованою. Багато з вищезгаданих компаній порушили процедури неплатоспроможності, банкрутства, таким чином були вилучені з торгового реєстру. Аквакультурні господарства були викуплені у ліквідаторів і

Project funded by
EUROPEAN UNION |

методом прямого переуступлення власників таких активів, як пристані, дамби, канали, гідротехнічні споруди, орендовані землі у румунської держави або мають файли, подані до Національного агентства рибного господарства та аквакультури (ANPA), деякі з них все ще чекають свого рішення.

У 2003 році відповідно до Закону 192/2001 було створено Національну компанію з управління рибальським фондом (CNAFP), яка взяла на себе кілька бл. 40 аквакультурних господарств і землі, на яких вони були розташовані, площею приблизно 18 000 га, від рибних компаній, які ще не були приватизовані в округах Констанца, Тулча, Бреїла.

У 2004 році ОУГ №. 69/2004, CNAFP перейняла ADS, приватизаційні та концесійні договори, пакети акцій та землі під водним блиском, які експлуатуються комерційними компаніями з профілем рибальства та сільськогосподарськими компаніями типу IAS.

Протягом періоду управління CNAFP 70% аквакультурних господарств, захоплених у 2003 році, було приватизовано, а землі, на яких розміщувалися аквакультурні ферми, були передані в оренду методом прямої винагороди.

За ОУГ № 23/2008 CNAFP було розпущено, а землі під водним блиском та компанії з рибним профілем знову перейшли в адміністрацію ADS, щоб у 2010 році згідно із Законом 317/2009 були передані в управління та портфель ANPA.

На момент поглинання ANPA була підпорядкована Міністерству сільського господарства та розвитку сільських районів, але наступні законодавчі зміни у 2012 році передавали цю установу Міністерству навколишнього середовища та зміни клімату – Департаменту водного, лісового та рибного господарства.

Наприкінці 2014 року ANPA знову переходить до MADR, де і знаходиться зараз.

Короткий огляд даних Реєстру об'єктів аквакультури показує, що лише половина акваферм, побудованих у 60-90-х роках, працює відповідно до чинного законодавства, а у деяких закінчився термін дії ліцензій у зв'язку зі зміною власника, що призводить до неможливості фермерів інвестувати в аквакультурні ферми, в тому числі шляхом отримання доступу до європейських фондів для аквакультури.

3.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Румунії

3.2.1. Інституційна структура

Чинна адміністративна база передбачає залучення наступних двох основних інституцій, відповідальних за розробку та реалізацію національної стратегії та нормативно-правових актів у сфері рибного господарства, аквакультури, переробки та організації ринку рибної продукції, рибного господарства та структур аквакультури, а саме:

- Національне агентство рибальства та аквакультури (NAFA/ANPA)
- Адміністрація біосферного заповідника дельти Дунаю (DDBRA/ARBDD)

Побічними органами, які беруть участь у видачі документів (дозвіл), що лежать в основі ліцензування аквакультури, є:

Project funded by
EUROPEAN UNION |

1. Національне управління вод Румунії (ANAR)
2. Національне агентство з охорони навколишнього середовища (АНПМ)
3. Національне управління санітарної ветеринарії та безпечності харчових продуктів (ANSVSA).

Загальну відповідальність за розробку та розробку та реалізацію політики в галузі рибальства покладається на Національне агентство рибальства та аквакультури (НАФА), яке є державною установою, яка повністю фінансується з державного бюджету. НАФА входить до складу Міністерства сільського господарства та сільського розвитку.

НАФА делегує частину своїх обов'язків, пов'язаних з управлінням рибальськими ресурсами біосферного заповідника дельти Дунаю, Адміністрації біосферного заповідника дельти Дунаю; частина обов'язків, пов'язаних з гірськими водами, делегована Мінприроди та лісів.

НАФА розробляє стратегію та законодавчу базу для рибальства в Румунії. НАФА також несе відповідальність за технічне виконання заходів та за контроль нормативно-правових актів та діяльності в рибальстві та аквакультури.

Для досягнення своїх цілей НАФА має такі основні завдання:

- Розробити стратегію розвитку рибного господарства, аквакультури та збуту відповідно до економічної політики уряду.
- Виконувати функції органу управління структурною політикою у сфері рибальства та аквакультури.
- Для регулювання конкретної законодавчої бази.
- Для контролю та перевірки.

Для виконання своїх функцій НАФА має два дирекції (стратегія, регулювання та структурна політика, контроль та інспекція) та дев'ять регіональних відділень. Управління стратегії, регулювання та структурної політики виконує такі основні обов'язки:

- Для розробки законів.
- Розробляти програми розвитку, включаючи ОП EFF.
- Збирати дані про рибальство, аквакультуру та рибопереробну діяльність.
- Надавати базу даних та статистичні звіти для внутрішніх та міжнародних установ.
- Для ведення реєстру рибальських суден.
- Для ведення Реєстру виробничих одиниць аквакультури.
- Для керування реєстром обробних одиниць.
- Підтримувати супутниковий VMS. Для посилення системи контролю, яку проводять територіальні інспектори Управління контролю та інспекції НАФА.

Project funded by
EUROPEAN UNION

3.2.2. Правова база

3.2.2.1. рівень ЄС

Оскільки вони є членами ЄС, Греція та Румунія застосовують подібне законодавство, підготовлене різними аспектами CFP, довкілля, охорони здоров'я та добробуту, прав споживачів тощо. Таким чином ефективною політикою та правовими інструментами на рівні ЄС є:

- **Загальна політика в галузі рибальства (CFP):**

CFP має на меті забезпечити, щоб рибальство та аквакультура були екологічно, економічно та соціально стійкими, а також щоб вони були джерелом здорової їжі для громадян ЄС. Його мета – сприяти розвитку динамічної рибної промисловості та забезпечити справедливий рівень життя для рибальських громад у чотирьох основних сферах політики; управління рибальством, міжнародна політика, ринкова та торгова політика, а також фінансування політики Європейський фонд морського та рибного господарства (ЄФМР) 2014-20207.

- **Стратегічні настанови щодо сталого розвитку аквакультури ЄС (COM/2013/0229 final)⁸:**

У контексті реформування Спільної політики рибальства Європейська комісія опублікувала в 2013 році серію стратегічних настанов щодо спільних пріоритетів та загальних цілей на європейському рівні для сталого розвитку аквакультури в ЄС. Після консультацій з усіма зацікавленими сторонами було визначено чотири пріоритетні сфери:

- спростити адміністративні процедури;
- Забезпечення сталого розвитку та зростання аквакультури за допомогою скоординованого просторового планування;
- Підвищення конкурентоспроможності аквакультури ЄС;
- Сприяти рівним умовам для операторів ЄС шляхом використання їхніх конкурентних переваг.

Згідно з документом, країни ЄС попросили розробити багаторічні плани сприяння розвитку аквакультури та оперативних програм на період 2014-2020 років, визначивши дії, які вони мають намір фінансувати через Європейський фонд морського та рибного господарства EMFF.

Європейська комісія також призначена для сприяння співпраці, координації та обміну передовим досвідом між державами-членами.

У цьому ж документі було запропоновано створити Консультативну раду з аквакультури, яка повинна дозволити Комісії та державам-членам скористатися знаннями та досвідом усіх зацікавлених сторін.

- **Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р.⁹**

Регламент встановлює спільні положення щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду згуртованості, Європейського сільськогосподарського

⁷ https://ec.europa.eu/fisheries/cfp_en

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1477555805378&uri=CELEX%3A52013DC0229>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1398847168566&uri=CELEX%3A32013R1303>

Project funded by
EUROPEAN UNION

фонду розвитку сільських районів та Європейського фонду морського та рибного господарства та встановлює загальні положення щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду. Фонду, Фонду згуртованості та Європейського фонду морського та рибного господарства та скасовує Регламент Ради (ЄС) № 1083/2006.

- **Регламент (ЄС) № 1380/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 року з наступними змінами¹⁰:**

Регламент встановлює положення про Спільну політику в галузі рибальства, вносить зміни до Регламенту Ради (ЄС) № 1954/2003 та (ЄС) № 1224/2009 та скасовує Регламент Ради (ЄС) № 2371/2002 та (ЄС) № 639/2004 та Рішення Ради 2004/585/ЄС.

- **Регламент (ЄС) № 1379/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 року з наступними змінами¹¹:**

Регламент встановлює положення про спільну організацію ринків рибної продукції та продукції аквакультури, вносить зміни до Регламенту Ради (ЄС) № 1184/2006 та (ЄС) № 1224/2009 та скасовує Регламент Ради (ЄС) № 104/2000.

- **Регламент (ЄС) № 508/2014 Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р.¹²:**

Регламент встановлює положення про Європейський фонд морського та рибного господарства та скасовує Регламент Ради (ЄС) № 2328/2003, (ЄС) № 861/2006, (ЄС) № 1198/2006 та (ЄС) № 791/2007 та Регламент (ЄС)) № 1255/2011 Європейського Парламенту та Ради та представляє цілі, сфери застосування, виконання програм на національному рівні, заходи, що фінансуються з Європейського фонду морського та рибного господарства. У випадку аквакультури Європейський фонд морського та рибного господарства (ЄФМР) сприяє досягненню таких цілей аквакультури:

(а) заохочення конкурентоспроможної, екологічно стійкої, економічно життєздатної та соціально відповідальної аквакультури;

(с) сприяння збалансованому та інклюзивному територіальному розвитку районів аквакультури;

У статтях 45-57 представлені види діяльності в секторі аквакультури, які можуть фінансуватися через EMFF, відповідно:

- інновації;
- Продуктивні інвестиції в аквакультуру;
- Управління, надання допомоги та консультативні послуги для аквакультурних господарств;
- Просування людського капіталу та мереж;
- Збільшення потенціалу об'єктів аквакультури;
- Заохочення нових фермерів аквакультури, які практикують стійку аквакультуру;
- Перехід до схем екологічного менеджменту та аудиту та органічної аквакультури;

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02013R1380-20190814>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02013R1379-20150601>

¹² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.149.01.0001.01.ENG

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Аквакультура, що надає екологічні послуги;
- Заходи охорони здоров'я;
- Заходи з охорони здоров'я та благополуччя тварин;
- Страхування запасів аквакультури.

У статтях 58-69 зазначається, що EMFF підтримує сталий розвиток рибного господарства та аквакультури через впровадження стратегій місцевого розвитку під відповідальність громади, розроблених та реалізованих Місцевими групами дій у галузі рибальства.

Цілі, пов'язані з аквакультурою, які можуть фінансуватися в рамках стратегій місцевого розвитку, покладених під відповідальність громади, є наступними:

- додавання вартості, створення робочих місць, залучення молоді та сприяння інноваціям на всіх етапах ланцюга поставок рибної та аквакультурної продукції;
  - підтримка диверсифікації всередині або за межами комерційного рибальства, навчання протягом усього життя та створення робочих місць у районах рибальства та аквакультури;
  - посилення та використання екологічних активів у районах рибальства та аквакультури, включаючи операції з пом'якшення кліматичних змін;
  - сприяння соціальному добробуту та культурній спадщині в районах рибальства та аквакультури, включаючи рибальство, аквакультуру та морську культурну спадщину;
  - посилення ролі рибальських громад у місцевому розвитку та управлінні місцевими рибними ресурсами та морською діяльністю.
- **Екологічні проблеми:** Водна рамкова директива ЄС¹³. Оцінка впливу на навколишнє середовище – ОВНС¹⁴, Положення про інвазивні чужорідні види в ЄС¹⁵
  - **Здоров'я та добробут:** Стан здоров'я тварин і продуктів аквакультури¹⁶, Положення про живих тварин¹⁷, Положення про корм для тварин, включаючи гігієну та ліки¹⁸, Лікарські засоби для ветеринарного застосування¹⁹, Добробут тварин²⁰, Положення про гігієну харчування та харчові захворювання²¹
  - **Торгівля:** Експорт з ЄС²², Імпорт в ЄС²³

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32000L0060&from=EN>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/environment/eia/eia-legalcontext.htm>

¹⁵ https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

¹⁶ https://ec.europa.eu/food/animals/animalproducts/aquaculture_en

¹⁷ https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals/aquaculture_en

¹⁸ https://ec.europa.eu/food/safety/animal-feed_en

¹⁹ https://ec.europa.eu/food/animals/health/veterinary-medicines-and-medicated-feed_en

²⁰ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare_en

²¹ https://ec.europa.eu/food/safety/biosafety/food_borne_diseases/tse_bse_en

²² <https://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

²³ <https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/import-into-eu/>

Project funded by
EUROPEAN UNION

- **Інформація для споживачів:** Маркування, презентація та реклама харчових продуктів²⁴, Спільна організація ринків рибної продукції та продукції аквакультури²⁵

3.2.2.2. Національний рівень

Існує також кілька національних законів, що регулюють аквакультурний бізнес в Румунії:

- **Урядова невідкладна постанова № 23 від 5 березня щодо рибальства та аквакультури з подальшими змінами та добудовами²⁶:**

Ця невідкладна постанова регулює охорону, збереження, управління та експлуатацію водних живих ресурсів, діяльність аквакультури, переробку та торгівлю продуктами, отриманими від рибальства та аквакультури, коли така діяльність здійснюється на території Румунії.²⁷

Здійсненням заходів, передбачених цією розпорядженням, займається Національне агентство рибного господарства та аквакультури. Відповідно до постанови, аквакультура включає всі види тваринницької або рослинницької діяльності у водних середовищах і повинна розвиватися з урахуванням таких питань:

- Аквакультура здійснюється в облаштованих аквакультурних господарствах та водних екосистемах за згодою їх власника/адміністратора та лише у визначених природних екосистемах на умовах, визначених наказом Міністерства сільського господарства та розвитку сільських районів, за поданням Національного агентства рибного господарства. та аквакультура на основі багаторічного національного стратегічного плану аквакультури.
- Розвиток аквакультури має на меті різноманітність кількісних та якісних пропозицій для риби та інших водних тварин, висвітлюючи всі види рибальства, незалежно від їх власника.
- Використання води для аквакультурної діяльності в межах рибальства здійснюється відповідно до чинного законодавства щодо вод.
- Строк концесії встановлюється концесіонером на основі вивчення можливостей з метою забезпечення правової безпеки та передбачуваності будь-яких договорів щодо аквакультурної діяльності будь-якої мети, а також для стимулювання інвестицій в аквакультуру.
- Державні установи, а також торговельні компанії, переважно з державним капіталом, які володіють рибальством, зобов'язані щороку до 30 листопада повідомляти Національне агентство рибальства та аквакультури інвентаризацію будь-якого виду рибного господарства. використовуються або можуть бути використані для діяльності з аквакультури, відповідно до цього термінового розпорядження.
- Рівень роялті/ренти, необхідний для рибальства, враховуватиме категорії кредитоспроможності рибальства, які існують у Румунії, встановлені на основі деяких

²⁴ https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/labelling_legislation_en

²⁵ <https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/consumer-information>

²⁶ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/90207>

²⁷ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/93609>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

досліджень, проведених спеціалізованими установами у секторі рибальства. На основі таких досліджень буде встановлений рівень роялті/ренти, необхідний для аквакультурної діяльності відповідно до положень ст. 4 у невідкладній постанові Уряду № 54/2006 щодо статусу договорів концесії на товари публічної власності, затверджених із змінами Закону № 54/2006. 22/2007.

Розвиток аквакультури здійснюється наступними діями:

- заохочення екстенсивної та напівінтенсивної аквакультури, яка створює екологічні цінності;
- удосконалення торговельної та інформаційної системи споживачів;
- навчання виробників аквакультури;
- впровадження передових практик у технологічні процеси з метою забезпечення біобезпеки та харчової безпеки продукції аквакультури;
- страхування продукції аквакультури на випадок форс-мажорних обставин;
- безпека водного середовища та біорізноманіття;
- розвиток науково-технічного прогресу;
- захист і заохочення виробників аквакультури за допомогою спеціальних нормативних актів;
- омологація/сертифікація/затвердження рибальських розплідників.

Заходи з розвитку аквакультури мають на меті:

- удосконалення процесів відтворення та вирощування видів риб та інших водних тварин відповідно до норм екологічної безпеки;
- забезпечення доступу до вод і простору для операторів аквакультури відповідно до закону;
- встановлення індикаторів якості та показників екологічної, економічної та соціальної стійкості;
- правильне використання рибальства;
- розвиток морської та континентальної аквакультури за умов забезпечення здоров'я та благополуччя тварин;
- забезпечення довгострокової зайнятості в аквакультурі, особливо в залежних від рибальства районах;
- інші дії, необхідні для потреб розвитку аквакультури.

Реєстр одиниць аквакультури адміністративного характеру, включаючи всі виробничі потужності, встановлюється в Національному агентстві рибного господарства та аквакультури. Будь-які зміни, пов'язані зі зміною власника чи адміністратора, а також зміни, пов'язані зі зміною виробничих потужностей та вирощуваних видів, повинні бути повідомлені Національному агентству рибного господарства та аквакультури для оновлення Реєстру одиниць аквакультури та видачі нового ліцензії на аквакультуру, якщо є.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Виробничі одиниці аквакультури зареєстровані в Реєстрі одиниць аквакультури та отримують ліцензії на аквакультуру, видані Національним агентством рибного господарства та аквакультури.

Реєстрація в Реєстрі об'єктів аквакультури та видача ліцензій на аквакультуру здійснюються на умовах, встановлених Міністерством сільського господарства та розвитку сільських територій, затвердженими наказом Міністерства сільського господарства та сільського господарства, за поданням Національного агентства рибного господарства. і аквакультура.

Часткова або повна зміна призначення виробничих потужностей в аквакультурі здійснюється на основі деяких оціночних досліджень впливу на навколишнє середовище та затверджується наказом Міністерства сільського господарства та сільських господарств. Розвиток.

Введення екзотичних або локально відсутніх видів у культуру у відкритій системі рибальства здійснюється за погодженням Міністерства сільського господарства та розвитку сільських територій та Мінприроди, вод і лісів, на підставі деяких досліджень, що встановлюють також терміни карантину та контроль, щоб уникнути втечі в природне середовище.

Відшкодування активів і рибного господарства, що знаходяться у державній державній/приватній власності, здійснюється, якщо це застосовно, шляхом концесії, оренди, оренди або в інших формах, передбачених законом.

Морська аквакультура здійснюється в рибних колодязях, розташованих у природному водному середовищі.

Морська аквакультура здійснюється шляхом надання в концесію площі морської водної поверхні та доступу до неї адміністративним органом, відповідальним за управління водними ресурсами, на 10 років з можливістю продовження відповідно до закону.

Умови видачі та відкликання дозволу на морську аквакультуру встановлюються наказом центрального органу державної влади, що займається рибальством та аквакультурою, через Національне агентство рибного господарства та аквакультури.

Введення видів риб та інших культур у морське рибальство, незалежно від їх походження, здійснюється за погодженням з центральним органом державної влади, що займається рибальством та аквакультурою, та центральним органом державної влади, що відповідає за охорону навколишнього середовища.

- **Організація ринку рибної продукції**

За пропозицією Національного агентства рибного господарства та аквакультури Міністерство сільського господарства та сільського господарства встановлює заходи щодо торгівлі та переробки продуктів рибного господарства та аквакультури, зокрема для:

- дотримання стандартів якості рибної продукції протягом усього періоду торгового процесу з метою забезпечення прозорості на ринку та забезпечення належної інформації споживачів, особливо щодо походження продукції;
- дотримання норм, пов'язаних з торгівлею продукцією рибного господарства та аквакультури, відповідно до норм збереження та безпеки водних живих ресурсів;

Project funded by
EUROPEAN UNION

- заохочення та підтримка переробки рибної продукції;
- підвищення якості та просування рибної продукції;
- збільшення обсягів використання та додаткової вартості сировини, отриманої від рибальства та аквакультури.

- **Торгівля рибною продукцією**

Забороняється продавати продукти рибальства будь-якого походження або джерела, менші за розміри або вагу, ніж передбачені чинними нормативними актами, або спосіб їх отримання не відповідає встановленим нормам або суперечить санітарно-ветеринарним нормам.

- **Зобов'язання та неустойки**

Невиконання фізичними або юридичними особами розпоряджень цієї невідкладної постанови тягне за собою адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність, якщо є.

З метою забезпечення дотримання законодавства у сфері рибного господарства, аквакультури, переробки, транспортування, торгівлі рибною продукцією та інших супутніх видів діяльності Національне агентство рибного господарства та аквакультури організовує постійні заходи перевірки та контролю через інспекторів рибного господарства.

Особи, які підлягають контролю, зобов'язані дозволяти доступ до штаб-квартири та філій підконтрольних підрозділів, до всіх рибальських суден/ремісничих засобів, рибальських знарядь та установок, аквакультурних ферм та установок, прибудов, транспортних засобів, переробки, торгівлі та державні кормові одиниці та забезпечувати персонал з правами на перевірку та контроль усіма документами та засобами, необхідними для виконання їх функції інспекції та контролю, а також надавати статистичні дані відповідно до заходів, передбачених програмами статистики громад та нормативно-правовими документами у рибному секторі .

Наказ Міністерства сільського господарства та сільського господарства від 24 травня 2008 р. № 332 про реєстрацію об'єктів аквакультури в Реєстрі об'єктів аквакультури та видачу ліцензії на аквакультуру з подальшими змінами та доповненнями.²⁸: Наказом передбачено функціонування Реєстру одиниць аквакультури (РУА) у складі Національного агентства рибного господарства та аквакультури, що має адміністративний характер і включає всі виробничі потужності.

Виробничі підрозділи аквакультури зареєстровані в Реєстрі аквакультури та отримують ліцензію на аквакультуру, видану Агентством.

Відповідно до Порядку, ліцензія на аквакультуру не підлягає передачі та видається на невизначений термін.

Будь-які зміни щодо зміни власника/адміністратора, виробничих потужностей та вирощуваних видів будуть повідомлені Агентству протягом 30 днів після їх виникнення, щоб оновити Реєстр одиниць аквакультури та видати нову ліцензію на аквакультуру, якщо є.

За пропозицією персоналу, що має права на перевірку та контроль, ліцензія на аквакультуру анулюється/припиняється на 90-денний термін, якщо економічний оператор більше не

²⁸ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/93609>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

дотримується умов, які були підставою для видачі ліцензії на аквакультуру, або використовує виробничі потужності. для інших цілей, ніж заявлені.

Виробничі одиниці в аквакультурі, для яких було анульовано ліцензії на аквакультуру, будуть виключені з Реєстру одиниць аквакультури.

- **Рішення Уряду Румунії № № 1016 від 03.09.2008 р. щодо розміру збору за ліцензування та погодження у рибному господарстві та аквакультурі²⁹:**

У цьому рішенні встановлюється розмір зборів, які стягується державою Румунії за погодження рибальства та аквакультури, за видачу дозволів, ліцензій та погоджень Національним агентством рибальства та аквакультури. За видачу ліцензії на аквакультуру адміністратор або уповноважений представник сплачує збір у розмірі 150 леїв (приблизно 31 євро).

- **Рішення Уряду Румунії № Постанова № 748 від 20.09.2018 про створення схеми державної допомоги на зниження акцизного збору на газойль, що використовується в аквакультурі, з подальшими змінами та доповненнями.³⁰:**

Цим Рішенням встановлюється схема державної допомоги підприємствам, які здійснюють діяльність з виробництва, переробки та торгівлі продуктами аквакультури. Ця схема діє на всій території Румунії. Бенефіціарами програми можуть бути малі та середні підприємства, які здійснюють свою діяльність у сфері аквакультури, відповідно:

- сертифіковані фізичні особи, підприємства індивідуального та сімейного типу, створені відповідно до положень невідкладної постанови Урядунемає. 44/2008 щодо провадження господарської діяльності сертифікованими фізичними особами, підприємствами індивідуального та сімейного типу, затверджених із змінами та доповненнями Закономнемає. 182/2016;
- юридичних осіб.

Схема державної допомоги означає зниження акцизного збору, що надається як відшкодування. Розмір зниженого акцизного збору на газойль, що використовується для діяльності в аквакультурі, становить 99 498 леїв/1 000 літрів (приблизно 20 728 євро/1 000 літрів).

Щоб отримати доступ до схеми державної допомоги, бенефіціари, передбачені ст. 3 має відповідати всім наступним критеріям прийнятності:

- зареєстровані в Реєстрі одиниць аквакультури;
- надати ANPA статистичні дані щодо поверхонь та досягнутого виробництва відповідно до заходів, передбачених європейськими статистичними програмами та правовими документами для сектору рибальства.

Закон № 28 від 2019 року про затвердження Програми підтримки виробників у галузі рибного господарства та аквакультури³¹: Закон встановлює схему державної допомоги, спрямовану на

²⁹ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/97179>

³⁰ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/205095>

³¹ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/209956>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

реалізацію Програми підтримки виробників у секторі рибного господарства та аквакультури, з метою підвищення ефективності та рівня стійкості аквакультурних господарств шляхом покращення виробництва.

Державна допомога надається виробникам у галузі рибальства та аквакультури таким чином:

- сертифіковані фізичні особи, підприємства індивідуального та сімейного типу, створені на підставі невідкладної постанови уряду № № 44/2008 щодо здійснення господарської діяльності сертифікованими фізичними особами, підприємствами індивідуального та сімейного типу, затверджені із змінами та доповненнями Законом № 44/2008. 182/2016;
- юридичних осіб.
- Прийнятими витратами, необхідними для здійснення інвестицій відповідно до положень цього Закону, є:
- будівництво центрів відтворення видів риб, що використовуються в аквакультурі, або видів, які планують інтродукувати;
- модернізація та/або розширення існуючих центрів розмноження риби;
- придбання або лізинг машин та обладнання;
- загальні витрати, пов'язані з інвестиціями, зазначені в буквах а)-с), такі як плата за спеціалістів і консультантів, плата за консультації щодо екологічної та економічної стійкості, включаючи техніко-економічні обґрунтування;
- придбання або розробка програмного забезпечення;
- інвестиції, спрямовані на зменшення негативного впливу або збільшення позитивного впливу на навколишнє середовище та підвищення ефективності використання ресурсів;
- інвестиції, що призводять до значного зниження впливу підприємств аквакультури на використання та якість води за рахунок зменшення кількості використовуваних хімікатів, антибіотиків та інших препаратів або покращення якості води, у тому числі за рахунок використання мультитрофних систем аквакультури.

(1) Розмір державної допомоги на зазначені вище прийнятні витрати становить 40% від загальної суми прийнятних витрат.

(2) Інтенсивність державної допомоги може бути збільшена на 20 %, але не більше ніж на 90 % для прийнятних витрат, передбачених підпунктами а)-е), для:

- фермери, які пропрацювали не менше 5 років в аквакультурі та молоді фермери;
  - інвестиції, які здійснюються в районах, які стикаються з природними або іншими специфічними обмеженнями;
  - члени організацій виробників аквакультури.
- **Наказ Міністерства сільського господарства та сільського господарства № № 267 від 9 квітня 2019 року про затвердження умов прийнятності, прийнятних витрат, порядку фінансування, а також способів перевірки та контролю за застосуванням положень**

Project funded by
EUROPEAN UNION

Закону № 267. 28/2019 про затвердження Програми підтримки виробників у галузі рибного господарства та аквакультури³²:

У наказі встановлюються умови прийнятності, прийнятні витрати, спосіб фінансування, а також порядок перевірки та контролю за застосуванням положень Закону № 155/2006. 28/2019 про затвердження Програми підтримки виробників у галузі рибальства та аквакультури.

- **Наказ Міністерства сільського господарства та сільського господарства № 171 від 19 квітня 2002 року щодо затвердження комерційних назв видів риб та інших водних живих істот, які можуть експлуатуватися на території Румунії, з подальшими змінами та доповненнями³³:**

Орден встановлює комерційні назви видів риб та інших водних живих істот, які можна експлуатувати на території Румунії. Господарські суб'єкти, що займаються торгівлею видами риби та іншими водними живими істотами, зобов'язані дотримуватися комерційних назв, передбачених цим наказом.

- **Наказ Міністерства сільського господарства та сільського господарства № 772/2007 щодо критеріїв визнання організацій виробників у секторі рибальства та аквакультури, з подальшими змінами та доповненнями³⁴:**

Рибальські площі та мінімальний обсяг річного виробництва, що вимірюється в досягнутих тоннах/кількість членів/представлених торгових рибалок, які зобов'язані визнавати організацій-виробники в аквакультурі, виробляють не менше 30% ваги від загального виробництва для виду або групи видів в аквакультурі, на національному рівні, як передбачено.

Хоча структура створена на рівні ЄС, Румунія все ще бореться з реалізацією можливостей, що відкриваються в цьому секторі. Приватні інвестори створювали різний бізнес, а також реалізовували різні дослідницькі проекти науково-дослідними інститутами, але розрив між цими двома типами ініціатив все ще існує. Отже, запуск програми POPAM <https://www.ampeste.ro/> став стартовим інструментом та інструментом сталого розвитку для майбутнього розвитку бізнесу в аквакультурі в Румунії.

3.2.3. Порядок створення рибних господарств

3.2.3.1. Основні процедури

Відповідно до ст. 2 Постанови Уряду про надзвичайну ситуацію 23/2008 про рибальство та аквакультуру з наступними змінами та доповненнями, аквакультура - це діяльність з вирощування або культивування водних тварин за допомогою методів, призначених для збільшення над природними можливостями середовища виробництва водних організмів, які є власністю окремої особи. або юридична особа.

³² <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/212930>

³³ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/36064>

³⁴ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/86176>

Project funded by
EUROPEAN UNION

Виробничі підрозділи аквакультури зареєстровані в Реєстрі об'єктів аквакультури та отримують ліцензію на аквакультуру, видану Національним агентством рибного господарства та аквакультури.

Умови реєстрації в Реєстрі об'єктів аквакультури та видачі ліцензії на аквакультуру встановлені Міністерством сільського господарства, лісів та розвитку сільських районів наказом Міністра сільського господарства, лісів та розвитку сільських територій України від 29.06. 332/2008, за поданням Національного агентства рибного господарства та аквакультури.

Для реєстрації в Реєстрі об'єктів аквакультури та для видачі ліцензії на аквакультуру заявники повинні подати до територіальних відділень ANPA такі документи:

- заява;
- лист одиниці виробництва аквакультури;
- договір концесії/оренди/об'єднання та інші документи, що підтверджують право власності/адміністрацію для здійснення аквакультурної діяльності;
- ескіз і план обрамлення в районі аквакультурного осередку;
- копія документа, що посвідчує особу власника/адміністратора та/або копія статуту підприємства, що здійснює управління виробничим підрозділом, з якого підтверджується наявність аквакультури в об'єкті діяльності;
- копія свідоцтва про фіскальний облік;
- копія природоохоронного дозволу на робочий пункт, на який запитується ліцензія на аквакультуру;
- копія дозволу на управління водними ресурсами для робочого пункту, на який запитується ліцензія на аквакультуру;
- санітарно-ветеринарний облік;
- констатуючу довідку з декларацією про робочий пункт, видану органом торгівлі;
- згода законного власника накопичувального озера, з якої може впливати можливість ведення ним аквакультурної діяльності;
- підтвердження сплати ліцензійного збору.

Відповідно до наказу міністра сільського господарства, лісів та розвитку села № 240/2009 про внесення змін та доповнення до наказу Міністра сільського господарства та розвитку сільських районів № 240/2009. № 332/2008 про реєстрацію об'єктів аквакультури в Реєстрі об'єктів аквакультури та видачу ліцензії на аквакультуру, вона видається на НЕОБЕРЕЖЕНИЙ термін.

Ліцензійний збір встановлюється відповідно до положень постанови Уряду No № 1016/2008 про розміри ліцензійно-дозвільних зборів у рибному господарстві та аквакультурі (в чинності з 08.09.2008).

3.2.3.2. Порядок та адміністративні акти другорядних органів, що займаються аквакультурою

Відповідно до наказу № 332/2008, заявники повинні додати до заяви на отримання ліцензії на аквакультуру такі документи в оригіналі або копії відповідно до оригіналу:

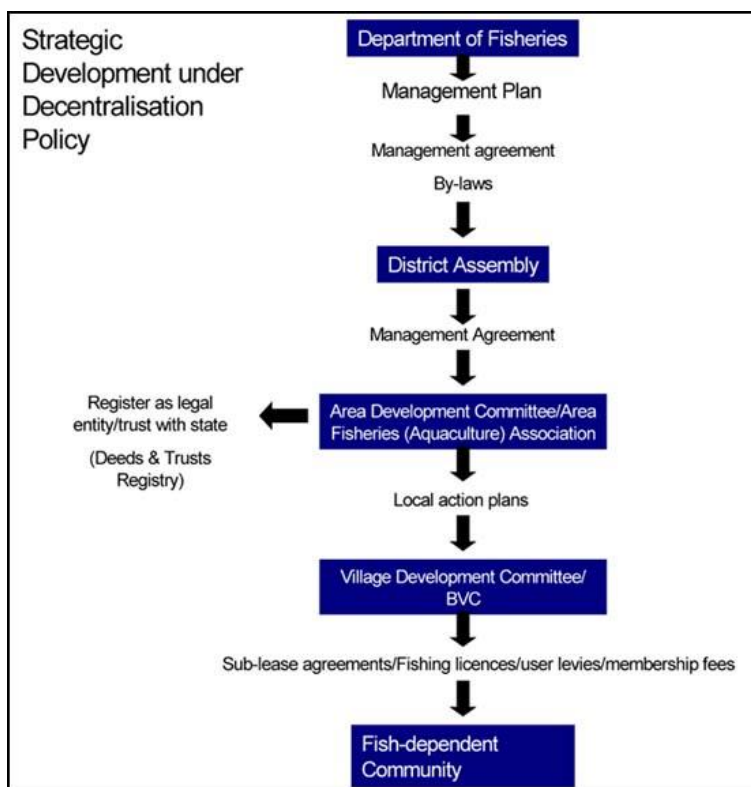
Project funded by
EUROPEAN UNION

- а) дозвіл на управління водними ресурсами для робочого пункту, для якого запитується ліцензія на аквакультуру;
- б) екологічний дозвіл на робочий пункт, для якого запитується ліцензія на аквакультуру;
- в) санітарно-ветеринарний облік.

3.2.3.3. Приклад бізнес-плану - Згідно з додатком 1.

Пропозиція щодо розробки єдиного ліцензування аквакультури як інструменту для сталого аквакультурного бізнесу (<http://www.fao.org/3/a0038e/a0038e06.htm>):

3.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу

3.2.4.1. Національне фінансування

Відповідно до Оперативної програми з рибальства та морської справи на період 2014-2020 рр., виділено фінансування від Європейського рибальства та морських справ, наданого Румунії на 2014-2020 рр. у розмірі 168 421 371 євро.³⁵

3.2.4.2. Приватне фінансування

Власний приватний бізнес є єдиним приватним фінансуванням, що діє в Румунії на даний момент. Хоча в даний час розвиваються різні фінансові інструменти, такі як: бізнес-ангели, аквакультура ще не є сферою, в якій можна знайти цей тип інвестицій. Аквакультурний бізнес

³⁵ <https://www.ampeste.ro/>

Project funded by
EUROPEAN UNION

знайшов нову можливість у створенні різних асоціацій, які розробляють нові проекти для фінансування та підтримують сектор аквакультури, таких як: ARIAP - незалежна асоціація інновацій в аквакультурі та рибальстві з Румунії³⁶

3.2.4.3. Європейське грантове фінансування

- Оперативна програма рибного господарства та морської справи на 2014-2020 роки
- Комплексне територіальне втручання (ІТД дельта Дунаю)
- Програма «ГОРИЗОНТ 2020».
- Програма Європейського Союзу з питань зайнятості та соціальних інновацій (EASI)
- Фонд солідарності Європейського Союзу (EUSF)
- ЖИТТЯ +

3.2.4.4. Міжнародне грантове фінансування

3.2.4.5. інші

Виходячи з актуальних проблем аквакультури, характерних для сталого розвитку галузі, відповідно до економічної та соціальної політики Європейського Союзу, основною метою якої є зменшення диспропорцій та зменшення розривів у розвитку між регіонами, інвестиції заохочуються з 2007 року через державні та приватна участь. Процеси реструктуризації та модернізації були накладені на те, що у сфері аквакультури основна додана вартість первинного сектору (аквакультури) на рівні всіх регіонів країни була нижчою, ніж вторинного сектору (рибопереробна промисловість). Цінності в первинному секторі відображають дуже низький рівень продуктивності праці через погане обладнання та обладнання, надмірну фрагментацію приватизації та погане управління деякими приватними аквакультурними господарствами. Іншим явищем, наявним у нинішній аквакультурі, є зростання чисельності населення/перенаселення аквакультурних господарств, оскільки власники зацікавлені у перетворенні традиційних аквакультурних господарств на рекреаційне/спортивне рибальство. Таким чином, багато станцій штучного розведення карпових втратили свою діяльність. Таку ситуацію також визначав брак капіталу для щорічної закупівлі попередньо розвинених личинок і розплоду та ринкова орієнтація на імпорт.

Пропагування екологічно стійкої аквакультури та екологічної аквакультури забезпечує захист, збереження та відновлення біорізноманіття у водних екосистемах, а також перехід від традиційної аквакультури до екологічної аквакультури, що потребує фінансової підтримки та компенсації втрат під час переходу на органічну аквакультуру. Конкурентоспроможність аквакультури також забезпечується якістю людського капіталу, залученого у відповідну діяльність у цій галузі. У зв'язку з цим стратегія передбачає постійне втручання для підвищення якості та професійних компетенцій усіх категорій персоналу, що працюють у цій важливій рибальській галузі, які мають на меті спеціалізовані освітні заходи, організовані в рамках рибного господарства, зоотехнічних навчальних закладів та/або ветеринарної медицини, як а також

³⁶ <http://www.ariap.ro/>

Project funded by
EUROPEAN UNION

постійне навчання для всіх категорій персоналу. Враховуючи, що фінансова доступність операторів аквакультури та тих, хто бажає розвивати бізнес у цій підрайоні, у більшості випадків обмежена з метою забезпечення співфінансування інвестицій в аквакультуру, покликана полегшити доступ до фінансових ресурсів, що доповнюють банківські операції через фінансові інженерні прийоми. Ключовою умовою фінансової підтримки розвитку галузі аквакультури є суворе дотримання відповідних національних та ЄС нормативних актів. Європейська комісія взяла на себе зобов'язання впроваджувати скоординований план управління на різних рівнях без шкоди для цілей директив про птахів і Natura 2000, які також захищають рибні запаси та водні екосистеми. Передбачається: -чисельне збільшення аквакультурних господарств, відповідно залісненої площі, здійснення додаткових природоохоронних заходів; -підтримка шляхом надання компенсації аквакультурним фермам, розташованим на території Натура 2000 і навколо них; -підтримка аквакультурних господарств, що надають соціальні та екологічні послуги, екологічний туризм, рекреаційне/спортивне рибальство, освітню діяльність, пов'язану з знаннями, охороною та збереженням водного біорізноманіття, покращенням управління водними ресурсами; -використання багатовидових популяцій, що підвищують якість продукції; -періодичне обслуговування та гігієна басейнів аквакультури (зміна кольору). Сталий розвиток аквакультури є одним із головних пріоритетів ЄМФР. Гроші, виділені на цей пріоритет, можуть включати: -інвестиції в інноваційне обладнання, оновлення для підвищення продуктивності, обмеження негативного впливу на навколишнє середовище та максимізації позитивних ефектів; -управління фермою та консультаційні послуги; -навчання та атестація персоналу; -визначення та нанесення відповідних аквакультурних територій для покращення територіального планування; -підтримка нових фермерів, які вступають у сектор; -консультації та підтримка переходу на схеми екологічного менеджменту; -надання додаткових екологічних послуг на користь зростання доходів від виробництва; -викорінення хвороб та схеми покращення здоров'я та благополуччя тварин. Хоча на 2014-2020 рр. приблизно 20% фінансування Європейського фонду рибальства та морського фонду (FERAM) планувалося інвестувати в сектор аквакультури, і кожна держава-член розробила оперативну програму, прийняту Комісією, все ще є прогалини в вирішенні стратегічних пріоритетів для стійких робочих місць і зростання в секторі аквакультури,

4. ТУРЧИНА

4.1. Довідкова інформація

Аквакультурний бізнес був започаткований з вирощування форелі у ставках наприкінці 1960-х років у Туреччині. Пізніше за ним послідували відгодівлі вугрів, зібраних у лагунах у ґрунтових ставках. Культура коропа у старих руслах стала популярною після 1970-х років. Аквакультура в морі почалася з вирощування риби, зібраної з природи в 1980-х роках у садках, і незабаром після цього була заборонена законом з метою захисту рибних популяцій у природі. Існував значний зв'язок між рибальством і аквакультурою.

Коли риба в природі була в достатку і видобувалась достатньою для харчування громадян і постачалася за значно низькими цінами, будь-які спроби розведення риби зазнавали невдачі через несумісність цін або залишалися на пробній базі; особливо на видах під ниткою в природі з 1970-х років. Крім того, були дуже обмежені холодильні склади та маркетингові ланцюги, що

Project funded by
EUROPEAN UNION |

привело переважно до споживання у свіжому вигляді та низьких цін, якщо пропозиція перевищує попит. Через забруднення довкілля, вплив інвазивних видів, зміну клімату та надмірне виробництво риби шляхом промислу різко скоротилося наприкінці 1980-х років, інвестиції в аквакультуру та виробництво почали зростати. Сьогодні екстенсивні аквакультурні ферми, перетворені в напівінтенсивні або інтенсивні ферми для виробництва великої кількості.

На даний момент Туреччина має повний досвід у сфері аквакультури та процедур застосування завдяки раннім інвестиціям, розпочатим з 1971 року з впровадженням Закону про рибальство (№ 1380). Початкові положення були підготовлені відповідно до статей Закону про аквакультуру. Існують дуже великі відмінності між процедурами перших років і в даний час, орієнтовані на вирішення проблеми, що базуються на цьому. Основні зміни забезпечені завдяки процесу гармонізації із законодавством ЄС щодо аквакультури, якості води та м'яса, умов навколишнього середовища, створення організацій виробників риби, що є дуже ефективним для забезпечення комунікації між рибоводами та центральною адміністрацією. З іншого боку, попит на внутрішньому та міжнародному ринках є ще одним рушійним фактором для розвитку сектору через спрощення та стандартизацію всіх процедур, починаючи від першого застосування до етапів впровадження та маркетингу. Для досягнення цієї мети була створена потужна корпорація між урядом, відповідними міністерствами, заявниками, НУО, університетами та науково-дослідними установами.

У цьому тексті детально описані всі процедури для тих, хто має намір інвестувати у рибне господарство в Туреччині.

4.2. Загальні рекомендації щодо початку розведення риби

4.2.1. Інституційна база

Уповноваженим органом у сфері аквакультури є Міністерство сільського та лісового господарства. Головним відповідальним підрозділом в організації Міністерства є Управління аквакультури Генерального директора рибного господарства та аквакультури. Іншими допоміжними підрозділами є Управління управління ресурсами та рибогосподарської інфраструктури, Управління статистики та інформаційних систем та Управління з адміністративних справ та координації.

дирекція дослідження тваринництва та аквакультури
Головне управління сільськогосподарських досліджень і політики
несе відповідальність за визначення стратегій та пріоритетів сільськогосподарських досліджень і розробок відповідно до національних планів розвитку, за підготовку або розпорядження про підготовку, реалізацію та замовлення на реалізацію проектів, за розробку та реєстрацію рас і сортів, а також за виробництво основних матеріалів для них, для захисту розвивати вітчизняні генні ресурси, забезпечувати доступ до генних ресурсів та ділитися їх перевагами, працювати над авторизацією, моніторингом та аудитом робіт, проводити дослідження для розвитку та раціонального використання ґрунтових і водних ресурсів, визначати дослідницькі цілі дослідження установ, що входять до складу міністерства та контролю за цими організаціями, для проведення досліджень вакцин, сироваток, біологічних і хімічних речовин та засобів захисту, що застосовуються від хвороб тварин і рослин, та ефективних і допоміжних

Project funded by
EUROPEAN UNION |

речовин, що входять до їх складу, для проведення наукових досліджень водних організмів у морях і внутрішніх водах та їх підтримки, проведення науково-дослідних і дослідницьких робіт на національній та міжнародній платформі та підтримки проектів у цій сфері.

Головне управління держгідротехніки ефективно, коли планується створення ферм у водосховищах дамби та коли необхідний забір води з дамби. Цей Генеральний директор відповідає за визначення території та місця садкового господарства у водосховищах дамб і дозволяє забір води з поверхні або скидання води до рибницьких господарств.

Вплив ферм на навколишнє середовище або екологічні проблеми, що впливають на водні ресурси, є основною компетенцією Міністерства екології та урбанізації. Міністерство має на меті моніторинг, перевірку та вжиття необхідних заходів для зменшення таких наслідків за допомогою Головного управління природокористування (Департамент управління морськими та прибережними районами та Департамент зміни клімату та адаптації).

Турецький статистичний інститут (TURKSTAT) відповідає за збір, компіляцію та оприлюднення даних щодо сектору аквакультури; виробництво за видами, роками, обсягами експорту, імпорту та цінностями у співпраці з Генеральним директором рибного господарства та аквакультури.

4.2.2. Нормативна база

- **Закон про рибальство, № 1380³⁷**

Основним актом є Закон про рибальство, № 1380, прийнятий у 1971 році. Більш детальна інформація наведена в Регламенті рибальства, який буде використовуватися для управління всіма видами впровадження, послуг, операцій та запобіжних заходів. Оскільки сектор аквакультури зростає, це положення не може охопити всі аспекти секторів аквакультури; тому регулювання аквакультури було оновлено, коли/де це необхідно.

Закону близько 50 років, і він кілька разів змінювався у зв'язку з оновленням змісту відповідно до змін міжнародних конвенцій, принципів управління рибальством ФАО (Кодекс поведінки), гармонізації зі Спільною політикою ЄС у галузі рибальства після 2000 року та інших міжнародних ініціатив (забруднення моря, зміна клімату, біорізноманіття, інвазивні види тощо). Останнє оновлення було зроблено 06.11.2019, щоб бути активним 01.01.2020 за Законом 7191.

Закон про рибальство складається з 9 глав і 39 статей. Перший розділ визначає сферу застосування та мету Закону та деякі терміни, згадані у відповідних статтях, щоб запобігти будь-яким можливим плутанинам. Другий розділ регулює рибальську діяльність: сертифікацію, оренду громадських місць для рибного лову та аквакультури (короткострокові та довгострокові, детальніше в регулюванні аквакультури), процедури уточнення кордонів аквакультури, заходи, що мають бути охороною природних місць існування (визначається MAF) . Статті 4 і 13 більш коротко регулюють інвестиції в аквакультуру:

«Площі в морі та внутрішніх водах необхідно було використовувати для аквакультури, що належать казначейству чи Головному управлінню державних гідротехнічних споруд, або під юрисдикцією держави, для будівництва ферм на суші чи внутрішніх водах, або інші інвестиції в

³⁷ <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/13799.pdf>; <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/11/20191122-1.htm>

Project funded by
EUROPEAN UNION

аквакультуру, що здійснюються на основі проекту шляхом реабілітації цих територій, спосіб оренди та технічні умови, тривалість та річна вартість дозволів на аквакультуру в морі та внутрішніх водах визначаються Міністерством сільського та лісового господарства з урахуванням враховуючи особливості виробничих ділянок, ці місця можуть бути здані в оренду Міністерством сільського та лісового господарства, реальним або юридичним особам, доходи перераховуються обласним спецадміністраціям, а також Управлінню моніторингу та координації інвестицій, якщо вони відсутні».

Операції з оренди наземних територій, які знадобляться для здійснення інвестицій у проект, в рамках положень цієї статті; Якщо нерухомість зареєстрована, то її оформляє власник майна, а якщо вона входить до складу територій, що перебувають у державних умовах, та підрозділи Головного управління національної нерухомості.

Відповідний висновок отримують від Мінприроди та урбанізації та Міністерства культури і туризму при визначенні аквакультурних територій на суші шляхом забору води з морських і внутрішніх вод або з цих місць; якщо протягом шістдесяти днів не надано відповіді, відповідний висновок вважається наданим.

Порядок та принципи комерційного, любительського, рекреаційного мисливства та рибництва на ділянках, на яких передається в оренду, та види, що здаються в оренду, визначаються приписом Міністерства сільського господарства та лісове господарство.

Глава 3 зосереджена на розвитку, стимулах та захисті. Щоб збільшити виробництво, МАФ заохочує інвесторів, якщо вони беруть участь у науково-дослідній діяльності та розробці нового виду, або субсидуються для підтримки бізнесу у збільшенні виробничих ділянок та потужності.

- **Регламент рибальства**³⁸

Цей розпорядження було підготовлено Міністерством на основі статті 13 Закону про рибальство № 1380 та опубліковано в «Офіційному віснику» від 29.06.2004 р. № 25507. Метою постанови є використання потенціалу водні ресурси Туреччини з найпродуктивнішим способом забезпечення стійкості в аквакультурі, шляхом захисту навколишнього середовища та забезпечення інвестицій у аквакультуру в спланований спосіб для якісного / безпечного харчування, а також ефективний контроль і моніторинг під час виробничих процесів.

Він охоплює широкий спектр інвестицій у аквакультуру, які планується запровадити в морях, внутрішніх водах та прилеглих місцевостях, вибір місця, метод впровадження та процес оцінки вимог, попередній дозвіл, затвердження проекту (остатковий дозвіл), скасування проекту, зміни проекту, пробне виробництво, обов'язкове зміна сайту, створення інтегрованих засобів, передача проекту третім сторонам. Ферми для відгодівлі блакитного тунця, вирощування органічних морепродуктів, процес сертифікації для аквакультурних ферм, імпорт яєць, молоді та виводкової риби, працевлаштування технічного персоналу, питання охорони здоров'я та санітарії, вплив на навколишнє середовище, а також питання захисту та контролю.

³⁸<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4988&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Project funded by
EUROPEAN UNION

- **Регламент аквакультури (від 29.06.2004 р., ОВ № 25507)³⁹**

Підготовлено Положення щодо сталого використання водних ресурсів для виробництва риби та інших водних організмів відповідно до принципів сталого розвитку. Регулювання має на меті знизити бюрократію до мінімального рівня, заохочувати громадян інвестувати в сектор аквакультури, направляти інвесторів, як розпочинати, впроваджувати, керувати та продавати сільськогосподарську продукцію. У Положенні багато деталей; тому Директива про імплементацію Регламенту аквакультури (2006/1) була оголошена, щоб дати більш чіткі інструкції інвесторам у зв'язку зі зміненням Положенням про імплементацію рибного господарства від 15.10.2005 р., ОВ № 25967. Деякі статті Директиви були реорганізовані, а процедури та принципи впровадження наведені більш коротко.

- **Директива про імплементацію регулювання аквакультури⁴⁰**

Ця Директива має юридичну основу на основі зміненого Положення про впровадження рибного господарства від 15.10.2005 р. №: ОВ 25967. Деякі статті Директиви були реорганізовані, а процедури та принципи щодо імплементації наведені більш чітко.

- **Положення про водних тварин щодо стану здоров'я та хвороб проти хвороб⁴¹**

Цей регламент має на меті:

- регулювати медичні умови, які застосовуються для водних тварин або продуктів з них під час їх імпорту або транзитного процесу та представлення на ринок.
- підвищити обізнаність компетентного органу, рибоводів та представників переробної промисловості щодо мінімальних запобіжних заходів,
- вживати мінімальних заходів контролю у разі підозри на будь-які захворювання риб або виконувати протоколи у разі виникнення будь-яких захворювань.

Сфера дії положення охоплює реєстр рибних господарств, видів, переробних підприємств та їх діяльності; заходи по боротьбі з хворобами риби, стан здоров'я риби та продуктів, що застосовуються на фермах, на переробних підприємствах, на ринку та імпорті. Інші види діяльності в аквакультурі, такі як виробництво декоративних риб, тварин, вирощених у некомерційних акваріумах, диких водних тварин, зібраних або виловлених безпосередньо з природи, таких як домашні тварини, які утримуються в зоомагазинах, садових ставках, комерційних акваріумах або оптові торговці, у закладах без прямого контакту з природні води країни або на підприємствах із системою очищення відходів, що знижує ризик забруднення природних вод хворобами до прийняттого рівня, не підпадають під дію цього регламенту.

Це Положення ґрунтується на Законі про ветеринарну службу, фітосанітарію, харчові продукти та корми № 5996 від 06.11.2010; Директива Ради Європейського Союзу про вимоги до здоров'я

³⁹ <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5217&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

⁴⁰ https://www.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Mevzuat/Genelgeler/2006_1genelge.pdf

⁴¹ <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=15854&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>; <https://www.tcmevzuat.com/normlar/yonetmelik/su-hayvanlarinin-saglik-kosullari-ile-hastaliklarina-karsi-korunma-ve-mucadele-yonetmeligi/#>

Project funded by
EUROPEAN UNION

тварин та запобігання та контроль специфічних захворювань водних тварин і вимоги до здоров'я тварин для водних тварин і продуктів від 24.10.2006 р. під номером 2006/88 / ЕС; Паралельно з Рішенням Комісії від 12.12.2008 р. під номером 2008/946/ЕС про вимоги до карантинних водних тварин.

- **Положення про вимоги оптової та роздрібної торгівлі рибою⁴²**

Це Положення розроблено з метою забезпечення швидкого та надійного постачання рибної продукції споживачу відповідно до гігієни, якості та стандартів в умовах вільної конкуренції.

Його сферою дії є забезпечення мінімальних вимог до загальних, технічних, гігієнічних, фізичних та інфраструктурних умов, які мають дотримуватися на оптових ринках і роздрібних магазинах, які створюються муніципалітетами та/або фізичними та юридичними особами, а також установа, їх функціонування, управління та процедури та принципи щодо умов, які повинні мати працівники в місцях продажу, а також питання контролю та інспектування. Це Положення підготовлено на основі статей 23 та 26 Закону про рибальство № 1380 із змінами, внесеними Законом № 3288 (ОВД від 19.06.2002 р. № 0:24790).

- **Циркуляр про надання дозволу на роботу рибопереробним підприємствам⁴³**

На сьогоднішній день дуже важливо створити підприємства з переробки риби відповідно до техніко-гігієнічних умов, здійснювати в рамках цих умов процес переробки та постачати на ринок якісні та безпечні морепродукти, придатні для споживання людиною. Для цього аквакультурні підприємства повинні в першу чергу відповідати інфраструктурним, технічним та гігієнічним умовам, визначеним законодавством про рибальство. Якщо об'єкти відповідають необхідним умовам і будуть працювати в цих умовах, це підтверджується допуском на роботу об'єкта. Відповідно, циркуляр був підготовлений для того, щоб дозволити переробним підприємствам розпочати роботу до того, як вони почнуть працювати, визначити процедури, яких слід дотримуватися з дозволом на роботу,

- **Екологічний закон⁴⁴**

Закон про навколишнє середовище (№ 2872), прийнятий у 1983 році (ДВ від 11.08.1983, № 18132), спрямований на захист навколишнього середовища, яке є спільним надбанням усіх живих істот, відповідно до принципів сталого навколишнього середовища та сталого розвитку. . Внутрішні та морські води, забруднення ґрунту, повітря та води, забруднювачі, баластні води, інвазивні види, очищення, біорізноманіття, середовище існування та збереження середовища існування, спеціальні заповідні та морські заповідні території є складовими Закону про довкілля.

- **Положення про моніторинг забруднення води⁴⁵**

⁴²

https://www.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Mevzuat/Yonetmelikler/suurunleri_toplanveparekende_satisyerleri_yonetmeli_gi.pdf

⁴³ <https://www.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Mevzuat/Genelgeler/suurunlericalismaiznigenelge.pdf>

⁴⁴ <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2872.pdf>

⁴⁵ https://www.jmo.org.tr/mevzuat/mevzuat_detay.php?kod=135

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Метою цього Регламенту є визначення правових та технічних принципів, необхідних для запобігання забрудненню води відповідно до цілей сталого розвитку, з метою захисту потенціалу країни щодо підземних і поверхневих водних ресурсів та забезпечення їх найкращого використання.

Цей Регламент охоплює класифікацію якості та використання водного середовища, принципи планування та заборони для захисту якості води, принципи скидання та дозволів на скидання стічних вод, принципи щодо об'єктів інфраструктури стічних вод, а також процедури та принципи моніторингу та інспектування здійснюється для запобігання забрудненню води (ОВ від 31.12.2004 р. № 25687).

- **Комюніке щодо визначення територій, де не можна було розташовувати рибні господарства в закритих бухтах і затоках⁴⁶**

Комюніке роз'яснює принципи визначення чутливих територій з високим ризиком евтрофікації в закритих районах затоки та затоки відповідно до пункту (h) статті 9 Закону про навколишнє середовище № 2872 від 08.09.1983 та тимчасових друга стаття (ОВ від 24.01.2007 р. № 26413). Згідно із законодавством, кліткові блоки можна встановлювати лише на глибині понад 30 м, на відстані 0,6 морських миль від узбережжя і швидкості течії не менше 0,1 м за секунду (ОВД від 24.01.2007 р. № 26413).

- **Комюніке про моніторинг рибних господарств у морях⁴⁷**

Це Комюніке регулює принципи моніторингу забруднення, яке може виникнути в результаті діяльності з рибництва, яка встановлена або буде встановлена в морях. Він підготовлений на основі відповідних положень Закону про охорону навколишнього середовища № 2872 від 08.09.1983 та статті 54 Положення про контроль забруднення води, опублікованого в ОВД від 31.12.2004; № 25687.

У ньому описується метод визначення розташування осередків за напрямком течії, відбір проб води з виробничих майданчиків та умов зберігання, аналізу та параметри, що використовуються в процесі моніторингу (ОВД від 13.06.2009 р. №: 27257; змінені ОВД від 09.04.2010 р. № 27547).

- **Комюніке про стандарти якості води, пов'язані з розведенням молюсків⁴⁸**

Це Комюніке має на меті визначити стандарти якості вод, у яких буде здійснюватися розведення молюсків, захистити виробничу ділянку вод від різного шкідливого впливу забруднюючих речовин, що скидаються в ці води, покращити якість вод шляхом створення програм моніторингу та зменшення забруднення.

Він охоплює питання, пов'язані з визначенням стандартів якості води на місцях вирощування молюсків, протоколами відбору проб і моніторингу води, визначенням придатності вод для ферм молюсків, створених у майбутньому, а також програми дій із захисту та зменшення забруднення разом із методами інспекції. .

⁴⁶ <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=11034&MevzuatTur=9&MevzuatTertip=5>

⁴⁷ <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=13117&MevzuatTur=9&MevzuatTertip=5>

⁴⁸ <https://cygm.csb.gov.tr/tebligler-i-441>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Це Комюніке підготовлено на основі положень Закону про рибальство № 1380 від 22.03.1971 та Закону про охорону навколишнього середовища № 2872 від 08.09.1983 (ДВ від 06.11.2009, № 27398).

- **Закон про статистику**⁴⁹

Метою цього закону є визначення основних принципів і стандартів щодо виробництва та організації офіційної статистики; а також регулювати формування, обов'язки та повноваження Турецької статистичної асоціації (TURKSTAT); раніше був Турецький статистичний інститут, який збирає та оцінює дані та інформацію, готує, публікує та поширює статистичні дані у сферах, яких потребує країна, а також забезпечує координацію між установами та організаціями, які беруть участь у процесі статистики, передбаченому Програмою офіційної статистики. .

Офіційну статистику розробляють, поширюють та публікують Голова Турецького статистичного інституту та установи та організації, зазначені в Програмі. Програма чітко визначає обов'язки та повноваження установ та організацій щодо збирання, оцінки та оприлюднення даних, що стосуються офіційної статистики, у контексті їхньої роботи. Ці установи та організації зобов'язані своєчасно надавати до Президентства будь-які зібрані дані на вимогу. Принцип конфіденційності належним чином дотримується під час збереження та захисту даних та інформації, що подаються до Інституту, шляхом визначення принципів конфіденційності в інших законодавчих положеннях.

Офіційною статистикою не вважаються роботи, що здійснюються установами та організаціями у сферах статистики, на які не поширюється дія Програми, а також результати переписів чи обстежень, проведених фізичними та юридичними особами відповідно до спеціального законодавства.

У разі, якщо фізичні або юридичні особи, передбачені спеціальним законом, які проводять опитування, що містять статистичні результати, та оприлюднюють їх результати через засоби масової інформації, вони зобов'язані інформувати громадськість про охоплення, спосіб відбору, обсяг вибірки, спосіб складання даних та термін реалізації разом з результатами опитування.

4.2.3. Порядок створення рибних господарств

Положення про аквакультуру містить детальну інформацію щодо широкого спектру інвестицій у аквакультуру, які плануються в морях, внутрішніх водах та прилеглих місцевостях, вибір місця, метод впровадження та процес оцінки вимог, попередній дозвіл, затвердження проекту (остатковий дозвіл), скасування проекту, зміни проекту, пробне виробництво, обов'язкові зміни на майданчику, створення інтегрованих об'єктів, передача проекту третім сторонам, ферми по відгодівлі блакитного тунця, органічна культура морепродуктів, процес сертифікації для аквакультурних ферм, імпорт яєць, молоді та розплоду риби, працевлаштування технічного персоналу, охорона здоров'я та санітарія проблеми, вплив на навколишнє середовище, а також питання захисту та контролю.

- **Терміни та визначення**

⁴⁹ <http://www.turkstat.gov.tr/UstMenu/yonetmelikler/StatisticsLawOfTurkey.pdf>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

У першому розділі пояснюється мета, сфера застосування, правова основа та терміни. Для реалізації всіх питань, зазначених у регламенті, краще визначити деякі технічні терміни, пов'язані з процедурами:

Аквакультура: діяльність з виробництва та/або вирощування водних живих організмів в інтенсивних, напівінтенсивних або екстенсивних умовах у рибних господарствах,

комісія: Створення Комісії, принципи роботи та процедури якої визначаються Центральною організацією Міністерства,

Район спільного рибництва: Територія, призначена для більш ніж однієї морської та внутрішньої аквакультурної ферми, що займається аквакультурою

підприємець: фізичні та юридичні особи, які бажають створити та керувати рибними господарствами,

Екстенсивне рибне господарство: Низька продуктивність, заснована на природній ефективності води, з контролем запасів

Рибна ферма: Місця, де здійснюється процес аквакультури,

Система фільтрації: Установки для утримання відходів у воді за допомогою різних типів фільтрів у виробничому процесі,

Розведення риби: Вирощування водних рослин і тварин у морських і внутрішніх водах та їх яєць (крім тварин, на які поширюється дія Закону про наземне полювання № 4915),

Сертифікат на рибне господарство: Документ, виданий Центральною організацією міністерства для фермерів, які займаються виробничою діяльністю аквакультури,

Інкубаторня: Створені споруди для отримання яєць і мальків з розплоду,

Внутрішні води: Місця виробництва та вирощування в природних і штучних озерах, лагунах, озерах дамб, набережних, регуляторах, каналах, дугах, струмках, річках тощо,

Інтенсивне рибництво: Інтенсивне вирощування, повністю засноване на зовнішньому підгодівлі,

Молоді рибні господарства: Ферми виробляють рибу до 30-50 г після вилуплення для перенесення об'єктів у морі, внутрішні води та офшорні садки,

Місце вирощування молоді риби: ділянки аквакультури, призначені для вирощування молоді в морі, внутрішніх водах і на суші,

Центральна організація міністерства: Головне управління сільськогосподарського виробництва та розвитку (DCAPD),

міністерство: Міністерство сільського та лісового господарства (МАФ),

Сітчастий ставок (сітчаста клітка): Рамні блоки з сітчастими кришками з дерева, заліза або пластмаси для рибного господарства в морях і внутрішніх водах,

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Офшорна аквакультура: Рибні господарства поза закритими затоками і затоками в морях, створені на глибині води понад 40 м для вирощування риби в сітчастих садках за відповідними технологіями,

Виробничі ставки: ґрунтові, бетонні та сітчасті ставки та інші подібні агрегати, виготовлені з пластику або подібного матеріалу для цілей аквакультури,

Проект: Набір документів, що містить всю важливу інформацію про види, які будуть вирощуватися, місце розташування ділянки, природу, фінансові аспекти, архітектурні креслення та план будівництва та розрахунки об'єктів аквакультури, детальну вартість інвестицій, методи вирощування та виробничий план, супровід документи, що надаються державними установами та організаціями, а також усі види документів та інформації, що стосуються бізнесу в цілому.

Губернське управління: Управління провінційними управліннями Міністерства сільського та лісового господарства,

Напівінтенсивне рибництво: Запліднення та розведення на основі прикорму

- **Вимоги до створення рибних господарств**

Загальні питання, що стосуються об'єктів для створення рибних господарств, пояснюються у главі 2 статті 5 Положення так:

а) Для того, щоб дозволити створення нового господарства, яке буде використовувати той самий водний ресурс разом з одним або кількома фермами на землі, достатність якості та кількості води та виникнення будь-яких негативних наслідків для інших господарств через створення нової ферми повинні бути затверджені та звітовані експертними установами, тобто факультетами рибного господарства та науково-дослідними інститутами. Якщо виданий звіт буде визнано відповідним, запит направляється до Центральної організації міністерства разом із висновком провінційної дирекції та вирішується, чи потрібно створити новий об'єкт з водопостачання. Однак, якщо це визнається необхідним, приймається рішення Комісією на підставі звіту, підготовленого шляхом надання повторного розгляду питання,

б) Господарські споруди, що створюються на землі, у випадках, коли відсутня негативна дія рослин за допомогою гігієни та санітарії (забезпечення води з окремого джерела або отримання її по окремому каналу з того ж джерела води), не вимагається умова мінімальної відстані між об'єктами,

в) Для ефективного використання внутрішніх водних ресурсів в об'єктах, які встановлюються на водних об'єктах з дебітом 100 л/с і менше, господарство повинно мати виробничі потужності, які можуть використовувати все виробництво. потужність менше 25 т/рік може бути встановлена на водних ресурсах з дебітом більше 100 л/с. Однак у регіонах, де неможливо знайти достатній простір для створення ферми, ця умова не виконується. якщо провінційна дирекція дасть висновок у цьому напрямку,

е) Відстань між інвестиціями в аквакультуру в сітки в греблях визначається Центральною організацією міністерства, враховуючи думку провінційної дирекції, створеної на основі таких

Project funded by
EUROPEAN UNION |

критеріїв, як площа, яка буде виділена для вирощування, потужність проекту, глибина води, і дебіт за умови, що відстань між фермами становить не менше двохсот метрів,

f) Розмір площі, яка буде відведена для виробництва в сітчастих садках, визначається з урахуванням проектної потужності, типу та техніки вирощування, що буде застосовано, за умови, що вона не менше ніж у два рази перевищує площу, яку буде займати клітки в морях і внутрішніх водах,

е) З метою забезпечення всіх видів життєдіяльності та безпеки майна в морі та внутрішніх водах територія, де сітки та системи водозабору та скидання інкубаторій мають бути позначені буями та блискавками. Це вказується стандартами IALA (Міжнародної асоціації органів управління блискавкою) з точки зору безпеки навігації на морі денними та нічними знаками перешкод. Місце розташування буїв і блискавок не може виходити за межі орендованої площі,

h) У морях в результаті природоохоронних робіт відстань між районами аквакультури, відведеними для аквакультури, визначається Центральною організацією міністерства з урахуванням висновку провінційної дирекції щодо проектної потужності, глибини води, дебіт та методика аквакультури. На територіях, де не проводиться екологічне планування, відстань між двома фермами по відгодівлі тунця та садковими фермами та фермами по відгодівлі тунця в морях не повинна бути менше двох кілометрів; у випадку двох рибоводних господарств відстані не повинні бути менше одного кілометра на підставі висновку провінційної дирекції щодо критеріїв проектної потужності, глибини води, дебіту, який затверджується Центральною організацією міністерства.

l) Відстань між інкубаторами або між інкубаторами та іншими аквакультурними господарствами визначається Центральною організацією міністерства з урахуванням звіту, підготовленого факультетами рибного господарства та науково-дослідними інститутами разом із висновком провінційних управлінь про потужності, системи водозабору та скидання та методи виробництва, однак, якщо це необхідно, Комісія може попросити повторну перевірку всього процесу,

j) З метою забезпечення ефективного використання територій аквакультури мінімальна потужність проектів визначається Центральною організацією міністерства,

к) Якщо існує загроза замерзання рибоводних господарств з холодною водою або ризику високої температури понад 20 °C, необхідно підготувати план управління виробництвом з урахуванням приблизних дат початку та закінчення,

l) Офшорна аквакультура дозволяється тільки в морях, поза закритими затоками і затоками, на глибині не менше 40 м із застосуванням відповідних технологій, з іншого боку, якщо проектна потужність, глибина води, швидкість течії та технологія, що використовуються в аквакультурний процес є придатним, дозвіл на створення морських господарств для вирощування риби в садках на менших глибинах за рішенням ЦО міністерства,

m) Розмір земельних ділянок, необхідних для підтримки марікультурних господарств для цілей матеріально-технічного забезпечення та управління, визначається Центральною організацією міністерства та/або провінційним управлінням,

Project funded by
EUROPEAN UNION

- п) Визначення загальних об'єктів аквакультури та їх планування здійснюється Провінційним управлінням після затвердження Центральної організації міністерства. Процедури та принципи щодо діяльності аквакультури, включаючи обов'язкові зміни місця розташування, регулюються директивою, яку має підготувати Центральна організація міністерства,
- о) Уповноваженим надавати сертифікат аквакультури на застосування нових технологій, крім існуючих, є Центральна організація Міністерства та його директива, підготовлена щодо процедур та принципів щодо впровадження,
- р) Процедури та принципи вирощування ракоподібних, членистоногих та молюсків визначаються директивою, яку підготує Центральна організація міністерства,
- q) Порядок роботи об'єкта з вирощування молоді риби здійснюється відповідно до положень. Інші процедури та принципи, необхідні для територій і об'єктів вирощування молоді риби, визначаються циркулярами, які готуються Центральною організацією Міністерства.

- **Впровадження ферм, дозволів, затвердження та процесу проекту (розділ третій)**

- **Застосування**

Нижче наведено процедури та принципи оцінки заявок (ст. 6):

а) Підприємці, які хочуть створити аквакультурний бізнес, повинні звернутися до відповідного провінційного управління та отримати дозвіл Центральної організації міністерства.

б) Підприємці, які бажають заснувати рибні господарства, звертаються до Провінційної дирекції з письмовою заявою (додаток 1.1.), додавши до карти поля масштабу 1/25000, на якій позначено місце, де буде створений об'єкт. Провінційне управління проводить місцеве розслідування протягом 15 днів технічною групою, яка має бути сформована. Забезпечується належний відбір проб води з джерела води або виробничих майданчиків для використання в аквакультурному об'єкті, а необхідні аналізи проводяться інвестором у сертифікованій лабораторії, визначеній Міністерством. Якщо всі аналізи є позитивними та прийнятними для якості води, поверхні води, землі та інших критеріїв (тобто, глибина води, відстань між рослинами, відповідні методи аквакультури та вплив на навколишнє середовище), визначені Центральною організацією міністерства,

Провінційне управління вимагає для заявника попереднього дозволу від Центральної організації міністерства на обробку всіх документів; Буде складено карту об'єкта в масштабі 1/25000 із заявою інвестора, звітом про результати аналізу води, ескізом та іншими документами, які нададуть інвестор (додаток 1.4) разом із відповідним висновком провінційної дирекції (додатково останнє речення: ОJ-30/5/2009-27243) Процедури, пов'язані з попередніми запитами на дозвіл, завершуються Міністерством протягом двадцяти одного дня.

в) вісім місяців від дати подання заявки надається інвестору для надання всіх документів для попереднього дозволу (додаток 1.4) Провінційною дирекцією. Якщо основні документи не можуть бути завершені протягом цього періоду, заява інвестор вилучається з угоди, однак, якщо мотивована вимога заявника буде визнана доцільною, провінційна дирекція може надати додатковий термін відповідно до причини.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

д) Якщо є більше однієї заявки на вирощування в одній зоні як у морських, так і у внутрішніх водах, інші заявки зберігаються для оцінки до завершення першої заявки. Якщо перша заявка не здійснюється, інші заявки оцінюються відповідно до порядку застосування.

д) Якщо це перша заявка на виробництво риби в сітчастих садках на дамбових озерах, висновок Головного управління держгідротехніки приймається Центральною організацією міністерства і відповідно здійснюються операції (рис. 1).

○ **Попередній дозвіл**

Стаття 7 - Загальні положення щодо попереднього дозволу на створення аквакультурного заводу описані нижче:

а) У разі завершення процедур, передбачених статтею 6, підприємцю надається попередній дозвіл на дванадцять місяців від Центральної організації міністерства та/або провінційної дирекції на підготовку свого проекту. Протягом цього періоду попередній дозвіл підприємця, який робить не підготувати свій проект і не передати його до провінційної дирекції скасовується центральною організацією міністерства за пропозицією провінційної дирекції, але якщо про мотивовану вимогу підприємця, який оголошує виправдання з цього приводу, повідомляється центральна організація міністерства. Міністерство за погодженням з Провінційним управлінням Центральною організацією міністерства може надати додатковий термін.

б) Коли підприємці, які отримали попередній дозвіл або які перебувають на стадії отримання попереднього дозволу, бажають внести зміни в свої попередні заявки, вони звертаються до Провінційної дирекції з петицією (додаток 1.5), наступні операції здійснюються відповідно до принципів, викладених у статтях 6 і 7, враховуючи характер запитуваної зміни, документи, які раніше були надані оператором і все ще дійсні, нові від оператора не вимагаються, однак, перша заява дата береться за дату подання заявки.

в) Підприємці, які звернулися за попереднім дозволом, операції з якими ще тривають, а також ті, які отримали попередній дозвіл, не можуть передати свої права іншому підприємцю.

○ **Затвердження проекту**

Стаття 8 – Загальні положення щодо затвердження проектів рибництва наведено нижче:

а) Підприємці, які хочуть створити рибне господарство та отримати попередній дозвіл, повинні мати свої проекти, затверджені Центральною організацією міністерства та/або обласною дирекцією.

б) При підготовці проекту за основу беруться інструкція з підготовки проекту та розпорядження, визначені центральною організацією міністерства, графіки виявлення кількості заявок, складені фізичними та юридичними особами, уповноваженими розробляти проект, розраховуються з урахуванням ставок підвищення буде оголошено Міністерством благоустрою та поселення, якщо ці ціни не будуть розголошені. Проект у п'яти примірниках передається до провінційної дирекції на затвердження. Підприємці зобов'язані до кожного примірника проекту додати нотаріально засвідчену копію специфікації щодо предмета проекту, надіслану до провінційних дирекцій центральною організацією міністерства.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

в) Для затвердження проектів рибних господарств вимагається умова відповідності відповідним положенням «Положення про оцінку впливу на навколишнє середовище» та додається до проекту документ, що підтверджує виконання цієї вимоги,

д) Органи затвердження проектів аквакультури, що реалізуються в морях і внутрішніх водах, визначаються циркулярами, які готуються центральною організацією міністерства,

е) Для проектів, органом погодження яких є Провінційна дирекція, копія проекту залишається в Провінційній дирекції, а інша копія надсилається Центральній організації міністерства протягом п'ятнадцяти днів після дати затвердження. Якщо є договір оренди для проектів, затверджених провінційною дирекцією, пропозиція оренди надається відповідній установі разом з проектом, і в результаті цього повідомляється центральна організація міністерства. Інші два примірники затвердженого проекту передаються інвестору.

г) Дозвіл на затвердження: Після схвалення проектів Центральною організацією міністерства один примірник зберігається в ЦО Міністерства. Якщо йдеться про оренду схваленого проекту, один примірник проекту надсилається до Провінційне управління для використання під час подання заяви про оренду, два примірники надаються оператору, а один примірник зберігається в архіві провінційної дирекції.

○ Сертифікат аквакультури

Процедури та принципи, які слід застосовувати при видачі сертифіката аквакультури рибоводним господарствам, пояснюються нижче (стаття р):

а) Після завершення операцій з оренди води та/або площі для аквакультурного заводу та/або інкубаторного заводу та запуску виробництва, протягом місяця подається заявка до провінційної дирекції для отримання сертифікату аквакультури та/або сертифікату аквакультурного заводу, протягом п'ятнадцяти днів. після звернення провінційні дирекції видають звіт про інспекцію, а сертифікат аквакультури (додаток 1.6/а) та/або сертифікат інкубаторії аквакультури (додаток 1.6/б) надсилається до Центральної організації міністерства разом із звітом про аудит, який буде надіслано. затверджено. Процедури щодо затвердження Сертифікату аквакультури завершуються протягом двадцяти днів,

б) «Сертифікат аквакультури» видається по одному на кожен об'єкт. Затверджений оригінал документа надається оператору; засвідчена копія кожного подається в Центральну організацію міністерства та провінційну дирекцію,

в) копія свідоцтва висить у добре видимому місці в адміністративній будівлі закладу,

д) У разі зміни проекту, передачі проекту, зміни назви тощо, для видачі сертифіката аквакультури, відповідного для нової ситуації, шляхом скасування старого сертифіката, після завершення процедур розподілу новому інвестору, новий «сертифікат аквакультури» (додаток 1.6/а і б) видані відповідно до нової ситуації надсилаються до ЦО Міністерства разом із «Аудиторським звітом»,

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- e) Свідоцтва про аквакультуру рибних господарств, діяльність яких припинена з будь-якої причини, надсилаються до Центральної організації міністерства провінційними дирекціями для анулювання,
- f) Підприємці, які переривають виробництво з будь-якої причини, повинні звернутися до провінційної дирекції, додавши до своєї заяви оригінал документа про сертифікат із поясненням причини та тривалості перерви. Оригінали селекційних документів цих об'єктів зберігаються в провінції дирекції, доки відповідний об'єкт не почне знову виробництво, Центральна організація міністерства інформується провінційними дирекціями про ситуацію, про яку йдеться,
- g) Підприємці звертаються до Провінційної дирекції протягом одного року з дня опублікування цього Регламенту для заміни документів про сертифікат, раніше виданих Центральною організацією міністерства та/або провінційною дирекцією,
- h) Підприємці повинні кожні три роки звертатися до провінційних дирекцій для отримання візи для отримання сертифікатів аквакультури,
- i) Через адміністративні та технічні проблеми, якщо документи щодо поновлення чи видачі візи на ферми не можуть бути надані, а обґрунтований запит оператора є актуальним, свідоцтво про племінне свідоцтво можна отримати або поновити,

Якщо через адміністративні та технічні проблеми неможливо надати документи щодо поновлення чи видачі візи рибного господарства, а обґрунтований запит інвестора є актуальним, сертифікат аквакультури може бути затверджений для отримання візи або продовжений.

○ Скасування Проекту

Стаття 10 визначає такі загальні положення, які вимагають скасування проектів аквакультурних заводів:

- a) Щодо створення рибного господарства, завершення процедур оренди є важливим для інвестування та початку виробництва протягом одного року після останньої завершені орендної операції, приймаючи як дату початку, проект скасовується. Якщо вмотивована вимога підприємця та це звернення будуть визнані ЦО міністерства відповідними, цей строк продовжується лише на один раз. Якщо термін перевищено, анулювання проектів здійснюється Провінційною дирекцією, якщо затвердження здійснюється провінційною дирекцією та повідомляється Центральній організації міністерства, затвердження проектів, виконаних Центральною організацією міністерства, здійснюється цю центральну організацію за пропозицією провінційної дирекції,

Project funded by
EUROPEAN UNION

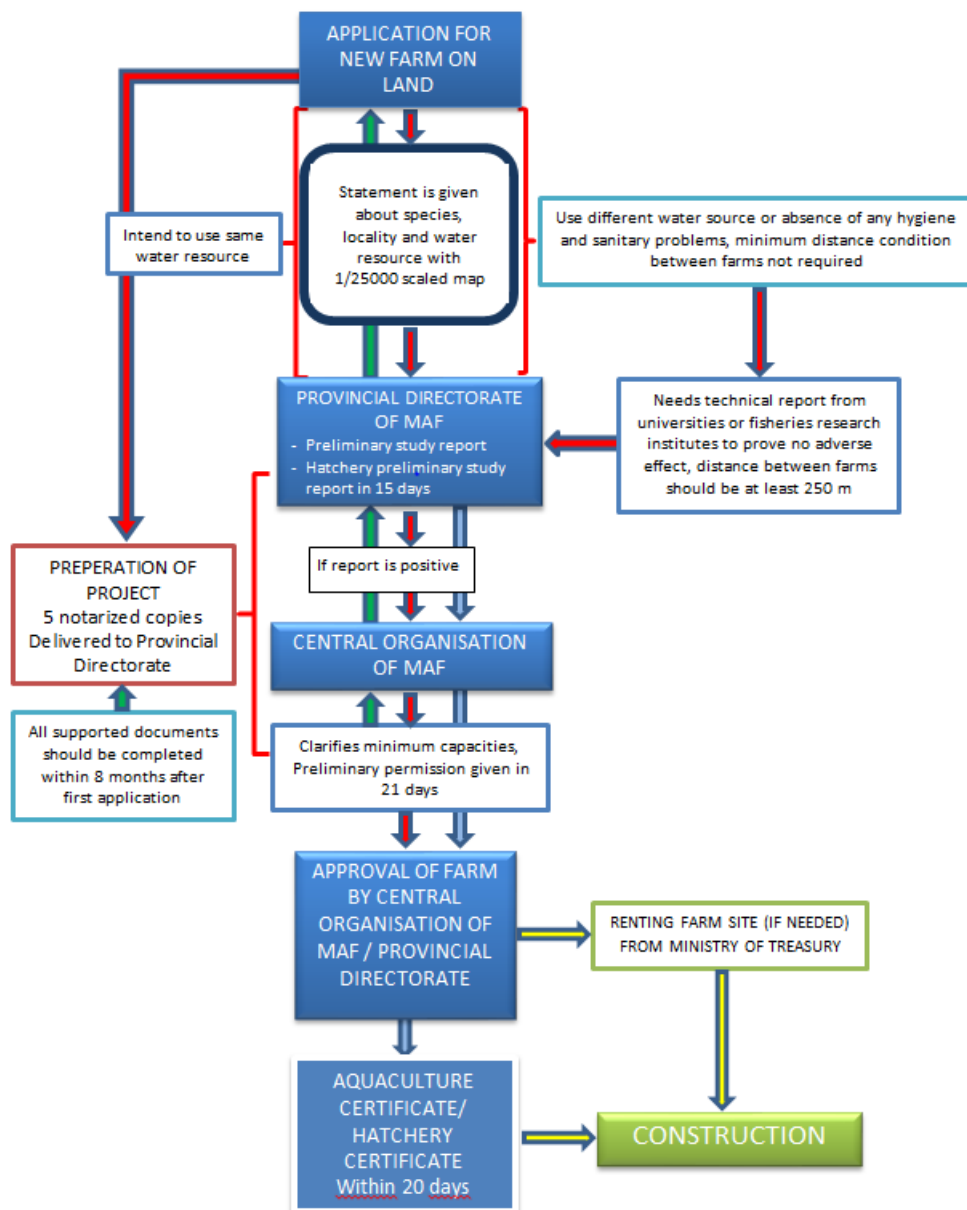

Рисунок 1. Схема-схема процедур для створення рибних господарств у Туреччині

б) Перевищення терміну, зазначеного в пункті (а), через будь-які екологічні, фізичні та хімічні фактори або стихійні лиха, які можуть мати негативний вплив на аквакультуру, або які можуть бути зрозумілі пізніше, не розглядається як причина для скасування проекту. У цьому випадку інвестору надається шестимісячний термін прийняття рішення, а проект скасовується через шість місяців, якщо від підприємця не надходить нова пропозиція з рішенням щодо усунення обмежувальної ситуації або зміни місця розташування, якщо отримано пропозицію про діяльність для усунення цієї обмежувальної ситуації і ця запропонована діяльність вважається доцільною, надається додатковий час, достатній для запропонованої заявки. У шестимісячний

Project funded by
EUROPEAN UNION |

термін прийняття рішення, якщо підприємець пропонує зміни до проекту, застосовуються положення статті 11 цього Положення. Органом прийняття рішень щодо проектів, передбачених цією статтею, є орган, який схвалив проект,

в) у разі оренди рибних угідь з проектом для рибництва, процедури скасування проекту здійснюються ЦО Міністерства, якщо не передбачені інвестиції, які будуть здійснюватися на кожен рік у запропонованому та затвердженому плані. виконано без причини, навіть через рік після цього року на основі звіту, підготовленого провінційним управлінням,

г) Якщо договір оренди припиняється через невиконання підприємцем своїх зобов'язань, сертифікати проекту також анулюються. Скасування проектів, затверджених Провінційною дирекцією, здійснюється Провінційною дирекцією та повідомляється Центральній організації міністерства. Якщо погодження здійснюється Центральною організацією міністерства, анулювання також здійснюється цією ж організацією.

○ **Зміни в Проекті**

Процедури та принципи, які застосовуються у разі змін у проектах аквакультури, є такими (Стаття 11):

а) Підприємці, які хочуть внести будь-які зміни у свої проекти, такі як тип, розташування, потужність та збільшення/зменшення площі, а також створення додаткового підрозділу та зміна місцезнаходження, повинні звернутися до провінційної дирекції, де розташовані об'єкти (додаток 1.7), Стосовно цих заяв, операції здійснюються відповідно до принципів, викладених у 6-й, 7-й та 8-й статтях,

б) враховуючи характер запитуваної зміни, документи, які були раніше надані інвестором і якщо вони все ще дійсні, не вимагаються від заявника повторно,

в) Новий проект потрібен для будь-якої зміни виду, тоді як переглянутий проект вимагає встановлення додаткових установок та збільшення/зменшення потужності, проект не вимагається для збільшення/зменшення площі та переміщення ферми, реалізованого з документами, що стосуються навігації та оренди, У випадках, коли йдеться про збільшення/зменшення потужності та збільшення/зменшення площі, запитуються як переглянуті проектні документи, що стосуються навігації, так і оренди,

г) Підприємці повинні мати дозвіл на будь-які зміни, які не зіпсують переваги їх затверджених проектів (форма, розміри та кількість садків / ставків, біологічні характеристики вирощуваних видів, крім змін під час створення рибного господарства або на стадії пост-виробництва та мати план ділянки, відповідний для нової ситуації. Органом, що надає дозвіл та затвердження цих змін, є орган, який затверджує проект,

е) Після схвалення проектів аквакультури підприємці зобов'язані звернутися до провінційних дирекцій із клопотанням про внесення змін до їхнього річного плану виробництва. Якщо прохання про зміни будуть вважатися відповідними провінційними дирекціями, про це буде повідомлено Міністерства протягом 15 (п'ятнадцяти) днів.

Project funded by
EUROPEAN UNION

○ **Обов'язкова зміна місця розташування**

Можуть бути обов'язкові зміни місця розташування господарств із сторонніх причин (ст. 12). У разі повідомлення від Центральної організації міністерства та/або провінційної дирекції через юридичні, технічні, безпекові та подібні вимушені причини, підприємець повинен звернутися із клопотанням (додаток 1.8) до провінційної дирекції за місцем переміщення його об'єктів. не пізніше одного місяця документи, пов'язані з переведенням та новим планом заселення, надаються у разі обов'язкової зміни місця без зміни розміру площі та/або збільшення/зменшення потужності за умови, що вони знаходяться в межах одного міста, Інші операції оцінюються в рамках переміщення проектів і здійснюються відповідно до принципів статті 11,

○ **Пробне виробництво**

Загальні положення щодо пробного виробництва, які мають застосовуватися в аквакультурних господарствах, викладені у статті 13 Положення як:

а) Підприємці, які бажають здійснити пробне виробництво на частині наявних потужностей, звертаються з петицією, яка містить детальний звіт із зазначенням мети, причини, матеріалу, методу та тривалості, пов'язаних із пробним виробництвом. Такі заяви направляються до Центральної організації. Міністерства Провінційною дирекцією, уточнюючи свою думку, Повноваження дозволяти пробне виробництво належать Центральній організації міністерства.

б) Підприємці, які хочуть виробляти пробне виробництво, не маючи жодних потужностей, звертаються до провінційної дирекції, де будуть створені випробування, із клопотанням (додаток 1.9). Щодо цих заявок, операції здійснюються відповідно до принципів, викладених у статтях 6. , 7 та 8, Але при підготовці проекту аквакультури за основу береться розпорядження проекту, підготовлене ЦО Міністерства.

○ **Передача проектів/право власності**

Стаття 14. Процедури та принципи, які застосовуються в процесах передачі аквакультурних заводів і проектів, такі:

а) Підприємці, які бажають передати свої об'єкти аквакультури фізичним або юридичним особам, звертаються з клопотанням до провінційної дирекції за місцем розташування їх об'єктів шляхом подання документів, які визначаються Центральною організацією міністерства (додаток 1.10).

б) Пропозиції, пов'язані з процесами передачі проектів, які були схвалені Центральною організацією міністерства, повідомляються провінційними дирекціями до центральної організації міністерства протягом семи днів, після схвалення процесу передачі центральною організацією міністерства вимога для передачі провінційна дирекція передає до установи, уповноваженої на оренду, а потім про результат повідомляє Центральне управління міністерства губернське управління. Пропозиції щодо процесів передачі проектів, проект яких був затверджений провінційною дирекцією, повідомляються Центральній організації міністерства протягом семи днів за погодженням провінційної дирекції,

Project funded by
EUROPEAN UNION

с) Реальні або юридичні особи, які беруть на себе проект, подають нотаріально засвідчену копію специфікації до провінційної дирекції, копію специфікації надсилає центральна організація міністерства провінційна дирекція,

г) Для передачі підприємств фізичним або юридичним особам, які будуть займатися аквакультурою вперше, необхідна умова отримання сертифіката аквакультури.

Розділ третій охоплює вимоги до інших видів аквакультурної діяльності

○ **Відгодівля блакитного тунця**

Процедури щодо створення та функціонування ферм по відгодівлі блакитного тунця будуть здійснюватися відповідно до цієї директиви та Комюніке про «Вилон та відгодівлю блакитного тунця (*Thunnus thynnus*)», опублікованого в Офіційному журналі від 23.03.2003 р. №: 25057 (Стаття 15).

○ **Органічна аквакультура**

Це визначено у статті 16. Операції, пов'язані з проектами органічної аквакультури, здійснюються відповідно до відповідних статей цього Регламенту. Щодо виробництва, то дотримується чинне законодавство щодо принципів та впровадження органічного сільського господарства.

У регіонах, де в рибному господарстві застосовано порядок і принципи щодо рибальства та аквакультури в природних озерах, ставках, дамбах, річках і рукавах визначаються Міністерством (стаття 17).

○ **Створення комплексних заводів**

Оцінюється лише та частина галузі аквакультури, яка включає завод аквакультури та інші супутні види діяльності, а відповідні процедури здійснюються відповідно до принципів, викладених у статтях 6, 7 та 8 (стаття 18).

○ **Імпорт яєць, мальків та дорослої риби**

Розділ п'ятий регулює імпорт яєць, мальків та виводків риби. Порядок та принципи ввезення яєць та виводків риби, які будуть використовуватися в рибних господарствах, визначаються Міністерством (ст. 19).

○ **Працевлаштування технічного персоналу**

Розділ шостий має на меті організувати зайнятність технічного персоналу в рибгоспі. Положення щодо найму технічного персоналу на підприємствах аквакультури є такими (стаття 20):

а) У рибогосподарських господарствах, залежно від їхньої виробничої потужності, технічним персоналом приймаються не менше 4 років випускників факультетів, які мають освіту в галузі аквакультури, або тих, хто пропрацював на громадськості не менше 5 (п'яти) років за умови підтвердження їх статус (Змінено: 15.10.2005 - 25967 Стаття 7). Чисельність технічного персоналу на об'єктах визначається циркулярами, які готуються центральною організацією Міністерства з урахуванням їх виробничих потужностей. Один із зайнятих технічних працівників призначається «Технічний відповідальний менеджер».

Project funded by
EUROPEAN UNION

- b) У інкубаторіях працює принаймні один технічний персонал, який вважається «технічним відповідальним менеджером» незалежно від потужності.
- в) На аквакультурних підприємствах або інкубаторіях, якщо власник об'єкта відповідає умовам технічного персоналу, характеристики якого зазначені в пункті (а) цієї статті, цей оператор вважається технічним персоналом.
- d) Рибні ферми та інкубаторії, найм технічного персоналу та технічних відповідальних керівників, які в даний час діють, повинні повідомити провінційну дирекцію протягом шести місяців, заповнивши «Форму призначення технічного відповідального керівника та технічного персоналу» (додаток -10),
- e) Рибні об'єкти аквакультури та інкубатори, які будуть створені, виконуватимуть свої зобов'язання щодо найму технічного персоналу та призначення технічного відповідального керівника під час подання заявки на сертифікат аквакультури,
- e) як виробнича потужність, яка прийнята як основа для працевлаштування технічного персоналу, видана до видачі селекційного свідоцтва для підприємств, які щойно розпочали виробництво; Для підприємств, що зараз виробничі, обсяг виробництва в останньому аудиторському звіті, що належить цьому підприємству, береться з річних аудиторських звітів. У наступні роки виробнича потужність, яка періодично готується щороку, береться за основу для виробничі потужності, які розглядаються як основа для працевлаштування технічного персоналу.

○ **Здоров'я та благополуччя риб**

Стаття 21 глави 7 регулює заходи, які необхідно вжити для охорони здоров'я та благополуччя риб;

- a) Міністерство уповноважено вживати всі види заходів щодо охорони риби та здоров'я риби у господарствах, де ведеться аквакультура,
- б) мертву рибу на фермах регулярно збирають і спалюють або закопують у вапняні ями,
- в) У разі підозри або виявлення захворювання в племінних установах підприємці повинні якомога швидше повідомити про цю ситуацію в провінційну дирекцію, де розташована установа,
- d) Коли отримано повідомлення про хворобу, розплідний заклад контролюється провінційними дирекціями, ввезення та вивезення живих або мертвих морепродуктів, а також усіх видів інструментів, обладнання, інструментів та обладнання, які можуть поширювати хворобу, підлягають дозволу посадові особи провінційної дирекції; Провінційні дирекції забезпечують відбір необхідних зразків із закладів, де отримано захворювання, направлення до відповідної лабораторії для дослідження та тестування, а також забезпечує вжиття необхідних заходів іншими підприємствами, які мають можливість зараження,
- e) Якщо захворювання виникло в об'єктах аквакультури на суші, усі басейни евакуюються для очищення та дезінфекції, усі яйця, риба або інші продукти аквакультури, які мають ознаки клінічного захворювання, знищуються під наглядом провінційних директорів провінційної дирекції. і знову за методом, рекомендованим владою,

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- f) Після видалення або утилізації риби, яєць, гамет або іншої аквакультури, басейнів, обладнання та всіх видів матеріалів, інструментів та обладнання, які можуть заразити хворобу, усуваючи будь-які ризики, які можуть призвести до появи, поширення або виживання Провінції, Очищається та дезінфікується у спосіб, рекомендований органами дирекції,
- g) Діяльність племінного закладу заборонена, доки не зникне ризик захворювання та не будуть визначені необхідні запобіжні заходи та повідомлені провінційним управлінням,
- h) Розслідування захворювань, вжиті заходи, заяви та результати повідомляються центральній організації міністерства у звіті провінційної дирекції,
- i) Усі види ліків та подібних хімічних речовин, що використовуються в інкубаторах та аквакультурних підприємствах, використовуються залежно від рецептів ветеринара. При необхідності ліки можна використовувати також за рецептом магістра, зберігається один примірник рецептів на препарати, що використовуються у закладі. ,
- j) Процедури та принципи щодо благополуччя рибальства регулюються циркуляром, який підготує Центральна організація міністерства.

- o **Вплив на навколишнє середовище та захист**

Необхідно вжити заходів обережності щодо впливу на навколишнє середовище та захисту на аквакультурних підприємствах (стаття 21-розділ 8):

- a) вимога відповідності відповідним положенням «Положення про оцінку впливу на навколишнє середовище» вимагається в проектах аквакультурних підприємств;
- b) Підприємці повинні вживати заходів для захисту навколишнього середовища на етапі створення та експлуатації заводів аквакультури. У цьому контексті відходи підприємств не викидаються у водне середовище, в якому вони знаходяться; Не використовуються всі види матеріалів та матеріалів, які погіршують якість води, завдають шкоди навколишньому середовищу, здоров'ю людей та аквакультури,
- в) Під час проведення аквакультурної діяльності вживаються всі види запобіжних заходів, які не призведуть до візуального забруднення. У цьому контексті, зокрема, мішки та інші відходи, що використовуються в аквакультурі, регулярно видаляються з об'єктів, Крім того, споруди на землях спроектована у гармонії з навколишнім середовищем, у якій вони перебувають, а їх зовнішній вигляд пофарбований відповідно до навколишнього середовища,
- d) вживаються необхідні заходи для запобігання потраплянню в природу видів, вироблених в аквакультурних об'єктах,
- e) Води, залишені в приймальному середовищі в аквакультурних заводах та інкубаторах на суші, повинні відповідати значенням, зазначеним у Регламенті рибного господарства, а системи очищення, які відповідатимуть цим умовам, встановлені на об'єктах,
- f) Підприємства, які на даний момент не мають системи очищення, повинні внести необхідні зміни в плани розміщення та подати їх до відповідних провінційних дирекцій для затвердження нових планів поселення, до яких включені ці блоки та їх технічні характеристики, затвердження.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

органом щодо цих змін є орган, який затвердив проект, ці об'єкти повинні виконати цей обов'язок протягом одного року з дня опублікування цього Положення,

- **Аудит**

Нагляд за рибними господарствами та положення щодо інспектування аквакультурних заводів такі (стаття 23):

а) посадові особи провінційної дирекції перевіряють аквакультурні заводи в рамках цього Регламенту та відповідного законодавства,

б) Регулярні перевірки в об'єктах аквакультури проводяться провінційними дирекціями у квітні, травні та червні кожного року, а в березні для інкубаторів готується звіт про інспекцію, звіти аудиту надсилаються до центральної організації міністерства для інкубаторів не пізніше. у квітні, а для розплідників до кінця липня,

в) обов'язково надати копію актів перевірок до об'єкта, де проводиться перевірка та контроль,

д) Положення Закону про рибальство № 1380 та положення відповідного законодавства застосовуються до положень цього Регламенту та об'єктів аквакультури, які суперечать іншому законодавству, зазначеному в цьому Регламенті, та продукції, що виробляється ними,

Ефективність та заходи щодо виконання наведені в Розділі 10. Центральна організація Міністерства уповноважена видавати повідомлення, циркуляри та інструкції з метою забезпечення, сприяння, завершення або роз'яснення виконання цього Положення, питання, не включені до Положення (стаття 26).).

У випадках, якщо в цьому Положенні немає положення, операція здійснюється відповідно до загальних положень (стаття 27).

- **Інші положення**

- **Директива про застосування Регламенту аквакультури (AR)**

Ця Директива також містить короткі роз'яснення щодо застосування деяких статей Регламенту про аквакультуру з метою спрощення процедур впровадження ферм.

- **Принципи імплементації статті 5 (j) Спроможності AR:**

З метою ефективного використання площ, виділених для інвестицій у аквакультуру, потужності в садках не будуть менше 250 т/рік у морі та 25 т/рік у дамбах та природних озерах. Проте умова потужності не потрібна для проектів морських рибоводних господарств у земляних ставках та в сітчастих садках у струмках та малих зрошувальних озерах. Процедури щодо вирощування риби в малих зрошувальних озерах будуть здійснюватися в рамках інструкцій, повідомлених провінційним управлінням.

- **Принципи імплементації статті 6 (b) Критеріїв якості води AR.**

Таблиці водних критеріїв, які розглядаються в заявках на аквакультуру у внутрішніх водах і морях, зазначені в ДОДАТКУ-1-а, b, c.

Project funded by
EUROPEAN UNION

○ **Принципи імплементації статті 8 (b) Основних документів AR:**

Інформація та документи, які повинні бути включені до файлу проекту рибальства:

- Інформація та документи, необхідні для попереднього дозволу,
- Лист попереднього дозволу, виданий Міністерством,
- Щодо території, де буде створений об'єкт;
  - Документ місцевої організації охорони здоров'я (Провінційне управління охорони здоров'я, управління охорони навколишнього середовища тощо), в якому зазначено, що вона не має жодних проблем зі здоров'ям.
  - (Змінено: 2006/1) Документ, отриманий від відповідної установи (Генерального управління автомобільних доріг або Головного управління державних залізниць чи провінційних організацій цих організацій), що немає заперечень щодо перевезень,
  - (Змінено: 2006/1) Документ, отриманий від відповідної установи (Генерального управління державних гідротехнічних споруд (запитується на етапі попереднього дозволу), Головного управління національної нерухомості або провінційних організацій цих організацій), що немає проблем із використанням вода, яка буде використовуватися в об'єкті,

Документи, які необхідно отримати від інших відповідних організацій, якщо це буде вважатися необхідним:

- Бюлетень торгового реєстру для юридичних осіб (компанії, кооперативи тощо),
- Звіт про техніко-економічне обґрунтування проекту
- Документ, що вказує, чи є якісь заперечення відповідно до регламенту ОВНС
- Дотримання порядку підготовки проекту (Додаток-2)
- Проект технічних умов (ДОДАТОК-3-а, b, c, d, e, f, g, h)

○ **Принципи впровадження Статті 8 (d) AR-Схвалення потужностей**

Незалежно від їх потужності, проекти виробництва форелі, коропа, морського ляща та морського окуня та внутрішньоводних і морських інкубаторів (включаючи 2 000 000 мальків на рік) з виробничою потужністю до 2 000 000 шт./рік затверджуються обласними управліннями.

Незалежно від потужності виробничі проекти з вирощування калкана, осетра, вугра, жаби, водних рослин, ракоподібних і молюсків та інших видів, пробного виробництва та органічної аквакультури разом затверджуються ЦО Міністерства.

(Змінений абзац 3: 2006/1) Проекти, які будуть реалізовані в невеликих природних або зрошувальних озерах, будуть схвалені провінційними дирекціями.

Проекти, що реалізуються в аквакультурі в районах рибальства, та/або проекти відновлення затверджуються центральною організацією Міністерства.

Копія проектів, затверджених провінційними дирекціями, буде надіслана до Центральної організації міністерства протягом 15 (п'ятнадцяти) днів відповідно до пункту (e) статті 8 Положення.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

○ Принципи реалізації щодо статті 9 (а) Сертифікації AR

Для підприємців, які займаються аквакультурою, буде оформлено «Сертифікат на рибне господарство» та «Сертифікат інкубаторія аквакультури».

Документи, що потребують змін, будуть надіслані до Міністерства разом із новим «Звітом з аудиту рибгоспу» в ДОДАТКУ-4.

Якщо сертифікат аквакультури видається вперше, до Міністерства буде надіслано лише «Звіт про інспекцію рибного господарства», а документи з аквакультури будуть заповнені Міністерством та надіслані до провінційних дирекцій після затвердження. Термін дії документів на аквакультуру обмежений терміном оренди, а орендні операції підприємців будуть перевірятися провінційними дирекціями.

Старі сертифікати все ще діють і будуть надіслані до міністерства разом з необхідними документами провінційними дирекціями, які будуть замінені новим документом у день першої візи. Під час візи документи будуть перевірятися оренди.

○ Принципи імплементації статті 11 (е) AR-модифікацій

Підприємці, які хочуть внести зміни у кількість видів, які будуть вироблятися, не змінюючи затвердженого проекту, пов'язаних з видами, зазначеними в проекті, потужність проекту залишається незмінною через економічні причини, такі як попит-пропозиція, молодь та ціни продажу; вони повинні отримати дозвіл від провінційних дирекцій з петицією, яку вони додають до свого річного планування виробництва до цього виробничого сезону. Про цю ситуацію буде повідомлено Міністерство протягом 15 (п'ятнадцяти) днів.

○ Принципи реалізації статті 14 (а) AR-інших документів

На додаток до Положення про аквакультуру;

- Зразок газети торгового реєстру юридичних осіб, які бажають взяти на себе проект,
- Підпис особи або осіб, уповноважених особою, яка бажає прийняти на себе,
- зразок сертифіката авторизації,
- Копія установчого документа компанії.

Для передачі сертифікату аквакультури новому заявнику дозвіл на передачу, договори оренди (води, площі тощо) будуть видані відповідною установою від імені нового заявника.

○ Принципи реалізації статті 17 AP-Лізинг

Питання, що розглядаються при лізингових операціях;

Наказ, який визначав Порядок та принципи щодо територій, що передаються в оренду спеціальними провінційними адміністраціями за номером SÜDB/250 11 10 11-426-1379 від 30.01.2004 р., скасовано, а принципи, яких слід дотримуватися в проектах та не- Проект оренди виглядає наступним чином:

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- Оренда рибовиробничих площ здійснюватиметься відповідно до «Комюніке про оренду рибовиробничих місць», опублікованого в «Офіційному віснику» № 25348 від 16 січня 2004 року.
- Чи вперше будуть відкриті для використання території аквакультури з проектом чи без нього, визначає Центральна організація міністерства за пропозицією провінційних управлінь.
- Після повідомлення орендаря про вартість оренди (ДОДАТОК-5), визначену згідно з повідомленням про оренду (ДОДАТОК-5), орендарю щороку, обласна дирекція протягом 15 днів надсилається до Центральної організації міністерства.

○ **Поправка: 2006/1- Сертифікат походження:**

Відповідно до циркуляру, який регулює промислове рибальство, інформація щодо походження та районів лову, які мають бути влаштовані для рибних територій у внутрішніх водах, як зазначено у Формі інформації про район лову в ДОДАТКУ-6, буде записано з урахуванням обсяги запасів, а якщо сертифікат походження не видано, це буде зазначено у формі. У цьому контексті скасовано вказівки щодо подання документів походження від 02.03.2005 р. під номером SÜDB / 250 11 10 12–819–2835 та доручення, зареєстровані в їх інтересах.

○ **Додаткова стаття: 2006/1-Картографування ферм:**

Звертається до провінційних дирекцій з петицією, що додається до карти, де вказуються координати підприємств, які хочуть облаштувати сітчасті ставки в морях. Ці документи будуть направлені до Центральної організації міністерства для отримання необхідного дозволу щодо здійснення рейсу.

○ **Додаткова стаття: 2006/1-Лизинг сайтів**

Короткострокова експлуатація лагун і сітчастих ставок без проекту буде здійснюватися відповідно до принципів Комюніке № 2003/46 про оренду виробничих площ аквакультури, опублікованого в «Офіційному віснику» № 25348 від 16 січня 2004 р. .

○ **Додаткова стаття: 2006/1- Підготовка проекту**

Експлуатація лагун і сітчастих ставок як проектів буде здійснюватися наступним чином:

- За 6 місяців до закінчення терміну оренди, з метою забезпечення сталого використання лагун, це оголошується відповідно до Комюніке № 2003/46 про оренду рибних виробничих ділянок.
- Зроблені заявки оцінюються провінційними дирекціями, а ті, які вважаються відповідними, надсилаються до міністерства разом із резюме проекту.
- Попередній дозвіл надається особам, які мають право на подання заяв до Міністерства.
- Підприємці мають підготувати проекти не пізніше 3 місяців після подання попереднього дозволу до провінційних дирекцій.
- Проекти; Розглядається під головуванням провінційної дирекції, за участю університету та науково-дослідних установ, у разі потреби, комісією, створеною за її місцезнаходженням.
- Проекти або проекти, визнані Комісією доцільними, надсилаються до Міністерства для оцінки разом із звітом Комісії.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Проекти або проекти, схвалені міністерством, надсилаються до провінційних дирекцій для участі в тендері на оренду, який відкриває Спеціальна провінційна адміністрація відповідно до Комюніке № 2003/46 про оренду рибних виробничих площ.

Проект заявника, який переміг у тендері на оренду, який відкриває Спеціальна провінційна адміністрація, буде реалізовано, а інші попередні дозволи та проекти вважатимуться автоматично скасованими.

- **Запити щодо впровадження принципів імпорту щодо статті 19 (з поправками: 2006/1):**

Заявки щодо імпорту молодняків, яєць і племінників будуть подаватися в Провінційне управління аквакультури. Циркуляр під номером SÜDB / 250 11 10 12 / 2619–5589 з цього питання скасовано.

Відповідно до цього;

- Імпортна заявка; Заводи з сертифікатами рибництва (інкубаторні можуть імпортувати тільки яйця та селекціонер), підприємства, які мають дозвіл на пробне виробництво та університети та науково-дослідні установи, які хочуть імпортувати з науковими цілями.
- Заявки на імпорт подаються з клопотанням до провінційної дирекції (додаток – 7), де знаходиться підприємство.
- Документи для отримання дозволу на імпорт до Центральної організації міністерства:

- Петиція (ДОДАТОК – 7);

Він повинен бути підписаний уповноваженою особою або нотаріусом, уповноваженими особами нотаріуса та підприємства, завірені печаткою,

- Сертифікат контролю:

- Під час підготовки Сертифікату контролю він має бути підготовлений компанією у 3 (трьох) примірниках у форматі відповідно до принципів Комюніке зі стандартизації, що публікується щороку, а номер GTIP слід залишити порожнім,
- Він повинен бути підписаний печаткою компанії та офіційним або уповноваженим персоналом,
- Якщо підписаний представником компанії, циркуляр підпису компанії нотаріально засвідчений та 1 (один) примірник, якщо акт контролю підписаний уповноваженим персоналом, нотаріально засвідчена копія нотаріуса та 1 (один) примірник, затверджений підприємством,
  - Рахунок-фактура або рахунок-пропозиція;
- Оригінал та 2 (дві) копії та завірені 3 (три) примірники, перекладені на турецьку присяжними перекладачами,
  - Сертифікат здоров'я;
- Оригінал та 2 (дві) примірники та 3 (три) їх примірники, перекладені на турецьку мову сертифікованими бюро перекладів,
  - Сертифікат походження;
- Оригінал та 2 (дві) примірники та 3 (три) їх примірники, перекладені на турецьку мову сертифікованими бюро перекладів,

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- Документ вимоги (ДОДАТОК-8);

Кількість мальків, яєць і виводків, що підлягають імпорту, визначається шляхом розрахунку за типом і потужністю в документі на рибне господарство або регламенті, складеному відповідно до пункту (е) статті XI Положення.

- Розрахунок товару, що підлягає імпорту; При ввезенні мальків враховуються 4 особини на 1 кг продукції виду, що імпортується, 5 яєць на 1 кг продукції при імпорті форелі, та риба-виводок, зазначена в затвердженому проекті на імпорт розплоду. .
- Кількість молодняків, яєць і виводків, які будуть завезені щорічно, не перевищуватиме кількість, розраховану відповідно до типу та потужності, що входять до сертифікату аквакультури на об'єкт. Але; Відповідно до статті 11 (е) Регламенту, у разі зміни планування виробництва, буде братися до уваги кінцева ситуація.
  - Бюлетень торгового реєстру;
- 1 (один) примірник оголошення пов'язаної компанії в газеті торгового реєстру,
  - Сертифікат на рибне господарство;
- 1 (один) примірник сільськогосподарського документа відповідного підприємства
  - Зобов'язання (ДОДАТОК-9);
- Усі документи правдиві та як вони є оригіналом,
- Лист-зобов'язання, яке має бути підготовлено, не використовувати матеріал, написаний у контрольному документі, крім його цільового призначення.

- **Принципи впровадження статті 20 (а) AR - Наймання технічного персоналу**

У рибогосподарських господарствах, відповідно до їх проектних можливостей, буде працювати не менше 4 років випускників факультету, які навчатимуть рибогосподарського чи технічного персоналу, які пропрацювали в громадськості не менше 5 (п'яти) років. Відповідно до цього; Принаймні 1 на 50-249 т/рік, мінімум 2 на 250-499 т/рік, не менше 3 на 500-749 т/рік, не менше 4 на 750-999 т/рік і 1000 т/рік і на вищевказаних об'єктах буде зайнято більше не менше 5 технічних працівників. На об'єктах, які все ще діють, буде також працювати технічний персонал відповідно до цієї вимоги протягом 6 місяців з дати впровадження принципів імплементації Регламенту аквакультури.

(Додаткова стаття: 2006/1) Офіційний(і) лист(и), отриманий(и) від відповідної(их) установ(ів), буде прийнято за основу для працевлаштування 5 років державної служби в закладах.

Один примірник Положення про рибне господарство ДОДАТОК:10 буде надіслано до Центральної організації міністерства протягом 15 (п'ятнадцяти) днів після доставки до провінційних дирекцій.

4.2.4. Фінансові інструменти для аквакультурного бізнесу

Сектор аквакультури підтримується державою для поширення по всій країні за кількістю та потужністю, диверсифікацією кількості вирощуваних видів, збільшенням виробництва для збільшення поставок на внутрішні ринки та експорту. Усі учасники діяли у визначеному органі влади, центральні та місцеві органи управління, науково-дослідні установи, організації підтримки

Project funded by
EUROPEAN UNION

бізнесу, постачальники послуг та фінансові партнери працюють злагоджено для досягнення однієї мети.

- **Сільськогосподарський банк (кредити на аквакультуру та рибальство)**

Agriculture Bank — державний банк у Туреччині, заснований у 1863 році. Це другий за величиною турецький банк з 2012 року згідно з базою даних Bankscore, що вимірюється загальними активами в доларах США. Крім кредитів на підтримку сільського господарства, Зіраат Банк обслуговує громадян у всіх фінансових операціях.

- **Комерційні кредити:**

Реальні особи та компанії, які інвестували в рибальство та аквакультуру, можуть претендувати на кредити на рибальство (аквакультура в морі, озерах, ставках; рибальство в морі та внутрішніх водах) для інвестування та експлуатації. Риболовні позики — це кредити, які надаються виробникам, які вирощують рибу в садках у морі та в ґрунтових і бетонних ставках у внутрішніх водоймах (форель, морський лящ, морський окунь тощо), а також рибній промисловості в морях для фінансування їх інвестицій та експлуатації діяльності.

Риболовні кредити на рибне господарство та рибальство покривають постачання молоді риби, кормів, ліків, палива, робочої сили, ремонту човнів, усіх видів рибальських та аквакультурних інструментів та обладнання, холодного повітря, моторного човна, рибальських сіток для рибальських суден тощо.

При визначенні інвестиційних позик, які можуть бути використані для інвестиційних витрат, розмір інвестицій у проект оцінюється з урахуванням суми власного капіталу балансу доходів і витрат та довіри клієнта. В оперативних кредитах оцінка здійснюється відповідно до вимог до капіталу підприємства, яке продовжує свою виробничу та рибальську діяльність. Кредити розподіляються відповідно до звітів про оцінку, які застосовуються банками, кредитного рейтингу клієнта, який запитує позику, терміну позики, терміну кредитування та умов застави.

Основними вимогами до реальних осіб є:

- копія національного посвідчення особи,
- Сертифікат фермера / Від системи реєстрації фермера
- Документи, що підтверджують його сільськогосподарську власність (реєстрація землі, договір оренди тощо)
- Документи, що стосуються застави, що підлягають відображенню під позику
- Баланс і звіт про прибутки та збитки за останні три роки від компаній, що працюють на балансовій основі

Для юридичних осіб:

- Сертифікат фермера / із системи реєстру компаній
- Бюлетень торгового реєстру, де публікується статут юридичної особи (якщо є).

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Документ про реєстрацію палати
- Податкова довідка
- Рішення про повноваження представництва осіб, уповноважених на представництво юридичної особи та нотаріально завірених підпис.
- Бухгалтерський баланс та звіт про прибутки та збитки для новостворених юридичних осіб, що належать до створення та/або минулого року, та в інших за не менше трьох останніх років
- Документи, що підтверджують наявність агрохолдингу (земельний кадастр, договір оренди тощо)
- Документи, що стосуються застави, що підлягають показу під позику,
  - Заявки на субсидований кредит

З метою підтримки інвестицій у вибрані галузі згідно з рішенням Президента, що додається, було вирішено, що Зіраат Банку та Сільськогосподарським кредитним кооперативам доручено виконувати Рішення про використання низькопроцентних інвестицій та кредитів для бізнесу на сільськогосподарське виробництво відповідно до ст. 3 Закону № 4603 та статті 1 Закону № 5570.

Верхня межа кредиту, наданого Аграрним банком у аквакультурному бізнесі, у 2020 році подвоїлася в порівнянні з попереднім роком, досягнувши 10 мільйонів TL. Процентні ставки застосовуються двома способами: «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ» та «ОПЕРАЦІЙНИЙ» період. Відповідно до рішення, заохочувальні субсидовані кредити для рибного господарства можуть застосовуватися, як показано в таблиці 4.1.

Після знижок відсоткових ставок, наведених у таблиці 4.1. Поточна процентна ставка Ziraat у розмірі 10% щорічно зменшується на 5% протягом обох періодів. Щомісячно цей показник відповідає $5/12 = 0,41\%$, Звичайно, якщо ви молодий фермер у віці до 40 років або жінка, на додаток до інформації вище, для жінок, які інвестують в аквакультуру, це ставка зменшується до 0,16% на місяць і 2% на рік.

Вимоги:

- Риболовник або ліцензія/сертифікат на риболовлю,
- Посвідчення особи та будь-яке майно чи право власності на човен, які підлягають здачі,
- Ваш кредитний рейтинг має перевищувати 1700 балів і вище,
- 2 гарантії разом зі своїм подружжям,
- Відсутній документ про заборгованість з податкової.

Таблиця 4.1. Дисконтні кредити Агробанку для аквакультурного бізнесу

Тема	Швидкість скорочення (%)		Верхня межа кредиту (мільйон TL)
	Інвестиції	Операція	
Сектор рибальства	50	50	10
Аквакультура	10	10	
Молодий фермер/підприємець (≤40 років)	10	10	
Жінка-фермер/підприємець	10	10	

Project funded by
EUROPEAN UNION

Найвища застосовна ставка зниження	80	80	
------------------------------------	----	----	--

- **КОСГЕБ⁵⁰Грантові стимули**

KOSGEB було засновано в 1990 році згідно із Законом № 3624, щоб надавати послуги та підтримувати лише МСП виробничої галузі до 2009 року, однак через збільшення доданої вартості виробництва та потенціалу створення робочих місць в інших секторах Туреччини та завдяки високим запитів, отриманих від МСП в таких секторах, мета KOSGEB була розширена, щоб охопити всі МСП.

Закон про заснування KOSGEB був змінений Законом 5891, щоб забезпечити суттєві юридичні підстави для KOSGEB для підтримки малого та середнього бізнесу, крім тих, що працюють у секторах виробничої промисловості. Постанова Кабміну № 15431 «Про визначення галузевих та регіональних пріоритетів малих і середніх підприємств, які отримують послуги та підтримку, які надаватиметься КОСГЕБ», опубліковано в «Офіційному віснику» від 18 вересня 2009 р. (№ 27353), та цим Указом визначено галузеві та регіональні пріоритети, пов'язані з підприємствами, які отримують послуги та підтримку, які надаватиметься КОСГЕБ.

Підприємці можуть скористатися пільгами КОСГЕБ незалежно від виду рибальства; Імпортуючи морепродукти або експортуючи вітчизняну рибу з природи чи ферм, KOSGEB підтримує кожного, хто створює або розпочне бізнес як виробничий партнер, надаючи умови. Нижче наведено деякі сектори та поля, як це позначають такі коди NACE (Таблиця 4.2):

Таблиця 4.2. Галузі, які будуть підтримуватися за рахунок коштів КОСГЕБ

Код Nace	сектори
10.2	Переробка та зберігання риби, молюсків та молюсків
46,38	Оптова торгівля харчовими продуктами, включаючи рибу, молюсків та молюсків
47.23	Роздрібна торгівля рибою, ракоподібними та молюсками в магазинах, присвячених певному майну

«Програма підтримки підприємництва», створена KOSGEB для підприємців, які хочуть отримати підтримку для відкриття нового бізнесу, була перероблена з початку 2020 року як «Програма підтримки розвитку підприємництва», яка тепер є її новою основною назвою, включає грантову підтримку між 60000 TL і 370000 TL. Відповідно до бізнес-моделі, яка буде створена, усі підприємці, які розпочнуть новий бізнес, зможуть скористатися цією підтримкою.

Програма підтримки розвитку підприємництва KOSGEB охоплює 2 види підтримки:

1. Підтримка традиційного підприємця
2. Розширена підтримка підприємців

⁵⁰ Організація розвитку малих і середніх підприємств Туреччини, Міністерство науки, технологій та промисловості;
<https://www.kosgeb.gov.tr/>

Project funded by
EUROPEAN UNION

Єдина форма, яка не змінюється, – це «Тренінг з прикладного підприємництва», який є першою умовою подання заявки на обидві програми. Проте в ці навчання були внесені кардинальні зміни. Найбільш яскравим є навчання, яке проводиться через Інтернет за технологією «Дистанційна освіта». Будь то «формальна» чи «дистанційна освіта», отримати свідоцтво про підприємництво стало набагато простіше. Однак під час проходження цих тренінгів період «Дистанційної освіти» був збережений трохи довше для тих, хто отримує «Поглиблену підтримку підприємництва».

- **Програма підтримки традиційного підприємництва KOSGEB:**

Він присвячений абітурієнтам, які розпочнуть новий бізнес. Програма проходить у 2 формах. Це;

- Підприємства, засновані реальними особами
- Підприємства, створені у статусі Столичної компанії

Бізнес-ідеї тих, хто буде створювати бізнес у цих двох секторах, повинні включати бізнес-ідеї в рамках секторів, що підтримуються KOSGEB, та кодів NACE. Заявники повинні застосувати програму підтримки KOSGEB, якщо бізнес-ідея не входить до сектору «ВИРОБНИЦТВО». Але якщо бізнес-ідея знаходиться в секторі «ВИРОБНИЦТВО» в кодах NACE KOSGEB, то програмою, яку необхідно застосувати, є програма «Розширена підтримка підприємців».

У той час як програма забезпечує підтримку витрат, які раніше отримували на роботу, техніку та оренду, тепер вона надає підтримку відповідно до страхової премії, яку заявники використовують у більшості,

Підприємства, засновані реальними особами: (протягом від 1 до 12 місяців)

В якості першої підтримки робочого місця заявнику буде надано грант у розмірі 5000 TL без жодних питань,

За даними SSI⁵¹ виплати премії, працівникам заявника, які пропрацювали від 1 до 12 місяців, надається грант у розмірі до 20000 TL через 12 місяців. Кількість цих преміальних днів можна легко підрахувати. Оскільки в році 365 днів, а в середньому 249 днів є робочими днями. Якщо на фермі працює 1 особа в 1 рік, фермер отримує на 5000 TL більше в кінці року,

Якщо ферма ведеться протягом певних періодів, заявник отримує 10 000 TL. Якщо 4 людини працюють протягом певного періоду, заявник отримує грант у розмірі 20 000 TL наприкінці цього року.

Якщо заявник молодше 30 років, або є інвалідом, або жінкою, ветераном і загиблим, заявник отримує грант у розмірі + 5000 TL через 1-12 місяців.

Таким чином, якщо заявник отримує найвищий день премії в кінці від 1 до 12 місяців після 5000 TL для створення робочого місця, тоді він отримує грант у розмірі 20000 TL і загалом 30000 TL за перший рік, отримавши грант у розмірі + 5000 TL, якщо він молодший за 30 років або інвалід, ветеран або родичка (якщо ви компанія, ви отримаєте грант у розмірі 35000 TL і + 5000 TL підтримки заснування, яка була надана в перший рік).

⁵¹ Інститут соціального забезпечення (Служба)

Project funded by
EUROPEAN UNION

Підприємства, засновані реальними особами: (протягом 12-24 місяців)

Якщо заявником є інвалід, родич мученика, підприємець віком до 30 років, жінка або ветеран, ви отримаєте стипендію у розмірі + 5000 TL через 12-24 місяці.

Відповідно до кількості денних надбавок для працюючого персоналу, заявник отримає максимум 20000 TL в кінці 12-24 місяців.

Відповідно, якщо заявник є приватною компанією, через 24 місяці буде отримано грант у розмірі 55 000 TL через 2 роки, з максимумом 25 000 TL. Однак, якщо інвестиція належить Capital Company, заявник отримає максимум 25 000 TL гранту в кінці 12-24 місяців і грант у розмірі 60 000 TL з 35 000 TL протягом першого року (табл. 4.3).

Таблиця 4.3. Програма підтримки KOSGEB

Підтримка	Реальні особи	Капітал компанії
Підтримка установи	5000 TL	10000TL
	1-й період виконання Загальна кількість преміальних днів	2-й період виконання Загальна кількість преміальних днів
Підтримка продуктивності	на 180-539 днів 5000 TL	На 360-1079 днів 5000TL
	За 540-1079 днів 10000TL	1080-1439 днів 15000 TL
	1080 і більше 20000TL	понад 20000TL

○ **Розширена програма підтримки підприємців KOSGEB:**

Для того, щоб мати можливість отримати вигоду від цієї програми, бізнес-ідея заявника повинна бути серед деяких бізнес-ідей, включених до секторів, що підтримуються KOSGEB, та сектору «ВИРОБНИЦТВО», розташованого в кодах NACE. Крім того, нові підприємці, які пройшли «Поглиблену підготовку з підприємництва», отримують переваги від програм «Дистанційна освіта» та «Прикладне навчання підприємництва». Якщо заявник активний серед цих секторів і проходить навчання, сума гранту для бізнесу, яка буде надана заявнику протягом 1-24 місяців, така ж, як у таблиці, наведеній вище. З іншого боку, можуть бути передбачені дві додаткові опори (табл. 4.4).

Як видно з таблиці, обладнання, яке необхідно придбати для бізнесу, має бути на першому місці для виробництва. Відповідно до цієї вимоги та якщо бізнес заявника входить до «ТАБЛИЦІ ВИРОБНИЧОГО СЕКТОРУ», гранти надаватимуться за критеріями:

- Якщо рівень технології «низький», грант у розмірі 75 000 TL, виділений на машину, коштує 100 000 TL,
- Якщо компанія на середньому рівні, отримано грант у розмірі 150 000 TL за рахунок 200 000 TL,
- Хоча це на високому рівні, грант 225000 TL надається на вартість техніки на 300000 TL,
- Крім того, грант у розмірі 7500 TL буде виплачено в рамках консультаційної підтримки в розмірі 10000 TL.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Крім відповідних умов для програм підтримки, додаткові вимоги від нового підприємця:

- ніколи раніше не отримував гранту від KOSGEB,
- презентація бізнес-ідеї після «Тренінгу з підприємництва»,

Потім необхідно створити та застосувати реєстрацію KOSGEB.

Таблиця 4.4. KOSGEB підтримує розширену програму

Тип опори	Сума підтримки (TL)	Відсоток підтримки (%)
Машини*, обладнання, програмне забезпечення		
Низький, низький-середній рівень технології	100000	75
Середній-високий технологічний рівень	200000	
Високий рівень технологій	300000	
Наставництво, консультування, бізнес-тренінг		
Підтримка консультантів та бізнес-тренінгів	10000	75

*якщо техніка виготовлена в Туреччині, підтримка збільшується додатково на 15%

• Інші допоміжні організації/фонди

Безповоротні кредити; Коротше кажучи, фермери в аквакультурному бізнесі отримують до 80% грантів для своїх ферм, створених у вибраних містах в рамках IPARD-2, до 2020 року. інвестиції у тваринництво повністю безкоштовні, IPARD52-3 етап, як очікується, буде схвалений Європейською комісією.

Турецький уряд надає відсотки та гранти фермерам, які займаються сільськогосподарською діяльністю в багатьох областях. Ці можливості іноді враховуються через певні проміжки часу, а іноді в межах бюджету, виділеного фермерам. Деякі інші допоміжні установи:

○ Установа підтримки сільського господарства та сільського розвитку (TKDK)⁵³

Інститут підтримки сільського господарства та сільського розвитку (TKDK) надає 80% гранту на основі проекту, за підтримки 75% фондів Європейського Союзу та 25% уряду Туреччини; У 2019 році фермерам надається 80% грантових можливостей із багатьма запобіжними правами. Установа надає підтримку лише в 42 провінціях (Трабзон, Різе, Самсун-Орду, Гіресун і Кастамону в Чорноморському регіоні).

○ Премія підтримки Міністерства сільського та лісового господарства

За умови забезпечення необхідних умов Міністерством сільського та лісового господарства, виплати допомоги здійснюються тим, хто офіційно продовжує свою діяльність у сфері

⁵² Інструмент ЄС для сприяння розвитку сільських районів на етапі вступу

⁵³ за оголошеннями можна стежити за адресою <https://bit.ly/2U0t23V>,

Project funded by
EUROPEAN UNION

аквакультури за їх заявою. У цьому сенсі, MAF опублікував Комюніке про підтримку аквакультури та надає підтримку включеним видам законодавство, вживаються різноманітні заходи для державного аквакультурного виробництва, особливо в таких питаннях, як охорона видів риби та заборона рибного промислу. Виробники, які вирощують види риби, визначені в комюніке, підтримуються за визначеними цінами за одиницю.

Для того, щоб отримати вигоду від підтримки аквакультури, необхідно виробляти одну з перерахованих видів; такі як форель, мідії, чорноморська форель, червона плямиста форель, фангрі, синагріт, дорада, жовтохвіст, жовтогуб, тилапія, вугор, п'явка, креветки, раки тощо, для видів риб надаються підставки «Рибні картки». виробляється в рамках інтенсивного рибництва, Крім того, в рамках аквакультури існують державні гранти на належну сільськогосподарську практику (GAP).

Видами риб, які підтримуються в рамках належної сільськогосподарської практики, є форель, морський лящ і молюск по 0,25 TL за кг. Підтримка виробництва надається тим, хто веде належну сільськогосподарську практику, тим, хто зареєстрований в системі, тим, хто подають заявки протягом терміну подачі заявок, які подають документи повністю, ті, хто не виробляє молодь риби та ті, хто не втрачає права на користування наданими підтримками, а виробництво, вироблене в рамках сільськогосподарської практики, становить 0,25 TL за кілограм.

Крім того, 0,25 TL надається для тих, хто виробляє рибу в інтенсивних закритих системах, у закритій системі немає обмежень у кількості,

Щоб скористатися підтримкою аквакультури, необхідно виконати наступні умови;

- Будучи фермером або членом фермерської родини,
- Працює в сільській місцевості
- Бути реальною та юридичною особою
- Розведення видів риб і мідій
- мати сертифікат аквакультури, затверджений Міністерством (рис. 4.2),
- отримати сертифікат належної сільськогосподарської практики від організацій, уповноважених Міністерством (MAF),
- Виробляти до 500 тисяч кілограмів (Немає ліміту виробництва для закритої системи)
- Обов'язок реєстрації в сільськогосподарській інформаційній системі

Project funded by
EUROPEAN UNION

Рисунок 4.2. Сертифікат аквакультури

○ Підтримка карток розпізнавання риби

Це також відоме як підтримка етикеток. Заявки будуть подаватися до провінційних/районних управлінь сільського та лісового господарства, розташованих в регіоні, де буде позначено маркування. Після подання заявки необхідно обов'язково видати ідентифікаційну картку для розпізнавання риби, однак, якщо Розведення ведеться в різних провінціях, два видаються і один з документів передається до провінційної дирекції в регіоні, де знаходиться об'єкт. Кількість риби в господарстві, що підлягає утриманню, має відповідати документам, необхідним для підтримки етикетки. При розрахунку міток, які підтримуються, враховуються наступні питання;

- 3 штуки на кілограм у виробництві морського ляща та морського окуня,
- 4 штуки на кілограм у вирощуванні форелі, чорноморської та плямистої форелі
- 2 штуки на кілограм нових видів
- На понадкілограмове рибицтво видається одна картка.

Вимоги до заявки:

- Заява про підтримку рибальства,
- Рахунок-фактура на картку розпізнавання риби,
- Звіт про вилов риби/сертифікат продажу,
- Документ, що підтверджує, що зібраний продукт реалізований,
- Реєстраційний звіт, який показує, що вилов форелі становить понад кг,
- Звіт про фіксацію етикетки риби,
- свідоцтво про членство в спілці або кооперативі,
- Копія сертифіката аквакультури,
- Рахунок-фактура на корм,
- У разі отримання неповнолітніх з науково-дослідних установ необхідний документ, що підтверджує це,

Різноманітні види підтримки були виділені рибоводам для просування виробництва аквакультури та поширення рибного бізнесу по всій країні (Таблиця 4.5).

Project funded by
EUROPEAN UNION

Запити повинні бути подані до провінційних/міських управлінь сільського та лісового господарства разом із документами, наведеними нижче:

- Петиція на підтримку Форелі,
- Протокол або торговий документ, що підтверджує, що виловлена риба продається,
- Товарний документ, що вказує, що продукт був придбаний, або документ про виявлення молодих риб,
- Якщо є членство в кооперативі з рибальства, свідоцтво товариства
- Рахунок-фактура на корм

Два відсотки підтримки скорочуються як витрати на послуги, а решта платежу перераховується фермерам через рахунки виробників через Ziraat Bank. Відповідальність за документи, подані для отримання виплати, належить заявнику. визначено, що здійснено несправедливу виплату, внаслідок дії Закону про порядок стягнення публічної дебіторської заборгованості 6183, ці суми стягуються з особи, якій виплачується, разом із збільшенням прострочення.

Таблиця 4.5. Стимули для виробництва в Туреччині

Тип	TL за кг	TL за рибу	Зауваження
Форель	0,75		≤ 350 тонн
Нові види	1,50		
Закрите (інтенсивне) рибне господарство			
Велика форель (>1,25 кг)			
Середземноморська мідія	0,10		
короп	0,50		
Підтримка розплоду розплоду форелі вільної від хвороб		60,00	≤ 10000 риб
Аквакультура в ґрунтових ставках	1.00		≥ 30 тонн

4.2.5. Страхування сільськогосподарських інвестицій (ТАРСІМ)⁵⁴

Крім вирішальної ролі щодо населення світу, аграрний сектор є надзвичайно чутливою сферою діяльності з притаманною їй структурою, що має виняткові економічні, соціальні, політичні, технологічні та особисті ризики. З цією метою ефективне виконання сільськогосподарської діяльності в харчуванні людини тісно пов'язане з управлінням ризиками, що загрожують сільськогосподарському виробництву. Таким чином, розвинені країни ефективно здійснюють операції розподілу ризику та передачі ризику в рамках різних захисних політик під загальними назвами; Програми управління ризиками; що також вміщує; Практика сільськогосподарського страхування як важлива частина таких програм. Щоб забезпечити покриття ризиків, які загрожують сільськогосподарській галузі в країні, розглянуто впровадження механізму страхування і для цього Кодекс сільськогосподарського страхування № 5363; набрав чинності з 14.06.2005. Код забезпечує:

⁵⁴ <https://web.tarsim.gov.tr/havuz/homePageEng>

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- створення Страхового пулу щодо запровадження стандартних положень до договорів страхування, які підлягають виконанню для забезпечення покриття ризиків, зазначених у Кодексі, встановлення умов передачі ризику відповідно до розумних положень, забезпечення централізованої виплати відшкодування при настанні ризику, вдосконалення та поширення страхування сільськогосподарської продукції,
- всі завдання цього пулу виконує Управляюча компанія сільськогосподарського страхового пулу, яка була створена з рівною часткою страхових компаній, що беруть участь у пулі.
- Страхові компанії видають страхові поліси зі своїм ім'ям, однак ризик і 100% премії повинні бути передані до страхового фонду сільського господарства. Ці страхові компанії можуть за бажанням отримати частку від пулу шляхом ретроцесії.
- Уряд надає субсидію на премії виключно за договорами страхування, укладеними відповідно до Кодексу, у вигляді премії від імені фермерів. Розмір премійної субсидії визначається Радою Міністрів щорічно з урахуванням посівів, ризику, регіону та масштабу приміщення.

Рада директорів Сільськогосподарського страхового пулу визначена Кодексом як адміністративний апарат, відповідальний за визначення принципів і процедур пулу сільськогосподарського страхування, методів оцінки збитків, виконання договорів між страховими компаніями, які бажають брати участь у страхуванні сільськогосподарської продукції, та Компанія з управління страховим пулом, дотримуючись належної обачності при визначенні ризиків, на які підлягає покриття субсидії, спостерігаючи практичні недоліки та проблеми та пропонуючи відповідні рішення. Правління складається з 7 членів, по два члени від Міністерства продовольства, сільського господарства та тваринництва та заступника міністра фінансів кожен, і один член від Асоціації страхових і перестрахових компаній Туреччини, Союз сільськогосподарських палат Туреччини та компанія з управління сільськогосподарським страховим пулом. Перші члени Ради призначаються на трирічні посади затвердженням Міністра від 16.1.2006.

Основні обов'язки та відповідальність:

- Щоб забезпечити страхове покриття таких ризиків катастрофи, як посуха, заморозки тощо, які не може покрити одна страхова компанія,
- Розширити можливості та охоплення перестраховування шляхом заохочення участі в перестраховуванні,
- Ефективно використовувати інформаційні, людські та фінансові ресурси страхових компаній спільно,
- Щоб ефективно використовувати державні субсидії та захист від надлишку збитків,
- Щоб запобігти недобросовісній конкуренції в цінах,
- Заохочувати участь у Страхуванні.

Місія TARSIM полягає в тому, щоб заохочувати, поширювати сільськогосподарське страхування та виконувати необхідні програми швидко та точно, щоб захистити фермерів від стихійних лих та інших ризиків.

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Їхнє бачення – стати зразковою організацією, довіреною фермером, здатною забезпечити широкий спектр сільськогосподарських страхових покриттів для всіх видів сільськогосподарських культур, що вирощуються в усіх сільськогосподарських регіонах країни.

Види, вироблені в морських і наземних господарствах; клітки та сітки, які зареєстровані в Системі реєстрації аквакультури (ARS), приймаються на страхування після аналізу та оцінки ризиків у межах, визначених рішенням Президента відповідно до статті 12 Закону про страхування сільського господарства. № 5363. Дане страхування діє в рамках наступних Тарифів та Інструкцій.

Більше інформації про покриття, відшкодування, тарифи та премії наведено в Додатку 3.

5. УКРАЇНА

5.1. Довідкова інформація

Аквакультура є основним компонентом рибного та агропромислового секторів. Продукція аквакультури, як джерело високоякісної продукції переважно в місцях її споживання, що не потребує великих витрат на її транспортування (порівняно з морем та океаном), є стратегічним ресурсом держави. В сучасних умовах різкого скорочення океанічного вилову та критично депресивного стану внутрішніх водойм актуалізація сегменту аквакультури в Україні об'єктивно стає ознакою альтернативного стратегічного вектора розвитку рибного господарства. Однак, маючи багатий природно-ресурсний потенціал для широкомасштабного розвитку рибного господарства, держава втрачає ці переваги через відсутність необхідних інституційних умов. Так, за даними Державного агентства рибного господарства, з 250 тис. га аквакультури, придатної для аквакультури, лише половина задіяна в сучасних умовах. З них 60% використовуються неефективно і тому мають низьку рибопродуктивність.

Офіційні дані про кількість водойм в Одеській області свідчать про наявність 1010 ставків і малих водойм загальною площею 14300 га, більшість з яких (до 50%) непридатні для рибного господарства. Загальна площа ставків, які зараз використовуються або можуть бути використані для потреб рибного господарства, становить приблизно 9,9 тис. га. Цей фонд включає 211 ставків і малих водойм, розташованих у басейнах малих річок і, як правило, комплексного призначення: рибництво, зрошення, тваринництво, місця відпочинку населення. Ці водойми здають в оренду місцева влада. Також в області збудовано сім ставкових рибних господарств, де площа кормових ставків для виробництва товарної риби становить 2 тис. га, а ставків для вирощування рибопосадкового матеріалу – майже 1 тис. га. Три ставкові господарства мають статус державних племінних розплідників у підпорядкуванні Держрибагентства. Так, аквакультурна діяльність в Одеській області сьогодні ведеться на водоймах площею 12,9 тис. га, що становить 7,6% від загального рибогосподарського фонду водойм області. Є достатній резерв водойм, використання яких ще не переведено в русло, орендні відносини. Серед них 42 водойми місцевого значення, загальною площею водної поверхні близько 2 тис. га, що становить майже 58% від реальної кількості водних об'єктів місцевого значення. До штучно створених русл належать водойми, які мають статус як загальнодержавного, так і місцевого значення. Ставки або орендовані, або відповідно до режиму спеціального товарного рибальства (SCF), або поєднують відносини оренди з режимом SCF. Режими SCF встановлені на 7-10 років. Підприємства аквакультури

Project funded by
EUROPEAN UNION

переважно у формі ТОВ (Товариство з обмеженою відповідальністю) та ЗАТ (закрите акціонерне товариство).

Висновок про наявність водойм у районі придатного рибальства не є репрезентативним і достатнім з точки зору прозорості та ефективності регіонального управління цією галуззю. За словами експертів галузі, на даний момент фактично використовуються всі підходящі водойми, але з різним ступенем 1 Толстобій, короп та білий амур легалізація цього бізнесу згідно з основним законом. Користування здійснюється самовільно або на підставі раніше укладених договорів оренди землі під водою. Нові вимоги щодо аквакультури вимагають приведення таких договорів у відповідність до основного закону, але цей процес маломотивований для орендарів і не супроводжується чітким механізмом реалізації. Як наслідок, обласні та обласні органи управління рибного господарства не мають достовірної інформації щодо кількості,

Риболовне використання водних об'єктів Одеської області характеризується такими напрямками:

- безпосередньо аквакультура
- водойми в режимі спеціального промислового рибальства СКФ
- спеціальне використання водних біоресурсів за встановленими лімітами та квотами (Чорне море, р. Дунай, Дністровський лиман та нижня Дністрова, морські лимани північно-західного Чорного моря та Кучурганське водосховище).

Одеська область має потужний рибогосподарський комплекс з розвиненою інфраструктурою, який включає Чорноморський морський порт, 6 рибопереробних заводів і фабрик, рибопереробні заводи, 104 рибних підприємства різних форм власності, 5 великих ставкових рибних господарств (загальною площею 5). ставків – 5,5 ставків тис. га), 7 рибних господарств, чотири з яких мають племінний статус.

Аквакультура відкриває широкі перспективи для розвитку рибогосподарського комплексу в Одеській області. Прибережні морські води Одеської області мають сприятливі умови для вирощування молюсків (мідій, устриць), промислове вирощування яких не потребує витрат на штучні корми. З одного плоту площею 16x25 м, з якого підвішено 600 десятиметрових колекторів, можна отримати понад 4 тонни м'яса устриць на рік. У той же час, оскільки життя молюсків пов'язане з фільтрацією води, вони очищають воду і покращують якість водного середовища. Швидкість фільтрації великих здорових устриць може досягати 450 літрів води на добу. Організація марікультурного виробництва мідій та устриць у прибережних районах Одеської області стримується через брак коштів, погана координація роботи між організаціями, відсутність довгострокової концепції розвитку марікультури. У зв'язку з цим доцільно будувати комплексні рибні господарства для збільшення поголів'я кефалі та камбали загальною потужністю до 300 млн од./рік життєздатного омоложення. Особливе значення для прибережних регіонів України має проблема відтворення осетрових в Азовському та Чорному морях. Потужність осетрових заводів і рибних господарств країни становить близько 8 мільйонів одиниць. підживлення, а в 2010 році їхня необхідна потужність має становити не менше 35 млн. одиниць для омоложення осетрових. доцільно будувати комплексні рибні господарства для збільшення поголів'я кефалі та

Project funded by
EUROPEAN UNION

камбали загальною потужністю до 300 млн. шт./рік життєздатного омолодження. Особливе значення для прибережних регіонів України має проблема відтворення осетрових в Азовському та Чорному морях. Потужність осетрових заводів і рибних господарств країни становить близько 8 мільйонів одиниць. підживлення, а в 2010 році їхня необхідна потужність має становити не менше 35 млн. одиниць для омолодження осетрових. доцільно будувати комплексні рибні господарства для збільшення поголів'я кефалі та камбали загальною потужністю до 300 млн. шт./рік життєздатного омолодження. Особливе значення для прибережних регіонів України має проблема відтворення осетрових в Азовському та Чорному морях. Потужність осетрових заводів і рибних господарств країни становить близько 8 мільйонів одиниць. підживлення, а в 2010 році їхня необхідна потужність має становити не менше 35 млн. одиниць для омолодження осетрових.

Перспективним у басейні є також будівництво комплексів з вирощування, виробництва та переробки морських водоростей і трав.

На території області функціонують 11 рибгоспів з 1500 га ставків вирощування та 11 інкубаційних цехів проектною потужністю до 700 млн личинок. Чотири господарства мають племінний статус і займаються розведенням білого та рябого товстолобика, українського гребінця, білого коропа та веслоноса. Крім того, в області налічується 937 водойм (озер, водосховищ, ставків), які можна використовувати для видобутку риби. Велика берегова лінія українського узбережжя дозволяє розвивати морську аквакультуру, що є основою багаторічних досліджень у ряді наукових установ. Слід зазначити, що в Україні є досить багатий досвід рибальства, сформований ще за радянських часів, аналіз і систематизація яких дозволяє порівняти основні види аквакультури з типами водойм і формами господарської діяльності на них. Діяльність аквакультури характеризується високими екологічними ризиками, які пов'язані з впливом на стан водойм і земель водного фонду, ризиком генетичного забруднення та генетичної деградації природних видів риб. Важливим є й той факт, що частина водних об'єктів України є транскордонною, що висуває додаткові вимоги до підприємств аквакультури. У зв'язку з цим особливу актуальність набуває організація ветеринарного контролю та екологічної безпеки. Сучасна кризова соціально-економічна ситуація в Україні суттєво коригує докризове регіональне управління та вимагає активного пошуку та пропозиції місцевим органам влади комплексу ефективних управлінських, економічних, організаційних та інших механізмів створення ефективною регіональної економіки на засадах децентралізації управління. Аквакультура як галузь економіки має серйозні ресурсні передумови для того, щоб увійти в русло регіонального розвитку Одеської області.

5.2. Загальні рекомендації для аквакультурного бізнесу в Україні

5.2.1. Інституційна структура

Діяльність аквакультури в Україні передбачає інституційну взаємодію таких сторін:

- органи державної влади, які регулюють і керують такою діяльністю
- органи місцевого самоврядування
- суб'єкти аквакультури - юридичні або фізичні особи, які здійснюють рибну діяльність в аквакультурі.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Ключові компетенції державних регуляторів діяльності аквакультури, що створюють систему взаємозв'язків та формують управлінські компетенції та функції по всій вертикалі галузевої системи управління. Розподіл повноважень головних державних регуляторів аквакультури в Україні:

- **Кабінет Міністрів:** Забезпечення державної політики у сфері аквакультури. Надання внутрішніх вод (внутрішніх вод) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей аквакультури. Організація міжнародного співробітництва у сфері аквакультури (Постанова КМУ від 29 травня 2013 р. № 420 «Про затвердження Типового договору оренди водних об'єктів». Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання гідротехнічних споруд для аквакультурного призначення». та Типова форма договору про їх використання» проект)
- **Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерство енергетики та охорони навколишнього середовища:** Затвердження положень, методичних документів і програм науково-технічного розвитку з аквакультури (Наказ МінААП № 45 від 30.01.2013 р. «Про затвердження зон аквакультури (рибного господарства) та рибопродуктивності за регіонами України», наказ МінААП № 414 від 7 липень 2012 р. «Про затвердження Порядку штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання». Наказ Мінекології № 236 від 28 травня 2013 р. «Про затвердження Методики визначення плати за орендовану воду» Споруди», наказ МінААП від 16.12.2013 р. № 742 «Про затвердження Порядку розроблення паспорта рибогосподарського технологічного водойми». Наказ Мінлісгоспу «Про затвердження Порядку впровадження. рибного господарства"(Проект) «Про затвердження спеціальних форм первинної документації для суб'єктів рибного господарства у сфері аквакультури».).
- **Державне агентство рибного господарства:** Розробка положень і програм науково-технічного розвитку аквакультури; контроль діяльності та звітність суб'єктів аквакультури; управління персоналом; співпраця з міжнародними організаціями з питань аквакультури, запобігання забрудненню навколишнього середовища (Державна цільова економічна програма розвитку рибного господарства на 2012-2016 рр.).
- **Місцеві державні адміністрації:** Здача в оренду частини рибогосподарського водного об'єкта, рибогосподарської технологічної водойми для цілей аквакультури. Участь у розробці та реалізації національних та регіональних програм розвитку аквакультури.
- **Органи місцевого самоврядування:** Здача в оренду частини рибогосподарського водного об'єкта, рибогосподарської технологічної водойми для потреб аквакультури відповідно до органу землеустрою, встановленого ЗК України.

Project funded by
EUROPEAN UNION

5.2.2. Нормативна база

5.2.2.1. Законодавство ЄС

Державне агентство рибного господарства України посилається на такі документи⁵⁵:

Регламент (ЄС) № 1380/2013 Європейського парламенту та Ради від 11 грудня 2013 року про загальну політику в галузі рибальства, який вносить зміни до Регламенту Ради (ЄС) № 1954/2003 та (ЄС) № 1224/2009 та скасовує Регламент Ради (ЄС) № 2371/2002 та (ЄС) № 639/2004 та Рішення Ради 2004/585/ЄС

COM(2002) 511 остаточний (ПОВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЇ ДО РАДИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ Стратегія сталого розвитку європейської аквакультури) 2002 р.

Угода про асоціацію між Європейським Союзом та Україною⁵⁶ передбачає процес наближення та реалізації лише однієї директиви; Директива Ради 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 року про збереження природних середовищ існування та дикої фауни та флори.

Директива про середовище проживання (більш офіційно відома як Директива Ради 92/43/ЄЕС про збереження природних середовищ існування та дикої фауни та флори) — це директива Європейського Союзу, прийнята в 1992 році як відповідь ЄС на Бернську конвенцію.⁵⁷ Це одна з директив ЄС щодо дикої природи та охорони природи, інша – Директива про птахів.⁵⁸ Це одна з європейських політик щодо природи, яка створює єдину організовану мережу — Natura 2000⁵⁹, яка має на меті охороняти природу та тваринний світ. Директива про місця проживання вимагає від національних урядів визначити території, які, як очікується, забезпечуватимуть збереження видів флори та фауни. Директива гарантує збереження зникаючих місцевих тварин і рослин. Вона спрямована на захист 220 місць проживання та приблизно 1000 видів, перерахованих у додатках до директиви. Це види та місця проживання, які вважаються європейськими інтересами, відповідно до критеріїв, наведених у директиві. Він наказує державам-членам ЄС вживати заходів для підтримки «сприятливого природоохоронного статусу» охоронюваних місць існування та видів.⁶⁰ Загалом, однак, відносно легко зробити висновок, що законодавство та політика ЄС, що стосуються аквакультури, залишаються дуже директивними, розповсюдженими та потребують подальшої реформи з метою забезпечення її міжнародної конкурентоспроможності. Зокрема, необхідно терміново вжити заходів для подолання дефіциту морепродуктів в ЄС, який наразі обслуговується імпортом продуктів аквакультури з третіх країн на шкоду промисловості в країнах-членах. Хоча детально розглянути суть та форму майбутніх заходів щодо реформування виходить за рамки цього розділу, є кілька очевидних напрямків для законодавчого втручання ЄС.

⁵⁵ Управління у сфері аквакультури (darg.gov.ua)

⁵⁶ <https://www.kmu.gov.ua/uk/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu>

⁵⁷ БЕРНСЬКА КОНВЕНЦІЯ З ПЕРЕГЛЯДОМ (cornell.edu)

⁵⁸ <http://archive.jncc.gov.uk/default.aspx?page=1372>

⁵⁹ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/sites/hab/biogeog_regions/index_en.htm

⁶⁰ <https://academic.oup.com/jel/article/28/2/221/2404189>

Project funded by
EUROPEAN UNION

5.2.2.2. Національне законодавство

У ході реформування рибного господарства за останні роки було суттєво оновлено законодавчу базу функціонування галузі, що сприяло, серед іншого, певній актуалізації бізнес-інтересів в аквакультури в Україні. У Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та збереження водних біоресурсів»⁶¹, аквакультура визначається як навмисне використання водних об'єктів рибальства (їх частин) для отримання максимальної кількості корисної біологічної сільськогосподарської продукції (риби, моллюсків, безхребетних, водоростей, інших водних організмів) шляхом їх штучного розведення та утримання.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та збереження водних біоресурсів» Рибне господарство - господарство, завданням якого є вивчення, охорона, відтворення, вирощування, використання водних біоресурсів, їх видобуток (добування, вилов, заготівля), реалізація та переробка з метою отримання харчових, технічних, кормових, медичних та інших продуктів, а також забезпечення безпеки плавання суден флоту рибної промисловості. Основою рибного господарства є рибне господарство та рибальство.

Слід зазначити, що чинне законодавство використовує терміни «рибне господарство» та «аквакультура» як синоніми. Зокрема, у ст. 1 Закону України «Про Національну програму розвитку рибного господарства України на період до 2010 року» закріплено два тотожні визначення понять рибне господарство (підгалузь рибного господарства) та аквакультура. Більш широке та детальніше визначення цих понять міститься у ст. 1 Закону України «Про аквакультуру», відповідно до якої аквакультура (рибне господарство) - сільськогосподарська діяльність зі штучного розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури в повністю або частково контрольованих умовах для отримання сільськогосподарської продукції (продукції аквакультури) та її реалізації, виробництва, кормів, відтворення біоресурсів, племінної роботи, інтродукції, розселення, акліматизація та реакліматизація гідробіонтів, поповнення водних біоресурсів, збереження їх біорізноманіття та надання рекреаційних послуг. Таким чином, можна зробити висновок, що законодавство містить широке та вузьке визначення аквакультури.

Це правило відокремлювало аквакультуру від інших видів можливої діяльності на водних об'єктах, об'єднаних визначенням «спеціальне використання водних біоресурсів». Однак для врегулювання правових, економічних, соціальних та організаційних засад аквакультури на комплексі потрібен був спеціальний окремий документ, яким став Закон України «Про аквакультуру», який набрав чинності з 1 липня 2013 року (далі - основний) Закон). Цей документ надає аквакультури статус окремого виду сільськогосподарської діяльності в системі агропромислового виробництва, - діяльності, пов'язаної з вирощуванням водних біоресурсів у контрольованих умовах, яка полягає у «штучному розведенні, Технічну допомогу Уряду України через Державне агентство рибного господарства України у розробці Закону про аквакультуру надали спеціалісти ФАО в рамках програми технічного співробітництва TCP / UKR / 3301; Розробка нового закону про аквакультуру в Україні.

⁶¹<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17>

Project funded by
EUROPEAN UNION

Відповідно до законодавства аквакультура може здійснюватися у внутрішніх водоймах (їх частинах), рибогосподарських технологічних водоймах, внутрішніх морських водах, територіальному морі та виключній (морській) економічній зоні України, а також на земельних ділянках території України. , спеціально виділені для цілей аквакультури. Для систематичного розуміння специфіки аквакультури ключові характеристики були класифіковані як:

Підписати	Види аквакультури	Характеристика контекстного змісту
Типи середовища вирощування	Прісноводний	Розведення, утримання та вирощування приміщень в озерах і водосховищах
	Солонувата вода	Розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури в лиманах і лагунах
	Марікультура	Розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури у внутрішніх морських водах, морі терріапії та виключній (морській) економічній зоні України з використанням плавучих садів, інших технологічних пристроїв з використанням морської води
Споживання готової продукції	Харчування	Використовується для безпосереднього споживання або переробки для харчової риби.
	Непродовольчі	Використовується для виробництва кормів, для відтворення біоресурсів і поповнення їх запасів, для проведення племінної та племінної роботи.
Рівень інтенсифікації виробництва	Інтенсивний	Виготовляється з ущільнених насаджень з інтенсивним штучним живленням комбікормами, збалансованими за складом відповідно до біологічних потреб окремих гідробіонтів, іншими кормами з високою поживністю.
	Напівінтенсивний	Проводиться із застосуванням певних засобів інтенсифікації, у тому числі з обмеженим штучним згодовуванням кормів різними поживними речовинами.
	Обширний	Здійснюється з використанням природних кормових ресурсів рибогосподарських водойм без використання засобів інтенсифікації
Організаційно-технологічні форми рибного господарства	Паслися	Екстенсивне вирощування через впровадження різноманітних вікових груп у водні об'єкти рибного господарства для підвищення рівня використання їх біопродуктивного потенціалу
	Ставок	Розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури з використанням рибних ставків, штучно створених водойм, відокремлених від материнських водойм, лиманів, затоплених торф'яних кар'єрів тощо
	Промисловий	Розведення, утримання та вирощування з використанням рибальських та плавучих садів, рибальських басейнів, інших технологічних пристроїв, у тому числі із застосуванням установок закритого водопостачання (УЗВ).

Основним законом також зазначено, що діяльність аквакультури спрямована на збільшення виробництва корисної біологічної сільськогосподарської продукції (риби та інших водних біоресурсів), збереження біорізноманіття та поповнення водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) України, а також на реалізацію рибогосподарської діяльності екологічними засобами. Тобто в єдиному нормативному полі поєднуються два види рибальства – відтворювальний і товарний, суттєво відрізняються один від одного за цілями, технологіями, механізмами регулювання тощо.

Відтворення живих водних біоресурсів (ЖВО) традиційно залишається одним із пріоритетних завдань держави у сфері природокористування, незважаючи на те, що процес відтворення до

Project funded by
EUROPEAN UNION |

аквакультури віднесений до закону і є найбільш нормативно врегульовані. Репродуктивне рибацтво спрямоване на збереження різноманіття ВВСР, підтримання екологічної рівноваги у водних екосистемах – тобто переважно на охорону природи. Основні напрями державної підтримки рибного господарства (аквакультури) та рибного господарства визначені відповідно ст. 22 Закону України «Про аквакультуру» та ст. 53 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибацтво та збереження водних біоресурсів». Товарне рибацтво, у свою чергу, спрямована на забезпечення населення продовольчими рибними продуктами і має ознаки сільськогосподарської діяльності. Як наслідок, виникає відповідний дисбаланс інтересів при спробі врегулювати всі складові аквакультури в рамках єдиного основного закону, що найбільш яскраво проявляється на регіональному рівні.

Аквакультура в Україні, на відміну від багатьох інших провідних країн світу, не підлягає ліцензуванню (!) У класичному вигляді це можна розглядати як певну перевагу національних підприємств аквакультури. Проте законодавством передбачені й інші механізми державного регулювання аквакультури: такі як проведення державної реєстрації укладених договорів на використання рибогосподарських водних об'єктів, рибогосподарських технологічних водойм; подання інформації про наміри розведення та вирощування чужорідних та немісцевих водних видів, обсяги виробництва продукції аквакультури; погодження проектної документації на будівництво об'єктів, що використовуються в аквакультурі. Тобто законодавець уточнює, що фізичні особи мають бути зареєстровані як підприємці. Залежно від конкретного виду економічної діяльності в рибному господарстві, законодавством визначено додаткові вимоги до суб'єктів господарювання. Обов'язковим є наявність позитивних ветеринарно-санітарних оцінок стану промислових об'єктів рибогосподарських водних об'єктів загальнодержавного значення та показників безпеки риби, інших водних живих ресурсів тощо. Основним Законом визначено напрями державної підтримки аквакультури (ст.ст. . 22). Більшість із них стосуються лише однієї складової аквакультури – відтворення живих водних біоресурсів (ЖВБВ), тому створюють певний дисбаланс інтересів. Додатковою причиною цього є посилення окремих заходів державної підтримки бюджетними програмами, а саме «Відтворення водних живих ресурсів у внутрішніх водоймах та Азово-Чорноморському басейні», сприяння виробництву якісної та екологічно безпечної продукції аквакультури, конкурентоспроможної на внутрішньому та зовнішньому ринках. Продукція рибного господарства та рибного господарства є сільськогосподарською продукцією. Відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001–2004 років» риба та морепродукти віднесені до сільськогосподарської продукції, рибне господарство та рибне господарство – до сільськогосподарських підприємств. Формою державної підтримки є володіння суб'єктами рибного господарства виробниками сільськогосподарської продукції. Відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001–2004 років» риба та морепродукти віднесені до сільськогосподарської продукції, рибне господарство та рибне господарство – до сільськогосподарських підприємств. Формою державної підтримки є володіння суб'єктами рибного господарства виробниками сільськогосподарської продукції. Відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001–2004 років» риба та морепродукти віднесені до сільськогосподарської продукції, рибне господарство та рибне

Project funded by
EUROPEAN UNION

господарство – до сільськогосподарських підприємств. Формою державної підтримки є володіння суб'єктами рибного господарства виробниками сільськогосподарської продукції.

Зазначене положення також закріплено в Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та збереження водних біоресурсів»⁶², згідно з яким суб'єкти рибогосподарського комплексу, діяльність яких пов'язана з промисловим виловом водних біоресурсів на водних об'єктах загальнодержавного значення, розведенням, вирощуванням та переробкою власного виробництва, визнаються виробниками сільськогосподарської продукції (ст. 53).

Рибальство і рибне господарство характеризуються специфічним об'єктним складом. Перелік об'єктів правовідносин у сфері рибного господарства (аквакультури) та рибного господарства закріплено Законом України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчові продукти», життя яких неможливе без перебування у воді. До водних живих ресурсів належать: прісноводні, морські, прохідні та катадромні риби на всіх стадіях розвитку; головоногих молюсків, водоростей та інших водних рослин.

На виконання ст. 11 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1402 затверджено Правила перевезення тварин, якими встановлено вимоги до перевезення тварин повітряним транспортом, автомобільний, залізничний, морський і річковий. У пунктах 65-78 зазначених Правил визначено особливості перевезення риби та інших гідробіонтів.

Відповідно до ч. 1 ст. 14 Закону рибогосподарський водний об'єкт для потреб аквакультури передається в оренду юридичній або фізичній особі відповідно до Водного кодексу України. Пункт д) частини 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про аквакультуру» викладено в новій редакції ст. 51 «Використання водних об'єктів на умовах оренди» Водного кодексу України. Передбачав затвердження Кабінетом Міністрів України Типового договору оренди водних ресурсів, а також затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної екологічної політики, Методики визначення розміру плати за орендовані водні об'єкти. Зазначимо, що на сьогодні ці завдання виконано: розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 травня 2013 р. № 420 затверджено Типовий договір оренди водних об'єктів, а наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28 травня 2013 р. № 236 затверджено Методику визначення розміру плати за орендовані водні об'єкти. Таким чином, можна констатувати позитивні зміни в процесі оренди користування рибним господарством.

5.2.2.3. Вимоги до інвестування для рибицтва

В Україні така сфера діяльності, як рибальство та організація рибальства, регламентує видачу ряду дозволів, обов'язкових для отримання дозволу на заняття тим чи іншим видом діяльності.

Нижче наведено найбільш поширені види документів, які оформляються відповідно до Закону України No 3677-VI.

⁶² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17>

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Дозвіл на спеціальне використання водних біологічних ресурсів у рибогосподарських водоймах (їх частинах)

Даний вид дозволу видається центральним та територіальним підрозділами державного органу, що відповідає за рибальство України. Строк видачі дозволів, встановлений законодавством, становить до 30 календарних днів з дня подання наказу про ліміти. Також у цей період може бути прийнято рішення про відмову у видачі дозволу. Для отримання дозволу на спеціальне використання необхідно підготувати пакет документів, повний перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів. Однак для офіційної відмови є ряд причин. Це такі фактори, як: помилки або неправдиві відомості в документації, наданій суб'єктом господарювання; подання заявки за відсутності наукового обґрунтування використання біоресурсів; суб'єкт господарської діяльності систематично порушував законодавство України; немає вільної частки ліміту води; різні неплатежі, прострочення штрафів, податків тощо; неефективне використання ресурсів; рішення суду, ліквідація суб'єкта господарювання та інші підстави.

Видача дозволів на спеціальне використання біоресурсів необхідна підприємствам та окремим суб'єктам господарювання, які здійснюють господарську діяльність з метою промислового рибництва. Повний порядок видачі визначено постановою КМУ No 801 від 30 жовтня 2013 року, а також наказом Мінагрополітики від 07.07.2012 No 414.

- Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України

Такий вид економічної діяльності, як промислове рибальство, передбачає рибальство в різних географічних місцях. Це водні ресурси України, біологічні ресурси, що належать до юрисдикції іноземних держав. Законом № 3677-VI врегульовано порядок видачі дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, особливості якого визначені постановою КМУ від 30 жовтня 2013 р. № 800. До цих біоресурсів належать рибні об'єкти за межами української території, до яких належать: виключні економічні зони інших країн; сфери, в яких здійснюється господарська діяльність на основі конвенційної угоди; відкритий морський простір.

Промислове рибальство за межами української юрисдикції контролюється методом державного нагляду в різних сферах. Зокрема, видаються дозволи, отримання яких є обов'язковим для легального лову риби. Отримання цього дозволу здійснюється на підставі рішення центрального органу виконавчої влади, що здійснює управління рибним господарством. Крім того, такий вид документа може бути виданий територіальними підрозділами цього органу.

- Реєстраційна форма на улов (реекспорт) антарктичних і патагонських ослів

Цей тип дозволів ґрунтується на Міжнародному кодексі, що регулює рибальство та відповідні екологічні вимоги. Оформлення цього документа платне. Розмір плати встановлюється КМУ згідно з розрахунками центрального управління відповідного органу, що відповідає за рибальство.

Для отримання дозволу на реєстрацію уловів або реекспорт необхідно подати заяву до відповідного рибогосподарського органу, який протягом 30 днів приймає рішення, яке може бути як позитивним, так і негативним. У разі негативної відповіді вона надається заявнику письмово.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Держава встановлює жорсткі вимоги до імпоротної продукції, тому однією з поширених причин відмови може бути відсутність необхідних підтверджуючих документів та сертифікатів.

Термін дії дозволу на реєстрацію виловів антарктичного та патагонського ослів становить п'ять років. Для реєстрації цього виду рибної продукції розроблено спеціальний бланк, який необхідно заповнити в суворій відповідності з правилами. Повний порядок видачі дозволів описано в постанові КМУ No 760 від 15 серпня 2012 року.

Дозвіл на ввезення та вивезення зразків видів дикої фауни та флори, сертифікат для пересувних виставок, реекспорт та ввезення з моря цих зразків, що підпадають під регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення, щодо осетрових та риби яких продуктів.

Широка категорія дозволів на різноманітне використання біоресурсів, повний перелік яких зазначено в заголовку розділу, регулюється Законом України «Про рибне, промислове рибальство та охорону водних біологічних ресурсів», а також постановами Кабінету Міністрів, який встановлює, серед іншого, необхідний перелік документів для надання заявником. Поточний порядок встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 р. No 953.

У разі позитивного рішення про надання дозволу суб'єкту господарювання видається відповідне свідоцтво, яке вказує на офіційне право на організацію виставки або дозволяє займатися імпортом та експортом відповідної продукції в Україну. Рішення, як позитивне, так і негативне, може бути прийнято протягом місяця з дня подання заяви.

Без державного сертифіката здійснення цих видів діяльності, пов'язаних з рідкісними видами рослинної продукції та представниками зникаючих видів водного світу, неможливе. Обов'язковий порядок оформлення цього виду дозволу передбачено Законом України «Про рибне господарство...», який є основоположним документом у сфері управління водними ресурсами.

- Підтвердження правомірності вилучення водних біоресурсів із середовища їх проживання та переробки рибної продукції (у разі потреби суб'єкта господарювання для здійснення зовнішньоекономічних операцій).

Рибне господарство України має власний центральний орган виконавчої влади, який займається підготовкою дозвільних документів різних видів. Одним з найважливіших видів обов'язкових сертифікатів є офіційне підтвердження того, що наявні водні біологічні ресурси отримані законним шляхом. Такий документ може знадобитися, якщо суб'єкт рибного господарства займається здійсненням зовнішньоекономічних зв'язків.

Організація міжнародної торгівлі біологічними ресурсами водного походження здійснюється у суворій відповідності до Закону України № 3677-VI, а також постанов КМУ про переліки необхідних документів та порядок реєстрації. Такими біологічними ресурсами є рибний улов, а також продукти його переробки. Наразі такий порядок визначено постановою Кабміну від 04.07.2012 р. No 596.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Підтвердження законності вилучення біологічних ресурсів водного походження може бути видано як центральним органом рибного господарства України, так і його регіональними підрозділами. Цей вид дозвільного документа оформляється та видається безкоштовно.

Донедавна рибогосподарська діяльність на водних об'єктах загальнодержавного значення здійснювалася на водних об'єктах України в режимі промислового рибальства в межах спеціального використання водних біоресурсів, або в режимі рибогосподарської експлуатації водного об'єкта з затвердженим рибогосподарським режимом. режим.

- Рибальство в режимах ВТС.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про тваринний світ» та вимог статей 3, 59 Земельного кодексу України одержання договору оренди землі водного фонду не надає права на запровадження та користування. риба та інші водні біологічні ресурси в рибогосподарських водоймах. Тобто, окрім договору оренди землі водного фонду, необхідно мати відповідні дозволи на ведення рибного господарства на водних об'єктах, які видаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань рибного господарства.

Найпоширенішим видом рибогосподарської діяльності на малих водоймах загальнодержавного значення було їх використання в режимі рибогосподарського господарства (РТС). Зараз ситуація з рибництвом у внутрішніх водоймах змінилася.

Якщо водний об'єкт орендується, рибальство на ньому може здійснюватися як аквакультура, так і за режимом «PTRX». Відповідно до ст. 27 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біологічних ресурсів» використання водних біологічних ресурсів, розташованих у межах ізольованих природних або штучно створених водних об'єктів, наданих для потреб аквакультурного використання, не поширюється на спеціальне використання. і здійснюється в порядку, визначеному власниками цих водних біоресурсів.

З прийняттям Закону України «Про аквакультуру» рибальство на водних об'єктах, де не здійснюється промисловий вилов квот, може здійснюватися як у режимі спеціального використання (через створення ВТС), так і в порядку ведення аквакультури, що не відноситься до спеціального використання і визначається предметом аквакультури. При цьому необхідно виходити з вимог законодавства, згідно з якими суб'єктом аквакультури може бути користувач з обов'язковими умовами:

- Отримання водного об'єкта в користування (оренду чи майно).

Відповідно до ст. 14 Закону України «Про аквакультуру» рибогосподарський водний об'єкт для потреб аквакультури передається в оренду юридичній або фізичній особі відповідно до Водного кодексу України. Слід зазначити, що водойми (крім водойм комплексного призначення), ставки, озера та закриті природні водойми надаються в користування на умовах оренди відповідно до та в порядку, передбачених ст. 51 Водного кодексу України, для рибогосподарських, культурно-оздоровчих, лікувально-оздоровчих, спортивно-туристичних цілей, проведення наукових досліджень.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Відповідно до ст. 1 Водного кодексу України комплексна водойма - водойма, яка відповідно до паспорта використовується для двох і більше цілей (крім рекреаційних). Не підлягають передачі в користування в оренду для потреб рибного господарства водні об'єкти, що використовуються для питних потреб, що знаходяться на територіях та об'єктах, що охороняються Законом України «Про природно-заповідний фонд», а також річки, струмки, канали.

У цілі оренди має бути зазначено призначення оренди - для цілей аквакультури (фермерського господарства) (ст. 13 Закону України «Про аквакультуру»).

- Наявність дозволу на спеціальне водокористування (ст. 51 Закону України «Про аквакультуру»);

Наявність технічного проекту або паспорта водного об'єкта (Порядок розробки паспорта водного об'єкта затверджено наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.03.2013 р. № 99, зареєстрованого в Мін'юсті України від 18.05.2013 р. № 775/23307);

Водойма, на якій здійснюється рибне господарство (аквакультура), має бути ізольованою (ст. 21 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біологічних ресурсів»).

Крім того, слід звернути увагу на п. 2.1 наказу Мінагрополітики та продовольства України від 30.01.2013 р. № 45, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.02.2013 р. № 240/22772. «Про затвердження зон аквакультури (рибництва) та рибопродуктивності в регіонах України», де з метою забезпечення раціонального використання рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) при наданні водних об'єктів (їх частин) для риборозведення норми рибопродуктивності зон аквакультури (рибництва) та зональної рибопродуктивності в регіонах України.);

Користувачі, які здійснюють господарську діяльність у рибництві (аквакультурі), повинні надати звітність за формою № 1А - риба (наказ «Про затвердження форми звітності № 1А-риба (річна) «Виробництво продукції аквакультури за 20__ р.» та інструкції щодо його заповнення "Міністерства аграрної політики та продовольства України від 21.03.2012 р. № 141, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09.04.2012 р. № 514/20827).

- Режим спеціального використання водних об'єктів.

Якщо умови, передбачені законом, не можуть бути виконані в повному обсязі, то відповідні рибогосподарські водойми незаконно віднесені до аквакультури і на них не поширюється дія Закону України «Про аквакультуру». Рибальська діяльність у таких водоймах може здійснюватися шляхом створення ЧТФ, діяльність якого не обмежується умовами, крім визначених Інструкцією про порядок штучного розведення, вирощування риби, інших водних живих ресурсів та їх використання. у спеціальному товарному рибальстві, затвердженого наказом Держрибгоспу від 15 січня 2008 р. № 4, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 січня 2008 р. № 64/14755.

Зазначена Інструкція не передбачає оренди водного об'єкта або укладання договору про співпрацю у рибному господарстві в режимі ВТС, оскільки згідно з договором оренди водний об'єкт надається користувачам у користування, які є водокористувачами. Під час рибогосподарської діяльності в режимі ВТС використовується ресурс загальнодержавного

Project funded by
EUROPEAN UNION |

значення - водні біологічні ресурси і, відповідно, вони є користувачами водних біоресурсів. При цьому Режими затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі рибного господарства (нині – Державне агентство України), а орендодавцями водних об'єктів є Кабінет Міністрів України, державні адміністрації, обласні ради.

Відповідно до пункту 1.1 інструкції про порядок штучного вирощування, вирощування водних живих ресурсів та їх використання «Штучне вирощування, вирощування водних живих ресурсів та їх використання здійснюється без забору води та скидання відпрацьованих (стічних) вод на рибогосподарські води». тіла...».

Дозвіл на спеціальне водокористування дає право користування водними ресурсами і включає: ліміт на забір води, ліміт на водокористування та ліміт на скидання забруднюючих речовин (ст. 48 Водного кодексу України). Вирішення питань ведення рибного господарства у водних об'єктах з дозволом на спецводокористування не передбачено, оскільки риба і кормові організми належать до іншого виду природних ресурсів.

За методом повного осушення води ловлю можна проводити лише у водоймах, які побудовані та функціонують спеціально для промислового рибництва, а також у тих, де запроваджено аквакультуру.

Контроль за дотриманням договірних умов оренди земель водного фонду, а також за оплатою та дотриманням умов користування землями водного фонду та стану майна, що передається в оренду, відповідно до чинного законодавства покладається на орган, який уклав відповідного договору – поки це райдержадміністрації.

Відповідно до п. 2.1 Інструкції про затвердження Режиму необхідно подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства (Держрибагентство України) проект режиму рибогосподарської експлуатації водний об'єкт, погоджений територіальним органом рибного господарства; науково-біологічне обґрунтування; заяву, погоджену з територіальним органом рибоохорони, у контрольній зоні якого знаходиться рибогосподарський водний об'єкт; карта розташування ЦТХ; свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта господарювання (копії, засвідчені в установленому законодавством порядку), ліцензію на право господарської діяльності, пов'язаної з промисловим рибальством у промислових зонах рибогосподарських водних об'єктів (для водних об'єктів площею понад 1 млн. м²).

Режим рибогосподарського господарства передбачає весь комплекс рибогосподарських заходів, починаючи від розрахунку запровадження цінних рибогосподарських об'єктів відповідно до рибогосподарських показників, водойм (стан кормової бази, наявність хижих видів риб тощо) до рибного господарства. меліоративні заходи – скошування рослинності, оздоровлення нерестовищ тощо.

Слід зазначити, що оскільки економіка в режимі СТХ стосується спеціального використання водних біологічних ресурсів, межі вилову встановлюються як для корінних видів риб (що живуть у водоймі, але не заселені підприємством), так і для видів - загарбники (об'єкти зариблення) - планові показники вилову.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Крім того, з метою підтримки рибного господарства суб'єкт господарювання, якому надано режим ВТС, має виключне право на здійснення рибогосподарської експлуатації водного об'єкта.

Взагалі, при виборі будь-якого із районів внутрішнього промислу слід враховувати місцеві особливості. Наприклад, у разі неможливості оренди водного об'єкта або якщо рибальство планується у складі водного об'єкта (відокремлена затока водосховища, яка не втратила гідрологічного зв'язку з основним водним об'єктом), або водойма не є дренажем, краще скласти рибогосподарський режим для водойми. У випадках невеликих водойм, обладнаних діючими водозливними системами, перевагу слід віддавати напрямкам аквакультури.

ДОДАТКИ ДО ХРАМСІВ ЗАЯВ, ВКАЗАНИХ В РЕГУЛЮВАННЯХ АКВАКУЛЬТУРИ (ТУРЕЦІЯ)

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1. РЕГУЛЮВАННЯ АКВАКУЛЬТУРИ

ДОДАТОК 1.1

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА
..... ПРОВІНЦІАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ

Я хотів би заснувати завод аквакультури в провінції .....
Дякую за увагу.
Щиро Ваш,

.././....
Ім'я та прізвище

Підпис

АДРЕСА :
-Повна адреса, телефон, факс та електронна пошта

Інформація щодо запланованого рибного господарства:

Місто :
Село/місцевість :
Тип господарства :
Назва водного ресурсу (річка, озеро,
дамба, море тощо) :
Планова потужність (тонн/рік,
особа/рік) :
Види для вирощування :

Вкладення :
Карта масштабу АТ-1 1/25 000 :

Project funded by
EUROPEAN UNION

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.2

ЗВІТ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОЦІНКИ
ФЕРМА НА ЗЕМЛІ ( ), СІТКА ФЕРМА ( )

Дата влаштування .. / .. / ....

1. Інформація про Заявника :

Ім'я та прізвище :
Дата подачі заяви :

2. Інформація на сайті програми

Провінція/місто :
Село :
Місцезнаходження :
Координати :
Право власності :

а) Реальна особа/компанія б) Казначейство в) Лісова зона г) Інше

3. Інформація про вирощувані види

Види :
Кількість (тонн/рік) :
Смажити (інд./рік) :

4. Інформація про воду та водний ресурс

Назва джерела :
Назва резервуара дамби (*) :
Відстань весни до ферми :
Розрахункова швидкість потоку (л/с) (**) : Мін .....Макс.....
Температура води ОС :Хв..... Макс.....
Означає: .....

Середня глибина (м) :
Рівень води (*)

Мінімум (місяць) :
Максимум (місяць) :

Ожеледь (для озер і дамб)
Період, покритий льодом (*) : з .....До .....

Водні організми у воді :
Статус використання води
(Зрошення, пиття, енергія тощо) (**) :
Статус забруднення (якщо є)
(Ідентифікація забруднюючих речовин) :

(додайте більше інформації, якщо необхідно)

5. Інформація про фермерський сайт

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Відстань до населеного пункту (км) :
 Ризик повені (**) :
 Дорога (асфальтно-стабілізований ґрунт) :
 Стан транспортування :
 (#днів дорога закрита для транспорту) :
 Площа, що використовується для аквакультури (м2) :
 Мета використання на даний момент :
 Структура ґрунту (глинисто-піщано-скелястий) (**) :
 Топографічний стан (схил тощо) (**) :
 Як вода доходить до ставків :
 (атракціон, насос, канал тощо) (**) :

Якщо об'єкт встановлений на земельній ділянці, масштабний ескіз земельної ділянки; Карта водосховища або масштабна карта для решітчастих підприємств, стан інших прилеглих об'єктів, їх відстані один до одного вказуються на малюнку на ескізі або карті,

ВИСНОВОК ТА ДУМКА:

Інспектори (***) :
 Ім'я та прізвище : Ім'я та прізвище :
 Підпис : Підпис :

(*) : Озеро, дамба, море
 (**) : Ферми та інкубаторії на суші
 (***) : мінімум два експерта

ПРИМІТКА : Додати звіт про аналіз води

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.3

ПОПЕРЕДНІЙ ЗВІТ З ІКУДНЯ

Дата підготовки: .././....

1. Інформація про Заявника

Ім'я та прізвище :

Дата подачі заяви :

2, Інформація на сайті програми

Провінція/місто :

Село :

Місцезнаходження :

Координати :

Право власності :

а) Реальна особа/компанія б) Казначейство в) Лісова зона г) Інше

3, Інформація про вирощувані види

Види :

Виробництво мальків/молодь (# на рік) :

4. Інформація про воду та ресурси

		Внутрішній	морський
Джерело води	:	.....	.....
Відстань від джерела до ферми	:	.....	.....
Необхідна швидкість потоку (л/с)	:	.....	.....
Мінімальна температура води °C	:	.....	.....
«Максимум °C	:	.....	.....
“ Середній °C	:	.....	.....
- Можливі забруднювачі	:	.....	.....

5. Інформація про сайт ферми

Відстань до населеного пункту (км) :

Ризик повені (**)

Дорога (асфальтно-стабілізований ґрунт) :

Стан транспортування

(#днів дорога закрита для транспорту) :

Площа буде використовуватися для аквакультури (м2) :

Мета використання на даний момент :

Якщо є річний дохід (тонни, кг тощо) :

Структура ґрунту (глинисто-піщано-скелястий) (**)

Топографічний стан (схил тощо) (**)

Як вода доходить до ставків

(атракціон, насос, канал тощо) (**)

ПРИМІТКА : Додати звіт про аналіз води

Інспектори (***)

Ім'я та прізвище : Ім'я та прізвище :

Підпис : Підпис :

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.4

ІНШІ ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЄЇ АВТОРИЗАЦІЇ

Для об'єктів, які будуть створені на земельній ділянці, документи, що пояснюють статус власності на об'єкти, на яких будуть створені об'єкти, наведені нижче,

- 1- Якщо це особиста власність, письмова заява про те, що вона є власником або володінням майна (Про це вказано в заяві),
- 2- Якщо він буде здаватися в оренду у фізичної особи, письмова заява про те, що проект є орендарем протягом економічного життя проекту (вказано в заяві).

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.5

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА

.....ОБЛАСТНА ДИРЕКЦІЯ

Я подав заяву на створення рибного господарства з заявою від .....і перебуваю на стадії отримання попереднього дозволу/підготовки проекту.

За вашу увагу. Заздалегідь спасибі.

Щиро Ваш

.././....

Ім'я та прізвище

Підпис

Контакти :

Адреса, телефон, факс та електронна пошта :

Інформація про заплановану ферму:

Місто :

Село/розташування :

Тип господарства :

Назва джерела води (річка,
озеро, дамба, море тощо) :

Запланована потужність (тонна/рік, пром./рік :

Види для вирощування :

Додаток

Карта масштабу 1/25 000

ДОДАТОК 1.6/а

Project funded by
EUROPEAN UNION

ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА
МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА
Головне управління рибного господарства та аквакультури
СЕРТИФІКАТ АКВАКУЛЬТУРИ

№ сертифіката :
 Податкова служба та податковий номер :
 Національний ідентифікаційний номер :
 Назва ферми (проект) :
 Ім'я та Прізвище Власника :
 Адреса господарства :
 Телефон, факс, електронна пошта, :
 Сільськогосподарська продукція та види :
 Потужність ферми (Проект) (тонн/рік) :
 Місце і дата затвердження проекту :
 Дата(и) затвердження переглянутого проекту :
 Статут власності (казначейство, лісове господарство, приватна власність) :
 Кількість та об'єм ставків/кліток (адет/м3) :
 Потужність інкубаторія (# молоді/рік) :
 Дата початку та тривалість оренди (буде використано землю та воду) : Земля:.....
 Вода:.....
 Площа, що орендується (вода/земля) (м2) : Земля:....., Вода:.....
 Об'єм води для оренди (л/пн) :
 Координати орендованої водної поверхні (градуси:хвилини:секунди) :1-.....N, ...E 2-
 .....N, ...E
 3-.....N,.....E 4-.....N,.....E
 Координати господарств, створених на землі :

Затверджено

Ім'я та прізвище

Підпис

...../...../.....

Дата отримання візи: ...../...../....., .../...../....., .../...../.....

(Цей документ затверджується та скріплюється печаткою Центрального агентства міністерства та має бути оформлений провінційним управлінням міністерства кожні 3 (три) роки)

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.6/b

ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА
МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА
Головне управління рибного господарства та аквакультури
СЕРТИФІКАТ НА ІКУНДІВНИК

№ сертифіката :
 Податкова служба та податковий номер :
 Національний ідентифікаційний номер :
 Назва ферми (проект) :
 Ім'я та Прізвище Власника :
 Адреса господарства :
 Телефон, факс, електронна пошта :
 Випускається продукція та види :
 Потужність інкубаційного заводу (проект) (молодь/рік) :
 Місце і дата затвердження проекту :
 Дата(и) затвердження переглянутого проекту (якщо є) :
 Площа інкубатора (м2) :
 Загальна закрита площа (м2) :
 Стан власності :
 Об'єм води для оренди (л/пн)
 Дата початку та тривалість оренди
 (буде використано землю та воду) : Земля:.....,
 Вода:.....,
 Координати орендованої площі
 (градуси:хвилини:секунди) :

Затверджено

Ім'я та прізвище

Підпис

...../...../.....

Дата отримання візи: ...../...../....., .../...../....., .../...../.....

(Цей документ затверджується та скріплюється печаткою Центрального агентства міністерства та має бути оформлений провінційним управлінням міністерства кожні 3 (три) роки)

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.7

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА

.....Провінційне управління

Я хочу внести зміни до свого проекту, затвердженого Міністерством .....

Щиро Ваш

.././....

Ім'я та прізвище

Підпис

Персональна інформація

Адреса(и) :

Телефон, факс, електронна пошта, веб-сайт :

Сертифікат аквакультури № :

Інформація про ферму

Провінція та місто :

Село/місцевість :

Площа (м2) :

Інформація про зміни

Тема (*) :

Пояснення :

(*) Змін може бути більше однієї (зміни видів, збільшення/зменшення потужності, збільшення/зменшення площі, створення додаткових підрозділів, зміна ділянки, пробне виробництво тощо)

Project funded by
EUROPEAN UNION |

ДОДАТОК 1.8

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА

..... Провінційне управління

Я хотів би створити пробне господарство в провінції .....

За вашу увагу,

../.../....

Ім'я та прізвище

Підпис

Контакти   Інформація
Адреса, телефон, факс та електронна пошта   :

Інформація про планову ферму
Місто   :
Село/місце   :
Тип аквакультури (Проростає
в сітчастих клітках, молодняк   :
Назва джерела води   :
(Річка, озеро, дамба, море тощо)   :
Запланована потужність (тонна/рік, #/рік)   :
Предмет судового розгляду   :

ДОДАТОК

Додаток -1 1/25000 масштабована карта

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.9

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА
..... Губернське управління

Ми хотіли б здійснити трансакції, пов'язані з проектом, зареєстрованим на ім'я
..... затверджено .....
За вашу увагу

Новий запитувач проекту Особа, яка передає проект
../.../.... ../.../....
Ім'я та прізвище Ім'я та прізвище
Підпис Підпис

ПЕРСОНАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ, ХТО ПЕРЕДАЄ
Адреса(и) :
Телефон, факс, електронна пошта, веб-сайт :
№ сертифіката :

ПЕРСОНАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НОВИЙ ЗАПИТ
Адреса (-и) :
Телефон, факс, електронна пошта, веб-сайт :

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗМІЩЕННЯ ФЕРМИ
Провінція і місто :
Село/місцевість :

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 1.10

ТЕХНІЧНИЙ ВІДПОВІДАЛЬНИЙ МЕНЕДЖЕР ТА ТЕХНІЧНИЙ ПЕРСОНАЛ

Ім'я прізвище : .....

Місце народження/рік : ....., .././....

Національний ідентифікаційний номер : .....

Податкова служба та № : ....., Немає: .....,

Адреса : .....

Телефон : .....

факс : .....

Мобільний телефон : .....

електронна пошта : .....

Закінчив університет : .....

Факультет і кафедра : .....

Рік випуску та номер диплома: .....

університет Поле

MSc : .....

PhD : .....

Іноземна мова : ..... Рівень: .....

Участь у курсах : Назва	Місцезнаходження	Тривалість
1-	.....	.....
2-	.....	.....
3-	.....	.....
4-	.....	.....
5-	.....	.....

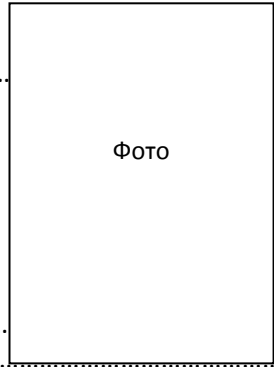
Наявні сертифікати: ..... посвідчення водія класу Ліцензія на підводне плавання Сертифікат шкіпера
 Інші (поясність) .....

Публікації

1-	.....
2-	.....
3-	.....

Професійна підготовка

Установа/Ферма/компанія	Тривалість роботи
1-	.....
2-	.....
3-	.....

Фото

....., особа, яка була чітко зазначена вище, працює як операційний менеджер / технічний персонал у нашому закладі,

.././....

Ім'я та прізвище

Підпис

Назва

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2. ДИРЕКТИВА ПРО ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ АКВАКУЛЬТУРИ

ДОДАТОК 2.1/а

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ВОДИ Форелі

ПАРАМЕТРИ	ЗРОСТАЄ	інкубатор	Жорсткі води	М'ЯКІ ВОДИ
Швидкість потоку** л/с				
Температура оС	4-18	6-13		
Розчинений O ₂ , мг/л	>5			
рН	6,5-8,5			
Аміак (неіонізований), мг/л	0.1	0,02		
Нітрати, мг/л		0-40		
Нітрити, мг/л			<0,2	0,06-0,1
Лужність (як СаСО ₃)*		10-400		
Карбонати* мг/		0-25		
Бікарбонати* мг/		>100		
Загальна твердість* (як СаСО ₃). мг/л		10-400		
Кальцій*. мг/л		4-160		
Магній*, мг/л	Необхідний для буферної системи			
Марганець*, мг/л		0-0,01		
Залізо (загальне)* мг/л		<0,5		
Іон заліза*, мг/		0		
Іон заліза*, мг/		0,5		
Фосфор*, мг/л		0,1-3		
СО ₂ *, мг/л		<60		
Алюміній*, мг/л		<0,1		
Кадмій*, мг/л		<0,003		<0,0004
Хром*, мг/л		<0,05		
Мідь*, мг/л			<0,01	<0,006
Свинець*, мг/л		<0,001		
Цинк*, мг/л	0-0,1			
Ртуть*, мг/л		<0,00005		
Нікель*, мг/л			<0,05	<0,1
Н ₂ S*, мг/л		<0		
Зважене тверде речовина, мг/л	<25	<5		

*Параметри, які потрібно шукати, коли це необхідно

**Поряд із звітом про мінімальний і максимальний витрата води, документ про мінімальну кількість води, яка може бути виділена для об'єкта, слід отримати в організації DSI. У форелі хлориди не повинні перевищувати 50 мг/л для яєць, вихід, 200 мг/л для дорослих і каламутність не повинна перевищувати 10 JTU.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.1/б

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ВОДИ ДЛЯ КОРПА

ПАРАМЕТРИ	ЗРОСТАЄ	інкубатор	Жорсткі води	М'ЯКІ ВОДИ
Швидкість потоку** л/с				
Температура оС	16-28	18-20		
Розчинений О2, мг/л		5		
рН		6,5-8,5		
Лужність (як СаСО3)*		50-400		
Карбонати* мг/		0-40		
Бікарбонати* мг/		75-100		
Загальна твердість* (як СаСО3). мг/л		50-400		
Кальцій*. мг/л		10-160		
Магній*, мг/л	Необхідний для буферної системи			
Марганець*, мг/л		0-0,1		
Нітрати, мг/л		0.3		
Нітриди, мг/л	0,06-0,1			
Залізо (загальне)* мг/л		0-0,9		
Іон заліза*, мг/		-		
Іон заліза*, мг/		0,5		
Фосфор*, мг/л		0,01-3		
Амоній (неіонізований) мг/л	0,02			
СО2*, мг/л		0-15		
Алюміній*, мг/л		<0,1		
Кадмій*, мг/л			0,012	0,004
Мідь*, мг/л			0,112	0,005
Свинець*, мг/л		0.1		
Цинк*, мг/л		0-0,05	2.0	0.3
Нікель*, мг/л		0,5		
Н2S*, мг/л		<0		

Project funded by
EUROPEAN UNION

*Параметри, які потрібно шукати, коли це необхідно

**Поряд із звітом про мінімальний і максимальний витрата води, документ про мінімальну кількість води, яка може бути виділена на об'єкт, необхідно отримати в організації DSI. Мутність у коропа та тепловодної риби не повинна перевищувати 25 JTU, електропровідність 2000 Mho X 106, органічна речовина 4 мг / л БПК або хлорид 2000 мг / л, SO4 не повинна бути менше 0,5 мг / л.

ДОДАТОК 2.1/с

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ВОДИ ДЛЯ МОРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Види	Морський лящ	Морський окунь	Блакитний тунець	Спариди	Калкан	Осетровий	Креветки	мідії
Кисень мг/л	≥4	≥4	≥5	≥4	≥3	≥4	≥5	≥5
Солоність	5-40	5-40	12-40	15-40	10-40	0-20	15-35	10-37
Температура ОС	15-25	10-25	12-30	14-25	10-25	7-25	20-35	12-30
рН	6,5-8,5							
Вільний CO2	0,1-10							
Аміак NH3 мг/л	0,02-2,5	0,02-2,5	0,02-2,5	0,02-2,5	0,01-0,06	0,01-0,02	0,01-0,02	0,01-0,02
Амоній мг/л	0,05-1,5							
Нітрит NO2 мг/л	<0,5							
Нітрат NO3 мг/л	<40							

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Фосфат* мг/л	<1
Силікат* мг/л	2-5
Залізо* мг/л	0,5-1
Сірка, мг/л	<1
Зважені речовини* мг/л	5-80
Вуглеводні* мг/л	<0,031
Помутніння * НТУ	<29
Калова паличка (по 100 мл)	<1000
Хлорид* мг/л	<0,2
Загальна ртуть* мг/л	0,004-0,1
Кадмій* мг/л	<0,01
Свинець* мг/л	<0,1
Хром* мг/л	<0,1
Миш'як* мг/л	0,1-1
Мідь* мг/л	0,025-0,1
Цинк* мг/л	0,03-0,1
ПЕСТИЦИДИ	
ДДТ* мг/л	<0,025
Алдрін* мг/л	<0,004
Дільдрин* мг/л	<0,003
2.4 DEP* мг/л	<0,001
ВНС* мг/л	<0,04
Ендрін* мг/л	<0,08
Гептаклорин* мг/л	<0,03
Пентахлорфенол* мг/л	<0,01

*Параметри, які потрібно шукати, коли це необхідно

ДОДАТОК 2.2

ДИСПОЗИЦІЯ ПІДГОТОВКИ ПРОЕКТУ

1) Папір:

Документи, які будуть використані при написанні проектів, які будуть надіслані до Міністерства на затвердження, формат А4 (210X297 мм) і не менше 80 гр. Перша сторінка повинна бути білого паперу.

2) Формат написання:

Проект повинен бути написаний за допомогою розширеної програми обробки текстів (Winword 6 або вище).

Розмір шрифту має становити 12 пунктів. Але обов'язково зустрічається в схемах або формулах у випадках, це слід писати меншим шрифтом і друкувати на одній стороні паперу.

Слід вибрати шрифт Times New Roman, який широко використовується як шрифт. Введення символу після розділового знака потрібно залишити порожнім.

3) Макет сторінки:

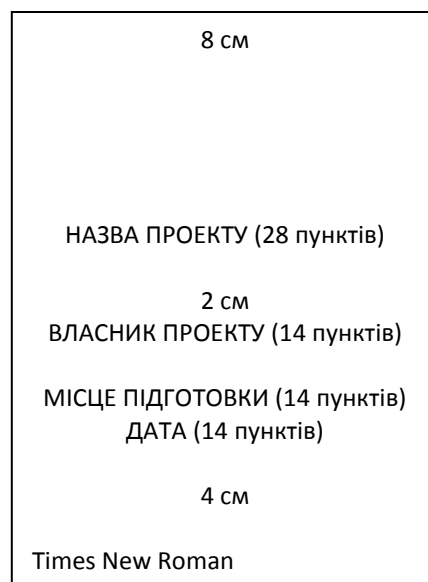
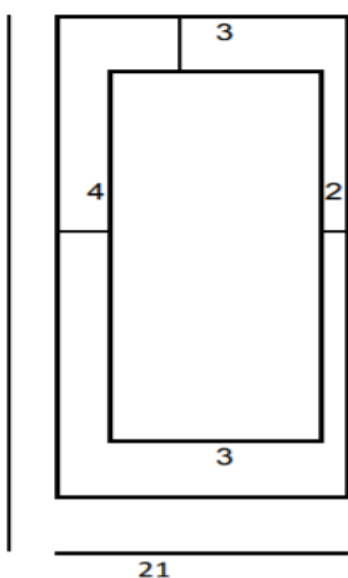
Область тексту має бути впорядкована, як показано на малюнку нижче (см).

Project funded by
EUROPEAN UNION

Обкладинка: обкладинка білого картону, текст має бути чорним і Times New Roman
Необхідно використовувати символ Times New Roman, назва проекту – жирний 28 пунктів, власник проекту – 14 пунктів, місце підготовки та дата мають бути написані 14 розміром шрифту та напівжирним шрифтом, а їх розміщення слід виконати, як показано на фігура.

МАКЕТ СТОРІНКИ

- 4) Міжрядковий інтервал: між рядками тексту слід використовувати 1,5 міжрядковий інтервал. Між заголовками та текстом та ініціалами має бути 2 рядки.
- 5) Номери сторінок: повинні бути написані посередині нижньої частини сторінки, всі сторінки мають бути пронумеровані, крім внутрішньої титульної сторінки.
- 6) Рисунки та таблиці: їх слід розмістити на сторінці або на наступній сторінці, де вона згадується першою або наступною. При їх розміщенні не слід перевищувати пробіли сторінок. Малюнки потрібно було скласти і надати в додатку.
- 7) Обкладинка проекту: Вона повинна бути підготовлена з білого глянцевого картону розміром А4.
- 8) Обов'язковий: проект має бути переплетений та надісланий до Міністерства у 5 примірниках.
ПРИМІТКА. Усі сторінки проекту будуть підписані власником проекту або тими, хто готує проект.
- 9) Сторінка затвердження проекту.

НАЗВА ТА АДРЕСА ПРОЕКТУ :
 ПРОВІНЦІЯ І ДАТА ПРИГОТУВАННЯ :
 НАЗВА ІНВЕСТОРА (НАЗВА) :
 Податкова служба, до якої вона входить :
 Податковий номер :
 ПРОЕКТ ПІДГОТОВАНИЙ :
 Ім'я та прізвище :

Project funded by
EUROPEAN UNION

Назва :
 № диплома :
 Склад палати :
 Реєстраційний номер палати :
 Податкова :
 Податковий номер :
 Місце виставлення рахунку :
 Дата рахунку та № :
 Дата і підпис :

ОЦІНЮВАЧИ ПРОЕКТІВ :
 Ім'я та прізвище :
 Назва :
 Дата і підпис :

КОНТРОЛЕРИ ПРОЕКТУ :
 Ім'я та прізвище :
 Назва посади:
 Дата та підпис:

ПРОЕКТ ЗАТВЕРДЖЕНО ВІД :
 Ім'я та прізвище :
 Назва посади :
 Дата і підпис :

10) Інформація та документи, які включаються в проект аквакультури

1- Інформація про проект:

- 1.1. Інформація про компанію (назва, адреса, організація)
- 1.2. Предмет та сфера інвестування
- 1.3. Розташування інвестицій
- 1.4. Тривалість інвестицій (початок, кінець, дати початку)
- 1.5. Сума проекту (внутрішні гроші, іноземні гроші, загальна)
- 1.6. Термін корисного використання проекту
- 1.7. Виробництво;
  - 1.7.1. Річний дохід,
  - 1.7.2. Загальний прибуток
- 1.8. Розглянуті фінансові ресурси
  - 1.8.1. Власні ресурси
  - 1.8.2. Кредити
- 1.9. Інвестиції, пов'язані з планами розвитку,
- 1.10 Стимули та премії, які принесуть користь інвестиціям
  - 1.10.1. Інвестиційна знижка
  - 1.10.2. Бізнес позика

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- 1:11. Поточний стан проекту,
- 2- Дослідження ринку:
  - 2.1. Статус галузі
  - 2.2. Сила конкуренції
  - 2.3. Пропозиція, попит і ціни
- 3-Особливості сайту проекту:
  - 3.1. Особливість власності
  - 3.2. Особливість землі
  - 3.3. Особливість води
  - 3.4. Транспортна функція
- 4-Особливості об'єктів, які виробляються поблизу ділянки та з використанням одного джерела:
  - 4.1. Назви, потужності, стан виробництва
  - 4.2. Чи було захворювання раніше
  - 4.3. Взаємозв'язок об'єкта, який має бути встановлений, з існуючими об'єктами
- 5- Технічний аспект проекту:
  - 5.1. Опис проекту
  - 5.2. Технологія виробництва (технічний план застосування)
  - 5.3. Потреби у воді
  - 5.4. Виробничий план
    - 5.4.1. Площа інкубатора
    - 5.4.2. Площа басейнів
    - 5.4.3. Щільність запасу
    - 5.4.4. Потреба в яйцях, розплідник і розплідник
    - 5.4.5. Потреба в кормах
    - 5.4.6. Потрібен персонал
- 6- План впровадження інвестицій:
- 7- Фінансовий аспект проекту:
  - 7.1. Вартість проекту
    - 7.1.1. Постійні інвестиційні витрати
      - 7.1.1.1. Витрати на навчальний проект
      - 7.1.1.2. Витрати на будівництво
      - 7.1.1.3. Витрати на інструмент та обладнання
      - 7.1.1.4. Несподівані витрати
    - 7.1.2. Операційні витрати
      - 7.1.2.1. Витрати на корм
      - 7.1.2.2. Витрати на розплідник, яйце або молодь
      - 7.1.2.3. Витрати на персонал
      - 7.1.2.4. Витрати на маркетинг
      - 7.1.2.5. Витрати на оренду
      - 7.1.2.6. Витрати на технічне обслуговування та ремонт
      - 7.1.2.7. Знос
      - 7.1.2.8. Розподіл витрат за роками
  - 7.2. Дохід від бізнесу
  - 7.3. Розподіл операційних витрат за роками
  - 7.4 Розподіл інвестиційних витрат за роками
    - 7.4.1. Розподіл фінансових ресурсів за роками

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- 7.4.2. Розподіл витрат проекту за роками
- 7.4.3. Потік доходів, витрат і коштів у проформі
- 7.4.4. Аналіз грошових потоків проекту

8- Оцінка проекту:

- 8.1. Критерії, які не враховують часову вартість та економічний термін життя грошей, Рентабельність, Період окупності, точка перетину прибутку, запас безпеки
- 8.2. Критерії, що враховують тимчасову вартість та економічне життя грошей Вигода Вартість Ставка, Чиста приведена вартість, внутрішня норма прибутку, Критика інвестицій

9- Кількості та підсумки виявлення будівель та споруд.

10- Рахунки-проформи на інструменти та обладнання мають належати до року підготовки проекту.

11- Плани сайту:

- 11.1. Архітектурні проекти
- 11.2. Залізобетонні проекти
- 11.3. Проекти водопостачання та водопроводу
- 11.4. Проекти електроенергетичних і контрольних установок
- 11.5. Проекти лікування

12- Усі документи, інформація та лист попереднього дозволу, необхідні для отримання попереднього дозволу

ДОДАТОК 2.3/а

Project funded by
EUROPEAN UNION

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ДЛЯ РОЗГЛЯДУВАННЯ В СІТКИХ СІТКАХ НА РІКАХ

- 1- Думки, пропозиції та умови не лише Міністерства сільського та лісового господарства (МЛГ), але й інших організацій, що мають відношення до потоків, будуть враховані при плануванні, проектуванні та експлуатації проектів аквакультури в садках у річках.
- 2- Стационарні споруди для аквакультури в клітках будуть створені за межами максимального рівня води потоку, за умови отримання дозволу від казначейства або відповідних офіційних установ.
- 3- Максимальні та мінімальні висоти води можуть змінюватися залежно від умов, які виникатимуть у потоках. Системи садків і сіток, які будуть використовуватися в аквакультурі, будуть відповідати змінам рівня води, якщо це необхідно, а швидкість потоку буде врахована в проекті.
- 4- Без дозволу МАФ встановлення на потоці сіток, які будуть перешкоджати проході чи лову риби, насипів, огорож та подібних перешкод, не проводитиметься.
- 5- Риба, яка буде вирощуватися в клітці, відповідатиме затвердженому проекту та буде тих видів, яким дозволено вирощувати. Фермер буде вживати всіляких заходів безпеки, щоб не дати риbam, які будуть годуватися в клітці, втекти в потік.
- 6- Відповідно до положень Положення про транспортні засоби внутрішнього водного транспорту, моторні човни, які будуть використовуватися в садковій культурі, повинні відповідати навігації, а також зареєстровані в будь-якому муніципалітеті та/або портовому офісі, а водії повинні мати посвідчення водія на озерний та річковий транспорт.
Посвідчення водія на веслування та керування не є обов'язковим для безмоторних човнів. Крім того, згідно зі статтею 3 Закону про аквакультуру № 1380, статтями 4 і 5 Регламенту рибного господарства, «Ліцензійний дозвіл на рибальство» отримують для моторизованих та безмоторних човнів.
- 7- Миття, обприскування та інші заходи, які призведуть до забруднення води в потоці та навколо нього, не проводитимуться, а тверді чи рідкі речовини не викидатимуться в потік.
- 8- Права на риболовлю за межами території проекту аквакультури в річках можна орендувати або виділити на спортивне рибальство.
- 9- Фермер повинен вживати всіх видів заходів проти загрози повені, пожежі, землетрусу, епідемічних захворювань, стихійних лих, таких як хвиля, мороз, вітер, інші погані погоди та крадіжки та інші, які можуть вплинути на рибні господарства та їх діяльність. З іншого боку, фермер також повинен подбати про те, щоб не вплинути на транспорт і судноплавство та інші ферми, які мають ліцензію на аквакультуру від Міністерства.
10. Відповідно до статті 19 Положення буде призначено співробітника, який представлятиме фермера для листування з персоналом МАФ та інших організацій з питань виробничої діяльності.
- 11- Фермер веде зошит із зазначенням виду та кількості риби, виробленої за фініками. Цей блокнот може бути перевірений уповноваженим персоналом МАФ для перевірки, якщо це необхідно.

Project funded by
EUROPEAN UNION

12- Фермер не буде ловити рибу в річці (включаючи орендовану територію) для постачання кормів або будь-яких інших цілей.

13- Під час виробництва в сітчастих садках інвестору забороняється забруднювати річку із садків, корми, обладнання, матеріали, інструменти, обладнання, ліки тощо, для запобігання будь-якому забрудненню та методи роботи будуть перевірені МАФ.

14- Під час впровадження та експлуатації рибництва в садках, у всіх видах досліджень, які будуть проводитися співробітниками Мінсільгоспу МАФ з метою дослідження впливу на екологію річки, біологічну структуру та забруднення, інвестор дозволить і допоможе всіма зручностями.

15- Не буде жодних перешкод для будь-яких досліджень або досліджень, які будуть проведені на сайті проекту відповідними установами чи університетами з дозволу Міністерства сільського та лісового господарства.

16- МАФ не дає жодних гарантій чи зобов'язань щодо якості та кількості води. МАФ не несе відповідальності за будь-які зміни в якості та кількості води.

17- Ціни на оренду водних і земельних ділянок, які будуть використовуватися в господарствах на річках, затверджуються Центральною організацією міністерства або провінційним управлінням для проектів, які будуть встановлені на землях, що підпорядковані Міністерству казначейства та його провінційному управлінню, є визначається та орендується губернським управлінням.

18- Коли під час реалізації та експлуатації аквакультурного проекту виявлено забруднення та захворювання, які завдають шкоди екології, біологічній структурі та цільовому використанню потоку; негативний вплив на транспорт і судноплавство; у разі соціальних проблем з іншими установами, приватними та юридичними особами, пов'язаними з потоками, Відповідно до звіту, який буде видано Міністерством сільських справ та Міністерством сільських справ, договір оренди буде розірвано Спеціальним провінційним управлінням та відповідний проект буде видалено з програми.

19- У разі розірвання договору оренди та проекту аквакультури з вищезазначених причин або під час реалізації проекту аквакультури будь-які впливи через забруднення, хвороби, хвилю, пожежу, землетрус, повінь, вітер, інші погані погодні умови, транспортування та навігації, крадіжки, рівня води та зміни хімічної та біологічної структури води, нових проблем, які можуть виникнути фізичними чи юридичними особами, пов'язаними з потоком тощо, фермер не зможе вимагати жодних прав та компенсації від Провінційна спеціальна адміністрація та МАФ через шкоду та збитки, спричинені різного роду негативними умовами.

20- Фермер зобов'язаний дотримуватися принципів, визначених Законом про рибальство № 1380, Положенням про аквакультуру та циркулярами, які будуть опубліковані.

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.
- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.3/б

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ НА РІБНИЦТВО РИБО В СІТКОВИХ КЛІТКАХ У ВОДОХМУЛЯХ

- 1- Певна ділянка в межах лінії, проведеної від тіла дамби до входу в річку як пташиний політ на задану відстань в ..... Озеро Дам, прийняте як зона безпеки (зона, відсканована червоним кольором у додана карта) була визначена як заборонена зона. Усі види рибальства та інші види діяльності в цьому регіоні заборонені.
- 2- Думки, пропозиції та умови інших відповідних установ, крім МАФ, також будуть враховані щодо ферм при плануванні, проектуванні та експлуатації проектів аквакультури в садках, що діють за межами Головного управління Держгідротехніки.
- 3- Стаціонарні одиниці ферм можуть бути встановлені на території поза межами максимального рівня води з дозволу ГДЗ або іншої відповідної установи.
- 4- Максимальний експлуатаційний рівень озера дамби ..... м, мінімальний робочий рівень ..... м. Відповідно до умов, які виникнуть під час експлуатації водойми, сітчасті клітки повинні бути виготовлені відповідно до цих змін рівня води.
- 5- Риба, яка буде вирощуватися в клітках, буде відповідати затвердженому проекту, і лише види можуть використовуватися, зазначені в затвердженому проекті. Необхідно вживати всіляких заходів, щоб не допустити втечі риби з кліток в озеро дамби.
- 6- Відповідно до положень Положення про транспортні засоби у внутрішніх водах, моторні човни, які будуть використовуватися в клітковому розведенні, повинні відповідати навігації, а також повинні бути зареєстровані в будь-якому муніципалітеті та/або портовому департаменті, а також у водіїв. необхідно мати посвідчення водія на озерний та річковий транспорт. Посвідчення водія на веслування та керування не є обов'язковим для безмоторних човнів. Крім того, згідно зі статтею 3 Закону про рибальство № 1380 та статтями 4 і 5 Регламенту рибного господарства «Судове свідоцтво» прийматиметься для моторних та немоторних човнів.
- 7- Миття, обприскування та інші заходи, які призведуть до забруднення води в потоці та навколо нього, не проводитимуться, а тверді або рідкі речовини не викидатимуться в потік.
- 8- Права на риболовлю за межами території проекту аквакультури в річках можна орендувати або виділити на спортивне рибальство.
- 9- Фермер повинен вживати всіх видів заходів проти загрози повені, пожежі, землетрусу, епідемічних захворювань, стихійних лих, таких як хвиля, мороз, вітер, інші погані погоди та крадіжки та інші, які можуть вплинути на рибні господарства та їх діяльність. З іншого боку, фермер також повинен подбати про те,

Project funded by
EUROPEAN UNION

щоб не вплинути на транспорт і судноплавство та інші ферми, які мають ліцензію на аквакультуру від Міністерства.

10. Відповідно до статті 19 Положення буде призначено співробітника, який представлятиме фермера для листування з персоналом МАФ та інших організацій з питань виробничої діяльності.

11- Фермер веде зошит із зазначенням виду та кількості риби, виробленої за фініками. Цей блокнот може бути перевірений уповноваженим персоналом МАФ для перевірки, якщо це необхідно.

12- Фермер не буде ловити рибу в річці (включаючи орендовану територію) для постачання кормів або будь-яких інших цілей.

13- Під час виробництва в сітчастих садках інвестору забороняється забруднювати річку із садків, корми, обладнання, матеріали, інструменти, обладнання, ліки тощо, для запобігання будь-якому забрудненню та методи роботи будуть перевірені МАФ.

14- Під час впровадження та експлуатації рибництва в садках, у всіх видах досліджень, які будуть проводитися співробітниками Мінсільгоспу МАФ з метою дослідження впливу на екологію річки, біологічну структуру та забруднення, інвестор дозволить і допоможе всіма зручностями.

15- Не буде жодних перешкод для будь-яких досліджень або досліджень, які будуть проведені на сайті проекту відповідними установами чи університетами з дозволу Міністерства сільського та лісового господарства.

16- МАФ не дає жодних гарантій чи зобов'язань щодо якості та кількості води. МАФ не несе відповідальності за будь-які зміни в якості та кількості води.

17- Ціни на оренду водних і земельних ділянок, які будуть використовуватися в господарствах на річках, затверджуються Центральною організацією міністерства або провінційним управлінням для проектів, які будуть встановлені на землях, що підпорядковані Міністерству казначейства та його провінційному управлінню, є визначається та орендується губернським управлінням.

18- Коли під час реалізації та експлуатації аквакультурного проекту виявлено забруднення та захворювання, які завдадуть шкоди екології, біологічній структурі та цільовому використанню потоку; негативний вплив на транспорт і судноплавство; у разі соціальних проблем з іншими установами, приватними та юридичними особами, пов'язаними з потоками, Відповідно до звіту, який буде видано МАФ, договір оренди буде розірвано Спеціальною провінційною адміністрацією, а відповідний проект буде вилучено з додаток.

19- У разі розірвання договору оренди та проекту аквакультури з вищезазначених причин або під час реалізації проекту аквакультури будь-які впливи через забруднення, хвороби, хвилю, пожежу, землетрус, повінь, вітер, інші погані погодні умови, транспортування та навігації, крадіжки, рівня води та зміни хімічної та біологічної структури води, нових проблем, які можуть виникнути фізичними чи юридичними особами, пов'язаними з потоком тощо, фермер не зможе вимагати жодних прав та компенсації від Провінційна спеціальна адміністрація та МАФ через шкоду та збитки, спричинені різного роду негативними умовами.

20- Фермер зобов'язаний дотримуватися принципів, визначених Законом про рибальство № 1380, Положенням про аквакультуру та циркулярами, які будуть опубліковані.

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

ДОДАТОК 2.3/с

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ НА РІБНИЦТВО НА СУШІ

- 1- Реалізація та експлуатація проекту аквакультури буде відповідати природній екології та біологічній структурі навколишнього середовища та не завдасть жодної шкоди.
- 2- Вода, необхідна з джерела, буде братися у спосіб, що не впливає на існуючі та розроблені проекти відповідних організацій, скидатися до джерела на найкоротшу відстань до водозабору без використання для інших цілей шляхом збереження його якості і кількості. На руслі річки для забору води не допускаються перешкоди, засипки та перешкоди. Конструкція, яка буде перешкоджати, не буде заповнена.
- 3- Миття, обприскування та інші види діяльності, які можуть призвести до забруднення води, не проводитимуться на об'єктах та навколо них, а також не викидатимуться тверді чи рідкі речовини у джерело.
- 4- Стаття 21 (е) Регламенту аквакультури повинна бути забезпечена як придатна для вод, що скидаються в приймальне середовище після використання на об'єктах.
- 5- Фермер повинен вживати всіх видів заходів проти загрози повені, пожежі, землетрусу, епідемічних захворювань, стихійних лих, таких як хвилі, морози, вітер, інші негоди та крадіжки та інші, які можуть вплинути на рибні господарства та їх діяльність. З іншого боку, фермер також повинен подбати про те, щоб не вплинути на транспорт і судноплавство та інші ферми, які мають ліцензію на аквакультуру від Міністерства.
- 6- На фермах фермер вживає та використовує всі види запобіжних заходів, щоб уникнути забруднення джерела та навколишнього середовища; корми, обладнання, матеріали, інструменти, обладнання, ліки тощо. Методику роботи з Міністерством сільського та лісового господарства перевіряють відповідні працівники, а їхні пропозиції будуть застосовані власником.
- 7- У рамках статті 19 Положення про аквакультуру буде призначено штат для здійснення виробничої діяльності та роботи з відповідним персоналом Міністерства сільського господарства та сільських справ та інших організацій.
- 8- Фермер веде зошит, який показує кількість продукції, виробленої за фініками. Цей блокнот буде перевірено уповноваженими працівниками Міністерства сільського господарства та сільських справ для перевірки, якщо це необхідно.

Project funded by
EUROPEAN UNION

9. Фермер має право вимагати компенсацію від МАФ та спеціальної провінційної адміністрації через будь-які збитки та збитки, які можуть виникнути через будь-які несприятливі умови, які можуть виникнути внаслідок забруднення, хвороб, хвиль, пожежі, землетрусу, повені, морозу, вітру тощо погана погода, транспортування та навігація, крадіжка, кількість води та зміни хімічної та біологічної структури води під час реалізації та експлуатації проекту аквакультури.

10- Фіксована вартість води, яка буде використовуватися в господарствах, які будуть створені на землях, що перебувають у віданні держави, затверджуються Центральною організацією або Провінційною дирекцією та орендуються Провінційною дирекцією.

11- Підприємець повинен діяти відповідно до Закону про рибальство № 1380 про рибальство, аквакультуру та інших нормативно-правових актів щодо рибного господарства

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.
- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

ДОДАТОК 2.3/d

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ КЛІТКОГО РОЗГЛЯДСТВА У ПРИРОДНИХ ОЗЕРАХ

1. Думки, пропозиції та умови інших відповідних установ, крім МАФ, також будуть враховані щодо ферм при плануванні, проектуванні та експлуатації проектів аквакультури в садках, що працюють в озерах,
2. Стаціонарні споруди для аквакультури в садках встановлюватимуться за межами максимального рівня води в озері за умови отримання дозволу від казначейства або відповідних державних установ.
3. Максимальний і мінімальний рівень води в озері становить ..... м і ..... м відповідно. Залежно від умов, які будуть виникати під час роботи озера або природно, рівень води може змінюватися між максимальним і мінімальним рівнем води. Системи кліток і сіток, які будуть використовуватися в аквакультурі, будуть відповідати цим змінам рівня води, які будуть внесені в разі необхідності.
4. Риба, яка буде вирощуватися в клітках, відповідатиме затвердженому проекту, і використовуватимуться лише види, зазначені в затвердженому проекті. Необхідно вживати всіляких заходів, щоб не допустити втечі риби з кліток в озеро дамби.
5. Відповідно до положень Положення про транспортні засоби у внутрішніх водах, моторні човни, які будуть використовуватися в садковому розведенні, повинні відповідати навігації, а також повинні бути зареєстровані в будь-якому муніципалітеті та/або портовому департаменті, а також водіями. необхідно мати посвідчення водія на озерний та річковий транспорт. Посвідчення водія на веслування та керування не є обов'язковим для безмоторних човнів. Крім того, згідно зі статтею 3 Закону про рибальство № 1380 та статтями 4 і 5 Регламенту рибного господарства «Судове свідоцтво» прийматиметься для моторних та немоторних човнів.
6. Миття, обприскування та інші заходи, які призведуть до забруднення води в струмку та навколо нього, не проводитимуться, а тверді чи рідкі речовини викидати в потік не будуть.
7. Права на рибальство за межами території проекту аквакультури в річках можна орендувати або виділити на спортивне рибальство.

Project funded by
EUROPEAN UNION

8. Фермер повинен вживати всіх видів заходів проти загрози повені, пожежі, землетрусу, епідемічних захворювань, стихійних лих, таких як хвиля, мороз, вітер, інших погодних умов та крадіжок та інших, які можуть вплинути на рибні господарства та їх діяльність. З іншого боку, фермер також повинен подбати про те, щоб не вплинути на транспорт і судноплавство та інші ферми, які мають ліцензію на аквакультуру від Міністерства.
9. Відповідно до статті 19 Положення буде призначено співробітника для представництва фермера для листування з персоналом МАФ та інших організацій з питань виробничої діяльності.
10. Фермер веде зошит із зазначенням виду та кількості риби, виробленої за фініками. Цей блокнот може бути перевірений уповноваженим персоналом МАФ для перевірки, якщо це необхідно.
11. Фермер не буде ловити рибу в озері (включаючи орендовану площу) для постачання кормів чи будь-яких інших цілей
12. Ціни оренди води та земельних ділянок, які будуть використовуватися в господарствах на річках, затверджуються Центральною організацією міністерства або провінційною дирекцією для проектів, які встановлюються на землях Міністерства казначейства та його провінційного управління, є визначається та орендується губернським управлінням.
13. Під час виробництва в сітчастих садках інвестор не дозволить забруднювати озеро із садків, корми, обладнання, матеріали, інструменти, обладнання, медикаменти тощо, для запобігання будь-якому забрудненню та методи роботи будуть перевірені МАФами.
14. Під час здійснення та експлуатації рибництва в садках, у всіх видах досліджень, які проводитимуться співробітниками Мінсільгоспу МАФ з метою дослідження впливу на екологію, біологічну структуру та забруднення річки, інвестор. дозволить і допоможе всіма зручностями.
15. Не буде жодних перешкод для будь-яких досліджень або досліджень, які будуть проводитися на території проекту відповідними установами чи університетами з дозволу Міністерства сільського та лісового господарства.
16. МАФ не дає жодних гарантій чи зобов'язань щодо якості та кількості води. МАФ не несе відповідальності за будь-які зміни в якості та кількості води.
17. Ціни оренди води та земельних ділянок, які будуть використовуватися в господарствах на річках, затверджуються Центральною організацією міністерства або провінційною дирекцією для проектів, які встановлюються на землях Міністерства казначейства та його провінційного управління, є визначається та орендується губернським управлінням.
18. При виявленні під час реалізації та експлуатації проекту аквакультури забруднення та захворювань, які завдадуть шкоди екології, біологічній структурі та цільовому використанню потоку; негативний вплив на транспорт і судноплавство; у разі соціальних проблем з іншими установами, приватними та юридичними особами, пов'язаними з потоками, Відповідно до звіту, який буде видано МАФ, договір оренди буде розірвано Спеціальною провінційною адміністрацією, а відповідний проект буде вилучено з додаток.
19. У разі розірвання договору оренди та проекту аквакультури з вищезазначених причин або під час реалізації проекту аквакультури будь-які впливи через забруднення, хвороби, хвилю, пожежу, землетрус, повінь, вітер, інші погані погодні умови, транспортування та навігації, крадіжки, рівня води та зміни хімічної та біологічної структури води, нових проблем, які можуть виникнути фізичними чи юридичними особами, пов'язаними з потоком тощо, фермер не зможе вимагати жодних прав та компенсації від

Project funded by
EUROPEAN UNION |

Провінційна спеціальна адміністрація та МАФ через шкоду та збитки, спричинені різного роду негативними умовами.

10. Фермер зобов'язаний дотримуватись принципів, визначених Законом про рибальство № 1380, Положенням про аквакультуру та циркулярами, які будуть опубліковані.

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.
- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.3/e

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РИБОЛЮ
НЕ ВІДНОСНО ДЛЯ АКВАКУЛЬТУРИ

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.3/ф

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАТЬСЯ В ІКУПАЛЬНИКАХ

- 1) Рибальські циркуляри, що публікуються щороку, будуть відповідати Закону про рибальство № 1380 та 3288, яким останній вносить зміни до основного закону, що впроваджується Міністерством сільського та лісового господарства для проекту аквакультури.
- 2) Рішення, які будуть прийняті відповідно до нормативних актів, комюніке, циркулярів та особливих випадків, які впроваджує МАФ, та його інструкції будуть виконуватися.
- 3) Будь-який із затверджених проектів, що належить особі/компанії, зобов'язаний заздалегідь повідомити МАФ про будь-які зміни, які будуть внесені пізніше у рибицтві, та отримати необхідні дозволи.
- 4) окрім дозвільної території інкубаторію, не порушуватиме державну землю в рамках інвестицій у проект; з екологічних, візуальних тощо причин необхідні зміни в проекті можуть бути внесені за запитом МАФ.
- 5) Під час реалізації та експлуатації проекту миття, дезінфекція та інші заходи, які спричинять забруднення навколишнього середовища та отримання води в морській/прісній воді або навколо неї, без вжиття необхідних заходів не виконуватимуться; жодна тверда речовина не буде викидатися в море / прісну воду; фермер вживатиме всіх заходів, щоб запобігти потраплянню вироблених видів у морську/прісну воду, що може зашкодити екології навколишнього середовища та структурі біорізноманіття.
- 6) На прохання Міністерства не будуть заборонені будь-які дослідження та дослідження, які будуть проводитися відповідними установами чи університетами на території проекту.
- 7) Не допускається будівництво тимчасових і нерухомих будівель або споруд, які не передбачені проектом або не придатні для проекту.
- 8) Стаття 21 (е) Регламенту аквакультури повинна бути забезпечена, щоб вона була придатною для вод, що скидаються в приймальне середовище після використання на спорудах.
- 9) Положення Прибережного закону № 3624 та Прибережного регулювання будуть дотримані
- 10) У рамках статті 19 Положення про аквакультуру буде призначено персонал для здійснення діяльності з виробництва риби та роботи з відповідним персоналом МАФ та інших організацій.
- 11) У разі підозри або виявлення захворювання на фермах підприємці повинні негайно повідомити про цю ситуацію до провінційної дирекції, де знаходиться об'єкт.
- 12) Якщо інструкція не опублікована та дозволена Міністерством, вилов дикої риби для інкубатора та/або культурних підрозділів не дозволяється.
- 13) Не буде вилову риби, в тому числі для постачання кормів або будь-якої іншої території, орендованої в морі/прісній воді.
- 14) Мертву рибу регулярно збирають і спалюють або закопують у вапняні ями на підприємстві.
- 15) різними підрозділами міністерства; за запитом буде надана інформація про рибне господарство, як-от якість та кількість робочого персоналу, кількість обладнання, обладнання, корму тощо, а також цільовий та фактичний обсяг виробництва видів, які будуть вирощуватися. без будь-яких труднощів.
- 16) Записи на запит Міністерства (або відповідних місцевих підрозділів) будуть зберігатися.
- 17) МАФ не дає жодних гарантій чи зобов'язань щодо якості та кількості води та не несе відповідальності за зміни в якості та кількості води.

Project funded by
EUROPEAN UNION

18) Відповідно до положень Положення про транспортні засоби у внутрішніх водах, моторні човни, які будуть використовуватися в садковому розведенні, повинні відповідати навігації, а також повинні бути зареєстровані в будь-якому муніципалітеті та/або портовому департаменті, а також водіями. необхідно мати посвідчення водія на озерний та річковий транспорт. Посвідчення водія на веслування та керування не є обов'язковим для безмоторних човнів. Крім того, згідно зі статтею 3 Закону про рибальство № 1380 та статтями 4 і 5 Регламенту рибного господарства «Судове свідоцтво» прийматиметься для моторних та немоторних човнів.

19) під час реалізації та експлуатації інкубаторного проекту, коли забруднення та захворювання виявлені на рівні, що завдасть шкоди екології та біологічній структурі морів та внутрішніх вод; У разі несприятливого впливу на безпеку моря та внутрішніх вод, транспорту та судноплавства та виникнення інших соціальних проблем з іншими організаціями, пов'язаними з морем, проект приватних та юридичних осіб знімається з тимчасової або повністю односторонньої реалізації. Крім того, він заздалегідь погоджується з тим, що підприємства, термін дії договорів оренди яких було розірвано, будуть скасовані і не можуть вимагати жодних прав чи компенсації.

20) Збитки та втрати внаслідок забруднення, хвороб, хвилі, пожежі, землетрусу, вітру, інших поганих погодних умов, транспортування та навігації, крадіжки, зміни рівня води та хімічної та біологічної структури води будуть причиною розірвання договору у зв'язку з з вищезазначених причин або під час його виконання. Фермер не вимагатиме жодних прав та компенсації від МАФ.

21) Будуть такі вузли, як роздягальні, туалети та умивальники, придатні для персоналу, що працює на підприємстві, та відповідатиме всім технічним та гігієнічним умовам. Крім того, буде надано та використовуватися спеціальний одяг (фартухи, кепки, рукавички, чоботи тощо), який можна чистити та дезінфікувати. Стан здоров'я персоналу контролюватиметься за допомогою уповноважених періодичних звітів та зберігатиметься.

22) Щоб запобігти зараженню дезінфікуючих матеріалів, які будуть використовуватися на підприємстві, компетентний(і) орган(и) визначає тип, кількість та спосіб застосування, визначені для використання фермером.

23) Інструменти та обладнання, в яких транспортується продукція, повинні бути сконструйовані відповідно до своїх цілей, а їх транспортне обладнання повинно мати властивості, що піддаються очищенню та дезінфекції. Особливо у випадках, коли транспортування здійснюється на воді, наземні транспортні засоби та цистерни повинні бути сконструйовані таким чином, щоб вода не могла витікати з транспортного засобу. Транспортні системи повинні мати відповідні пристрої для заміни води через певні проміжки часу.

24) Обладнання для абсолютної дезінфекції повинно бути наявне біля входу в інкубаторію та між блоками, інструменти, обладнання та матеріали не повинні використовуватися для інших цілей, крім відповідних підрозділів, а також не повинен здійснюватися обмін матеріалами між підприємствами.

25) Для яєць і розплоду, які будуть імпортовані з-за кордону, процедура буде здійснюватися відповідно до статті 18 (а) Регламенту про аквакультуру.

26) фіксовані орендні ціни на воду для використання в інкубаторних закладах, що створюються, та орендну плату за землю рибогосподарського господарства, проект якого буде встановлений на землях на умовах забезпечення та заощаджень казначейства або держави, визначаються провінційною дирекцією та орендуються адміністрацією.

27) Фермер зобов'язаний дотримуватися Закону про рибальство № 1380, Регламенту аквакультури та принципів, які будуть визначені в циркулярах, які будуть опубліковані.

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.3/г

(ЧЕРНЕТ)

ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ ДЛЯ МОРСЬКОГО РИБНИЦТВА

- 1) Риболовний циркуляр, що публікується щороку, буде відповідати Закону про рибальство під номерами 1380 та закону 3288 про внесення змін до цього закону, що впроваджується Міністерством сільського господарства та сільських справ для проектної аквакультури.
- 2) Рішення, які будуть прийняті згідно з положеннями, комюніке, циркулярами та особливими справами, які впроваджуються Міністерством сільського господарства та сільських справ та інструкціями Міністерства, будуть виконуватися.
- 3) На підприємстві, що належить особі/компанії; про будь-які зміни, пов'язані з рибним господарством, буде повідомлено МАФ завчасно та будуть отримані необхідні дозволи.
- 4) Відповідно до квот, які будуть визначені Міжнародною комісією із захисту риби атлантичного тунця (ICCAT) та інших міжнародних угод і санкцій, що застосовуються до Туреччини; щороку кількість риби, про яку має повідомляти та визначати МАФ, буде зариблюватись, а також застосовуватимуться санкції, оголошені відповідно.
- 5) виробнича площа, дозволена для аквакультури, не буде перевищена; це не розширить площу, в рамках інвестицій в проект; екологічні, візуальні тощо. Якщо вимагатиме МАФ з причин, необхідні зміни будуть внесені в проект.
- 6) Під час реалізації та експлуатації проекту миття, розпилення та інші заходи, які можуть спричинити забруднення довкілля та вод у морській воді або навколо неї, не будуть проводитись, тверді чи рідкі речовини не викидатимуться всередину морської / прісної води та без шкоди для природної екології та біологічної структури навколишнього середовища, будуть вжиті всілякі заходи для запобігання втечі з ферми.
- 7) За запитом МАФ запит не буде відхилено на будь-які дослідження та дослідження, які будуть проводитися відповідними установами, організаціями чи університетами на території проекту.
- 8) Будівництво будь-яких тимчасових і стаціонарних будівель або споруд, які не включені в проект і не придатні для проекту, не буде дозволено. 9) На рибгоспі та діяльності щодо захисту від шторму, високих хвиль, епідемій тощо слід вживати заходів проти крадіжок із стихійними лихами та іншими поганими погодними умовами, не заважаючи транспорту та судноплавству, не викликаючи захворювань та забруднення, не завдаючи шкоди припливу.
- 10) Статтею 21 (е) Регламенту аквакультури має бути забезпечено відповідність водам, які повертаються в приймальне середовище після використання на об'єктах.
- 11) У разі підозри або виявлення захворювання у воді, що виділяється з рибних господарств, підприємці повинні негайно повідомити про цю ситуацію до провінційної дирекції, де знаходиться ферма.
- 12) З Законом про прибережні території № 3621 будуть дотримані положення прибережних правил.
- 13) У рамках статті 19 Положення про аквакультуру буде призначено персонал для здійснення діяльності з виробництва риби та роботи з відповідним персоналом МАФ та інших організацій.

Project funded by
EUROPEAN UNION

14) Не буде вилову риби для постачання кормів або будь-якої іншої території, орендованої в морі/прісній воді.

15) Мертву рибу на підприємстві регулярно збирають і спалюють або закопують у вапняні ями.

16) Збирати та вивозити молодь риби з природи заборонено. Інкубаторії та/або розплідники не мають права ловити рибу, виловлену в природі, якщо це не було інструктовано та дозволено МАФ.

17) Буде прийнято, що МАФ ніколи не гарантує та не бере на себе зобов'язань щодо якості та кількості морської води/прісної води, а також не несе відповідальності за зміни якості та кількості води.

18) Ціни на оренду нерухомої води, яка буде використовуватися в спорудах, що встановлюються в сітчастих клітках у морі, та оренди землі, що належить заводам аквакультури, якщо проект створений на землях, що перебувають під казначейством або державними запасами та заощадженнями, становлять визначається губернським управлінням і орендується адміністрацією.

19) Відповідно до положень правил про транспортні засоби на морі, важливо, щоб моторні човни, які використовуються в садкових фермах, повинні відповідати навігації, а також вони повинні бути зареєстровані в будь-якому муніципалітеті та портовому офісі, а водії необхідно мати посвідчення водія транспортного засобу. Для безмоторних човнів, які можна перевозити і керувати за допомогою весл, отримання посвідчення водія не є обов'язковим. Крім того, згідно зі статтею 3 Закону про рибальство № 1380 для моторних і безмоторних човнів, 4 і 5 статей Регламенту рибного господарства, буде братися «дозвіл на рибальство для суден».

20) під час реалізації та експлуатації інкубаторного проекту, коли забруднення та захворювання виявлені на рівні, що завдасть шкоди екології та біологічній структурі морів та внутрішніх вод; У разі негативного впливу на безпеку моря та внутрішніх вод, транспорту та судноплавства та виникнення інших соціальних проблем з іншими організаціями, пов'язаними з морем, проект приватних та юридичних осіб знімається з тимчасової або повністю односторонньої реалізації. Крім того, він заздалегідь погоджується з тим, що підприємства, термін дії договорів оренди яких було розірвано, будуть скасовані і не можуть вимагати жодних прав чи компенсації.

21) Причиною розірвання договору є пошкодження та втрати внаслідок забруднення, хвороб, хвилі, пожежі, землетрусу, вітру, інших поганих погодних умов, транспортування та навігації, крадіжки, зміни рівня води та хімічної та біологічної структури води. з вищезазначених причин або під час його виконання. Фермер не вимагатиме жодних прав та компенсації від МАФ.

22) Забруднення, хвороби, хвиля, пожежа, землетрус, вітер, інша негода, транспортування та навігація, крадіжка, рівень води та хімічна та біологічна структура води у разі розірвання договору оренди та об'єкта аквакультури з вищезазначених причин. або під час реалізації проекту аквакультури. Як селекціонер, він зобов'язується не вимагати від Міністерства сільського господарства та сільських справ жодних прав та компенсації за збитки та збитки від змін.

22) Фермер зобов'язаний дотримуватися Закону про рибальство № 1380, Регламенту аквакультури та принципів, які будуть визначені циркулярами, які будуть опубліковані.

ПРИМІТКА:

- Технічні умови будуть завірені нотаріально.
- Технічні специфікації є проектами, і провінційні дирекції можуть запропонувати або внести зміни в залежності від характеристик сайту.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.3/год

(ЧЕРНЕТ)
ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ НА РИБОЛЮ
(ЛАГУН, МІСЦЯ ВОЛІ, ВХОД РІЧКИ, ДІЛЯНС
ЦЕ НЕ ПОВ'ЯЗАНО ДО АКВАКУЛЬТУРИ

ДОДАТОК 2.4

Project funded by
EUROPEAN UNION

АУДИТОРИЙ ЗВІТ РИБОГОСПОДАРСТВ

Дата звіту:..../.../.....

інкубатор ( )   ФЕРМА НА ЗЕМЛІ ( )   СІТКА КЛІТКА ( )

- 1- ПРОВІНЦІЯ/МІСТО/МЕСТ :
- 2- НАЗВА ПРОЕКТУ :
- 3- ВЛАСНИК :
- 4- ПОДАТКОВКА ТА ПОДАТКОВИЙ НОМЕР :
- 5- ІДЕНТИЧНИЙ НОМЕР :
- 6- АДРЕСА ФЕРМИ :
- 7- КОНТАКТНА АДРЕСА :
- 8- ТЕЛЕФОН/ФАКС :
- 9- E-MAIL- ВЕБ-САЙТ :
- 10- ДАТА/МІСЦЕ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТУ:
- 11- ПЕРЕГЛЯНЕНА ДАТА (І) ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТУ/МІСЦЕ:
- 12- СТАТУС ВЛАСНОСТІ :

Площа земельної ділянки: ..... м2 Орендовано у: ..... Термін оренди:

.....

Поверхня моря: ..... м2 Орендовано у: ..... Термін оренди: .....

Витрата води:..... л/п Оренда з: ..... Термін оренди: .....

13- ОRENDA ЗА ПОпередній рік (TL):

Для земельної ділянки :.....

Для морської поверхні :.....

Для води :.....

14- КООРДИНАТИ МОРЕ / СУШІ (ГРАДУСИ/ХВИЛИНА/СЕКUNDA):

1- ..... N, ...E

2- ..... N, ...E

3- ..... N, ...E

4- ..... N, ...E

15- ДАТА ПОЧАТКУ ФОРМУ :

16- ДАТА І НОМЕР СЕРТИФІКАТУ АКВАКУЛЬТУРИ :

17- ПОТІЛЬНІСТЬ ПРОЕКТУ (тонна/рік, риба/рік) :

18- ВИДИ КУЛЬТУВАЛЬНІ :

Форель( ) КОРОП ( ) МОРСКИЙ ЛЯЦЦ ( ) МОРСКИЙ ОКUN ( ) ТУНЕЦЬ ( ) ІНШІ (УКАЗАТИ)

19- ВИД ГОЛОВНИЦТВА: МАЛЬКА ( ) ПОРЦІЯ ( ) ВИПЛОК ( ) ІНШІ ( )

20- ВИРОБНИЦТВО (тонна/рік, риба/рік) :

.....

21 – Для ІКУПІВНИКІВ :

а) ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА ІКУПАЛЬНЯ (м²) :

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

b) Загальна закрита площа (м²) :

в) КІЛЬКІСТЬ ІСНУЮЧИХ МАЛЬКІВ :

Вид №

.....

.....

22- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАВКИ/БАКИ:

Тип	Немає	Розміри (м)	Об'єм (м3)	Кількість риби
Прямокутний				
Площа				
Циркулярний				
Багатокутник				
інші				

23- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СІТКОВІ КЛІТКИ:

Тип	Немає	Розміри (м)	Об'єм (м3)	Кількість риби
Площа				
Циркулярний				
Багатокутник				
інші				

24- ЩІЛЬНІСТЬ СТОКА (кг/м3, риба/м3):

25- ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯЙЦЯ, МАЛЬКА ТА РИБУ:

Вид Кількість Середня вага (г) Компанія (яйця, мальки, виводок) (Риба)

a- .....

b- .....

c- .....

26- ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОРМ:

Компанія придбала національний/експортний тип (пеллети тощо) Кількість (тонн)

a- .....

b- .....

c- .....

27- МАРКЕТИНГОВА ІНФОРМАЦІЯ (Продано за останній рік):

Види	Експорт (тонни)	Внутрішній ринок (тонн)	інші (тонни)	Всього (тонни)
------	--------------------	----------------------------	-----------------	-------------------

Морський лящ

Морський окунь

Форель

Блакитний тунець

інші

Project funded by
EUROPEAN UNION |

28- СИСТЕМА ОЧИСТКИ ВОДИ: ТАК ( ) НЕМАЄ ( )
Хвороба :   АКТИВНИЙ ( ) НЕАКТИВНИЙ ( )
30- КОРМИСТЬ ТА УМОВИ: ТАК НІ ( )

.....
(Чи є сховище, чи правильно складені приманки, чи є вентиляція тощо)

31- ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПЕРСОНАЛ:
a- # ТЕХНІЧНИЙ ПЕРСОНАЛ*:
b- # ПРАЦІВНИКІВ:
c- # ПРАЦІВНИКІВ НА ПОпередньому КОНТРОЛІ:
d- # ВІДПУСКА І ПРИЧИНА, ЯКЩО Є:

32- ЗАГАЛЬНА ДУМКА ТА ВРАЖЕННЯ ЩОДО АУДИТУ (Чи працює заклад у рамках принципів, викладених у Положенні, які виникли проблеми, юридичні дії, якщо такі є, тощо):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

КОНТРОЛЕРИ   ВЛАСНИК/ПРЕДСТАВНИК ГОСПОДАРСТВА

ІМ'Я ПІЗВИЩЕ ІМ'Я ПІЗВИЩЕ   ІМ'Я ПІЗВИЩЕ

ФУНКЦІЯ TITTLE TITTLE
ДАТА ДАТА ДАТА

ПІДПИС   ПІДПИС   ПІДПИС

(*) Чи буде зайнятий технічний персонал відповідно до виробничих потужностей, буде перевірено на основі премій SSK.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 2.5

ОРЕНД РИБОЛОВНИХ МІСЦЬ – НЕ ПОВ'ЯЗАНО З АКВАКУЛЬТУРИ

ДОДАТОК 2.6

ФОРМА ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИРИБЛЕННЯ ВИЛОВУ - НЕ ПОВ'ЯЗАНО З АКВАКУЛЬТУРИ

ДОДАТОК 2.7

ФОРМА ІМПОРТУ ЯЙЦЯ/МАЖКИ/ПРОВОДИ

ДО: МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ТА ЛІСОГО ГОСПОДАРСТВА
.....ГУБЕРСЬКА ДИРЕКЦІЯ

Я хотів би імпортувати .....шматочки яєць/мальків/виводків риби з ..... для використання на своїй фермі за адресою, вказаною нижче.

Щиро Ваш,

.../.../.....

Ім'я прізвище

Підпис

АДРЕСИ:

- Постійна адреса:
- Телефонний факс, електронна пошта, веб-сайт

Для ферми

Провінція та місто:

Село/місцевість:

Номер ліцензії на аквакультуру:

Потужність проекту (тонн-шт./рік):

ДОДАТОК 2.8

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION |

ДОКУМЕНТ ВИМОГИ НА ЯЙЦЯ, МАЛЬКИ ТА ВИВОДКУ

Завод, деталі якого наведені нижче, який має затверджений сертифікат аквакультури від .....,
придатний для імпорту ..... шматочків яєць / смажити / виводку риби.

Сертифікат аквакультури №:

Назва господарства:

Прізвище та ім'я власника(ів):

Податкова і немає:

Ідентифікаційний номер:

Адреса ферми:

Телефон, факс, електронна пошта:

Випускаються види та продукція:

Потужність проекту (риба/рік):

Компанія, яка може імпортувати яйця/мальку/виводок на рік*:

Морський лящ..... риби-кг/рік

Морський окунь..... риба-кг/рік

Інше ..... риба-кг/рік

Імпортована яйця/мальок/виводок риби на рік**:

Морський лящ..... риби-кг/рік

Морський окунь..... риба-кг/рік

Інше ..... риба-кг/рік

Місце і дата затвердження проекту:

Статус власності:

Дата початку та тривалість оренди:

Кількість ставків та об'єми (#/м3):

Кількість кліток і об'єм (#/м3):

Ємність інкубатора (# яйце):

* Розраховано відповідно до потужності проекту

** Реалізовані показники імпорту

Оцінювачі:

Ім'я прізвище :   Ім'я прізвище :

Підпис: Підпис:

Дата: Дата :

ЗАТВЕРДЖЕНО

.../.../...

Підпис

Ім'я Прізвище

Project funded by
EUROPEAN UNION

(ЧЕРНЕТ)

ІМПОРТ МАЛЬКА, ЯЙЦЯ І МАЛЬКА
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ДО ..... ГУБЕРСЬКОЇ ДИРЕКЦІЇ

У вашому місті ми продовжуємо вирощувати рибу на нашому підприємстві, розташованому в районі < де розташована ферма >, щоб використовувати його на наших виробничих потужностях, ми хотіли б імпортувати <назва матеріалу> з <країни>. Ми заявляємо, що не передаємо його третім особам; не використовувати будь-які інші цілі, усі подані документи є правильними та точними, і ми беремо на себе юридичну відповідальність за операції, пов'язані з цими документами.

Дата
Підпис і печатка

Project funded by
EUROPEAN UNION

ДОДАТОК 3. СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ІНВЕСТИЦІЙ

ТАРСІМ-СИСТЕМА СТРАХУВАННЯ ДЛЯ АКВАКУЛЬТУРНОГО БІЗНЕСУ В ТУРЕЧЦІ

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ - 2019

А. СФЕРА СТРАХУВАННЯ

А.1. Предмет страхування

(1) За допомогою цього страхування, за рішенням Президента згідно зі статтею 12 Закону про сільськогосподарське страхування № 5363, Сільськогосподарський страховий пул забезпечує покриття таких видів аквакультури, що вирощуються в об'єктах, зареєстрованих у Системі реєстрації аквакультури, клітках і мережах, які безпосередньо спричинені ризиками, зазначеними у статті А.2, відповідно до принципів та умов, зазначених нижче.

(2) Покриті ризики зазначені в полісі.

(3) Для цілей застосування цієї загальної умови враховуються Тарифи та Інструкції на страхування аквакультури.

А.2. Початок страхового покриття та обсяг покриття

А.2.1. Аквакультура:

(1) Страхова сума – це найвища місячна вартість запасу, заявлена страхувальником/застрахованим у плані аквакультури. Покриття розпочинається після того, як продукти аквакультури досягнуть ваги одиниці, зазначеної в Тарифах та Інструкціях.

(2) Стосовно продуктів аквакультури, на які поширюється це страхування, збитки внаслідок смерті та матеріальні збитки, що виникли внаслідок;

- а) Будь-який вид захворювання, крім захворювань, зазначених у параграфах (а і б) пункту А.3,
- б) забруднення та отруєння, які не підконтрольні рибоводам,
- в) буря, вихор, землетрус, повінь,
- г) нещасні випадки,
- д) хижаки,
- е) Цвітіння водоростей

охоплені.

А.2.2. Клітка та сітки:

(1) Страхова сума – це вартість клітки та сіток, заявлена страхувальником/застрахованим за бажанням.

(2) Стосовно клітки та сіток, які покриваються цим страхуванням, збитки, що виникають внаслідок;

- а) Буря, вихор, землетрус, повінь,
- б) нещасні випадки,
- в) хижаки,

охоплені.

А.2.3. Період зростання запасів у сфері покриття

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

(1) Запаси аквакультури в періоди яєць і личинок не охоплюються. Це покриття розпочинається, коли форель, морський окунь, морський окунь, граньоз, поргі, морський морський ліщ, умбра, синій рящ, морський лящ, морський лящ, морський окунь звичайний та осетр набирають 5 г або більше. Для інших видів початок покриття може бути визначено Радою пулу сільськогосподарського страхування.

(2) Це покриття обмежене можливостями, наданими Міністерством сільського та лісового господарства.

А.3. Виключення

(1) Збитки, пов'язані з такими подіями або виникли внаслідок них, виключаються зі страхового покриття:

- Захворювання, які вже існують до початку страхування,
- Захворювання (паразитарні, бактеріальні, мікробні, вірусні та грибові), які виникають протягом періоду очікування, який становить 14 днів після дати початку,
- Яйценосний і личинковий період запасів і перші 5 днів прибуття крихітки на об'єкт,
- Неправильне і недостатнє годування,
- Отруєння внаслідок неправильного заготівлі кормів у закладі,
- Умисні дії та провини страхувальника/страхувальника або особи, яка відповідає за об'єкт,
- Непрямі збитки після настання покритого ризику,
- Вживання наркотиків і хімічних речовин (з дозволом на використання) всупереч інструкції користувача,
- h) Вживання наркотиків і хімічних речовин (без дозволу на використання),
- невиконання Страхувальником лікувальної програми, рекомендованої спеціалістами,
- Рани та шрами, що виникають внаслідок використання неправильної сітки в клітках або неправильної класифікації (сортування) риб,
- Зниження витрати води в наземних басейнах (нижче заявленого страхувальником рівня) через дії рибника,
- Корозія, зношування або несправність механічного або електричного обладнання, приміщень або установок (незалежно від того, чи застраховані ця установка чи обладнання чи ні),
- Збитки, що виникають під час транспортування з будь-якої причини,
- Недостатність або груба недбалість керівництва в організації належного технічного обслуговування механічного або електричного устаткування, приміщень або установок (незалежно від того, чи застраховані ця установка чи обладнання чи ні),
- Миттєві зміни температури води або рівня солі через акти керівництва, п) Запаси понад заявлений обсяг зберігання,
- канібалізм,
- крадіжка,
- Втрати внаслідок неякісної праці/матеріалу або використання неповного матеріалу/роботи в сітках кліток, t) Смерть та вбивство, що виникають внаслідок дій, вжитих державним органом щодо будь-якого застрахованого продукту аквакультури,
- Усі збитки, завдані страйками, локаутами, громадянськими заворушеннями та повстаннями та навмисними проступками та військовими та дисциплінарними стягненнями, яких вони вимагають,
- Збитки, пов'язані з терористичними актами, визначеними в Законі про боротьбу з тероризмом № 3713, включаючи збитки, пов'язані з біологічним та/або хімічним забрудненням, забрудненням чи отруєнням, а також диверсії, пов'язані з цими діями чи діями та відповідями компетентних органів з метою запобігання таким подіям та пом'якшення їх ефекти,
- Усі втрати, пов'язані з війною, воєнним станом, вторгненнями, ворожнечою іноземних держав, сутичками (незалежно від того, чи оголошено війну державі чи ні), громадянською війною, революцією, повстанням, повстанням, повстанням та військовими та дисциплінарними заходами, які

Project funded by
EUROPEAN UNION

вони вимагають, у) Збитки та збитки, пов'язані з радіаційним або радіоактивним забрудненням, що виникають від ядерного палива або від ядерних відходів у результаті спалювання ядерного палива або будь-яких причин, пов'язаних з ними, або будь-яких військових чи дисциплінарних заходів, необхідних для них (термін «згоряння» як використовується в цьому підпункті також охоплює будь-який самопідтримуваний ядерний поділ).

- Кліткові сітки старше 12 років.

A.4. Розрахунок страхової премії

(1) Депозит/тимчасовий – премія розраховується шляхом множення середньомісячної вартості запасу, заявленої в плані аквакультури, і ставки премії. Після закінчення терміну дії поліса; Необхідне коригування премії здійснюється відповідно до розрахунку премії, зробленого на основі середньомісячних значень запасів, реалізованих за період вирощування. Тарифи та Інструкції, що додаються, враховуються для визначення та сплати депозиту та кінцевої премії.

(2) Остаточний розмір премії розраховується шляхом застосування ставки премії та середньої страхової суми, що підлягає розрахунку за реалізованим місячним товарним списком. Сільськогосподарський страховий пул або страхувальник/страхувальник мають право на відшкодування різниці між остаточною премією, яка буде розрахована після закінчення терміну дії страхового покриття, та депозитною премією, зібраною наперед. Якщо місячні списки товарних запасів не були надіслані для дії договору страхування, страховик проводить розрахунок премії на основі найвищої страхової суми, заявленої в плані аквакультури.

A.5. Франшиза та співстрахування

(1) Він може домовитися не відшкодовувати частину заподіяного збитку, що відповідає певному відсотку або розміру страхової суми.

(2) Крім франшизи, зазначеної в абзаці першому, вона може домовитися про участь страхувальника у збитку певним відсотком співстрахування.

(3) Встановлений відсоток франшизи та співстрахування вказується в Тарифі та Інструкціях та на лицьовій стороні полісу.

A.6. Прийняття заяви про страхування

(1) Сільськогосподарський страховий пул підтверджує форму попередньої інформації, яка заповнюється страхувальником/страхувальником Інформаційною системою аквакультури та відповідно до результатів перевірки ризиків; поліс прийнято та видано.

(2) Після перевірки ризиків ризики, визнані Пулом сільськогосподарського страхування невинуватими, не гарантуються.

(3) У разі невідповідності між декларацією страхувальника/страхувальника та інформацією в інформаційній системі аквакультури, поліс може бути виданий після оновлення інформації в інформаційній системі аквакультури.

A.6.1 План аквакультури

Страхувальник/страхувальник повинен представити план аквакультури (додаток:1) страховику під час подання заявки.

A.6.2 Гігієна та догляд

Project funded by
EUROPEAN UNION

Страхований продукт аквакультури повинен бути фізично досконалим і здоровим і не постраждати на дату початку страхового періоду. Страхувальнику важливо постійно проявляти належну увагу до аквакультури.

A.6.3. Придатність об'єкта аквакультури

(1) З метою страхування продукції аквакультури; басейн, резервуар або клітки в об'єкті аквакультури повинні бути побудовані або змонтовані відповідно до проекту, а їх придатність має бути затверджена та сертифікована органами влади.

(2) У виробництві аквакультури такі умови є обов'язковими;

- Якість води повинна відповідати видам, що вирощуються на об'єкті, забезпечуючи запасний насос і генератор (працюючий весь час) в об'єктах, куди вода подається потоком і насосами, - використання фільтрувального обладнання тощо для видалення грубих матеріалів, що містяться у воді в такій аквакультурі об'єкти, куди вода подається струмками, та очищення їх не рідше одного разу на добу.
  - У таких об'єктах, які живуть на струмках, слід будувати водовідвідні канали, забезпечуючи сигнальними вогнями та світломірами для морського руху, вжиття необхідних заходів проти хижаків; з'єднання клітки повинні відповідати рекомендаціям фірми-виробника.
  - У наземних водоймах;
    - Кількість кисню повинна бути не менше 6-8 мг/л,
    - Зміни відсотка води за 24 години повинні бути не менше 50%,
    - верхні краї бічних стінок басейну мають бути нахилені на 45%,
    - Ставки не повинні підживлюватися водою підвалу,
    - Дренажні труби підлоги повинні бути достатньої довжини (відповідно до довжини басейнів 3-6 метрів),
    - Канали повинні бути відкриті достатнього розміру та ширини,
    - Рівень зливних труб підлоги і рівень води зливних каналів не повинні бути однаковими,
    - Дренажні труби басейну повинні бути вище, ніж відвідні труби Управління громадського водопостачання тощо,
    - Вода в зливних каналах через зимові дощі не повинна змішуватися з водою басейну,
    - Підтримка достатньої кількості аераторів басейну відповідно до розміру риби проти зниження рівня кисню,
    - Дотримуючись необхідних заходів обережності в підвалі або бічних стінках басейну від зниження кисню вночі для моху,
    - Забезпечення запасних бурових свердловин проти зменшення кількості води, що надходить у басейн,
  - Віброген
- 2 щеплення від морського окуня,
- За кольором води слід регулярно стежити за цвітінням водоростей та значенням кисню.
  - Забезпечення генератора та автоматичного введення в дію у разі збою електроенергії,
  - Для забезпечення попереджувальної сигналізації та кільця в зборі про відключення електроенергії.

A.7. Початок і закінчення терміну дії страхового покриття

Страхове покриття набирає чинності в годину, коли поліс укладено, і закінчується в той самий час у такі дати, які вказані на полісі як дата початку та закінчення дії, якщо інше не погоджено.

A.8. Надлишкове страхування

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Якщо страхова сума перевищує вартість страхової виплати, частина страхової суми понад цю вартість стає недійсною. Сільськогосподарський страховий пул, який дізнається про ситуацію протягом періоду страхування, повідомляє страхувальника та зменшує частину страхової суми та премії, що відповідає цій сумі перевищення, та повертає надлишок страхувальнику.

А.9. Під страхуванням

Якщо страхова сума, зазначена в полісі, нижча від вартості страхової виплати на момент заподіяння шкоди, якщо немає іншого договору, пул сільськогосподарського страхування несе відповідальність за збиток пропорційно страховій сумі до страхової вартості.

В. ВТРАТИ та ВІДШКОДАННЯ

В.1. Обов'язки Страхувальника/Страховальника у випадку настання ризику

(1) У разі настання ризику страхувальник/страховальник зобов'язаний заповнити наступні пункти; повідомлення про претензію шляхом інформування страховика/агентства, пулу сільськогосподарського страхування або адрес, зазначених у полісі, протягом 24 годин після того, як стало відомо про ризик;

- Ім'я, прізвище та адреса,
- Номер турецького громадянства або номер страхового поліса,
- День і час виникнення ризику,
- Причина втрати, ☐ Інформація про пошкоджений продукт аквакультури,
- Повна адреса району, де виникла небезпека.

(2) Страхувальник/страховальник зобов'язаний надати Пулу сільськогосподарського страхування або регулювальному органу таку інформацію та документи, корисні для детального опису причин виникнення ризику та визначення суми збитку та доказів, а також зразка, який слід взяти з мертвої риби (2) зберігати у відрі з льодом) без зволікання.

(3) Коригування збитків здійснюється коригувальниками збитків, призначеними Пулом сільськогосподарського страхування.

(4) Сільськогосподарський страховий пул може змінити місце, куди подається повідомлення про претензію, повідомивши про це страхувальника.

(5) Для того, щоб мати можливість здійснити виплату збитків від пожежі, страхувальник зобов'язаний надати прокуратурі остаточне рішення та надати його Пулу сільськогосподарського страхування.

В.2. Заходи захисту та відновлення

(1) Страхувальник/страховальник зобов'язаний вжити необхідних запобіжних заходів для запобігання, пом'якшення або зменшення збитку у разі настання ризику. У межах цього обсягу страхувальник/страховальник зобов'язаний;

- а) вжити необхідних заходів через ветеринара, інженера з сільського господарства та аквакультури, який спеціалізується в галузі аквакультури, у разі захворювання або нещасного випадку, захворюваних застрахованими продуктами аквакультури,
- б) надати дозвіл Сільськогосподарському страховому пулу або регулювальному органу на дослідження/дослідження застрахованих продуктів аквакультури та відповідних документів для визначення відшкодування,

Project funded by
EUROPEAN UNION

в) надати всю інформацію та документи, які необхідні для детального визначення причини виникнення ризику та корисних для визначення суми збитку та доказів, до Сільськогосподарського страхового пулу або коригувальника збитків на запит Пулу сільськогосподарського страхування без затримки.

(2) У разі виявлення інфекційного захворювання страхувальник зобов'язаний;

- а) розділити хворих і здорових тварин,
- б) Повідомити про захворюваність сільськогосподарський страховий пул та провінційні/районні управління Міністерства сільського та лісового господарства,
- с) Вжити необхідних запобіжних заходів, визначених Ветеринарними службами, Законом про здоров'я посівів, харчовими продуктами та кормами, Законом № 5996
- д) забезпечити необхідні умови догляду, годівлі та захисту для застрахованої продукції аквакультури,
- е) Вжити заходів обережності, які рекомендував Пул сільськогосподарського страхування після контролю.

В.3. Права пулу сільськогосподарського страхування у разі виникнення ризику

(1) Сільськогосподарський страховий пул має право контролювати медичний стан, кваліфікацію, умови вирощування/годовування застрахованої продукції аквакультури працівниками Сільськогосподарського страхового пулу або регулювальниками збитків у розумний термін, якщо це необхідно.

(2) Крім того; Сільськогосподарський страховий пул може розірвати договір протягом 8 днів з дня його визначення у разі виявлення таких недоліків страхувальника/страхувальника:

- а) відсутність технічного обслуговування басейну, клітки та резервуарів,
- б) ненадання критеріїв якості води, необхідних для видів, вирощених на об'єкті,
- с) Невиконання заходів гігієни та біологічної безпеки, d) Недотримання заходів щодо утримання та годівлі, е) Невиконання заходів, передбачених Законом № 5996 про ветеринарні послуги, Законом про здоров'я посівів, харчові продукти та корми.

В.4. Коригування втрат

Причина, якість і розмір збитку визначаються згідно з визначенням Пулу сільськогосподарського страхування або регулювачів збитків, за домовленістю сторін.

В.5. Розрахунок відшкодування

(1) При розрахунку відшкодування ціни за одиницю, зазначені в полісі, беруться за основу без шкоди для страхування та за страховими заявками. У разі, якщо поліс з франшизою, збитки, що не перевищують франшизу, не виплачуються

(2) При розрахунку відшкодування за основу береться частина суми збитку, яка перевищує франшизу, зазначену в полісі.

(3) Розрахунок відшкодування здійснюється відповідно до Тарифів та Інструкцій. Після зменшення франшизи, нарахованої на страхову суму (на момент настання збитку), співстрахування нараховується на суму збитку, що залишилася, і вираховується із відшкодування. Від суми відшкодування віднімається ліквідаційна вартість у випадках, зазначених у Тарифі та Інструкції, якщо такі є.

Project funded by
EUROPEAN UNION

(4) Сума відшкодування, що підлягає сплаті, виплачується за вирахуванням коефіцієнта вини, якщо такий є, як зазначено у звіті регулювачів збитків пулу сільськогосподарського страхування або оцінено з посиланням на зміст звіту.

(5) Сума відшкодування, що підлягає сплаті, виплачується за вирахуванням коефіцієнта вини, якщо такий є, як зазначено у звіті регулювачів збитків пулу сільськогосподарського страхування або оцінено з посиланням на зміст звіту.

V.6. Виплата відшкодування

(1) Після заповнення справи про збитки остаточна сума відшкодування виплачується страхувальнику не пізніше 30 днів.

(2) На дату виплати прострочені внески, які підлягають сплаті та підлягають сплаті у зв'язку з усіма полісами страхувальника/страхувальника, можуть бути зараховані у рахунок відшкодування відповідно до декларації відповідного страховика.

(3) Виплати відшкодування здійснюються на ім'я страхувальника/страхувальника через банк. У разі, якщо виплачене відшкодування повертається на рахунок Пулу сільськогосподарського страхування, оскільки страхувальник не отримує його протягом необхідного банківськими операціями часу, страхувальник не може вимагати процентів або додаткового відшкодування збитків за несвоєчасну виплату.

(4) Збитки, які страхувальник може зазнати внаслідок дезінформації або неповної інформації, відшкодовуються страховиком та всіма каналами збуту.

V.7. Зменшення відшкодування або позбавлення права на відшкодування

(1) У разі будь-якого збільшення суми збитку через невиконання зобов'язань страхувальника/страхувальника після настання ризику, надлишковий збиток вираховується з відшкодування, що підлягає виплаті.

(2) У разі, якщо страхувальник/страхувальник навмисно спричиняє виникнення певних ризиків або діє навмисно для збільшення розміру збитку, їх права, що впливають із договору, втрачаються.

(3) У випадку, якщо місячний список товарних запасів не може бути надісланий відповідно до Тарифу та Інструкції та в дати, зазначені на полісі, Сільськогосподарський страховий пул залишає за собою право скасувати поліс або не виплатити відшкодування у разі втрати.

V.8. Результати збитків та відшкодування

(1) Сільськогосподарський страховий пул юридично замінює страхувальника пропорційно розміру відшкодування, а законні права страхувальника, що виникли внаслідок шкоди третій особі, повертаються до Сільськогосподарського страхового пулу пропорційно відшкодованому відшкодуванню. Страхувальник зобов'язаний надати Пулу сільськогосподарського страхування такі документи та інформацію, які є корисними та доступними для будь-яких дій, які підлягають заміні.

(2) Термін дії цього страхового покриття закінчується після настання покритого ризику.

V.9. Страхова сума, яка береться за основу при розрахунку премії та відшкодування

(1) Страхова сума, що є основою для розрахунку премії та відшкодування, визначається шляхом множення ціни за одиницю (записаної на полісі) досягнутого розміру продажу продукту на курс, що відповідає вагам одиниць у таблиці оцінок, наведеної у додатку. до політики.

Project funded by
EUROPEAN UNION

(2) страхова сума, зазначена в полісі для клітки та сітки; від придбання або встановлення клітки та сітки, коефіцієнт амортизації 15% буде застосовуватися щороку. Норма амортизації клітки та сіток не перевищує 30% страхової суми. Сітки старше 12 років не можуть бути застраховані, але для кліток немає вікових обмежень.

1. Найвищий обсяг акцій

Обсяги запасів аквакультури не можуть перевищувати значення, наведені нижче.

Таблиця 1. Обсяг запасів аквакультури

Fish Species	Maximum Stock Volume (kg/m3)
Trout (300 gr):	25
Sea Bream (300 gr):	20
Sea Bass (300 gr):	20
Sea Bass / Sea Bream (Ground Pools)	5
Tuna	5
Granyoz, Porgy, Red band seabream, white seabream, Sharp snout seabream, Umbra, Blue spotted Seabream, Black Spot Seabream, Litrini seabream and Common Seabream (up to 100 gr)	5
White Seabream (above 100 gr):	8
Granyoz, Porgy, Red band seabream, white seabream, Sharp snout seabream, Umbra, Blue spotted Seabream, Black Spot Seabream, Litrini seabream and Common Seabream (above 100 gr)	15
Other Species	To be determined according to the characteristic of species.

2. Розрахунок премії

(1) Депозитно-тимчасова премія розраховується шляхом множення середньомісячної страхової суми, заявленої в плані аквакультури, на тарифну ставку.

(2) Остаточний розмір премії розраховується шляхом застосування ставки страхового тарифу до середньої страхової суми, що підлягає розрахунку за місячними товарними списками, що реалізуються протягом періоду аквакультури. Різниця премії, яка нараховується на користь або проти страховика чи страхувальника, стягується або повертається в кінці періоду дії полісу. Якщо сума премії, що підлягає поверненню, перевищує 10% суми попереднього внеску через заявлену місячну вартість запасів, а точність місячних відомостей про запаси не підтверджена страхувальником, частина, що перевищує 10% суми попереднього внеску за депозитом, виграє. не повертається. Якщо місячні списки товарних запасів не були надіслані, а поліс не скасовано, страховик розраховує внесок на середню страхову суму, заявлену в плані аквакультури.

(3) Премія клітки та сіток розраховується шляхом множення окремо визначеної страхової суми клітки та сіток на ставку їх премії.

(4) Мінімальна сума премії не може бути менше 30 TL.

3. Тарифна ставка, франшиза та співстрахування

(1) Категорія ризику, тарифна ставка та франшиза, пов'язані з Тарифом 1, застосовуються, як показано нижче:

Таблиця 2. Тариф 1: Поліси, за якими франшиза застосовується до загальної страхової суми

Project funded by
EUROPEAN UNION

Species	Risk Category and Tariff Rate (%)				Deductible (%) (over Total Insured Sum)	Co-insurance (%) (insured' s share)
	1	2	3	4		
Sea or Lake based Farms (Seabream, Sea Bass, Granyoz, Trout- Reared in PE cages)	2,5	3,5	4,5	Non-insurable	5	0
Land based Farms (Trout-reared in pond, Seabass-Seabream soil pond)	3,5	4,5	5,5	Non-insurable	5	0
Tuna	3	3,5	4,5	Non-insurable	15	0
Sea Farm (Porgy , White Seabream, Red band seabream, White Seabream, Sharp snout Seabream, Umbra, Blue spotted Seabream, Blackspot seabream, Litrini seabream, Common Seabream, Sturgeon and others)	2,5	3,5	4,5	Non-insurable	5	0
Cage and Nets	0,3	0,4	0,5	Non-insurable	5	0

- (2) Категорія ризику, тарифна ставка та франшиза, пов'язані з Тарифом 2, застосовуються, як показано нижче.

Таблиця 3. Тариф 2: Політики, в яких застосовуються франшизи на основі клітки

Species	Risk Category and Tariff Rate (%)				Deductible (%) (over sum insured of each cage)
	1	2	3	4	
Sea or Lake based Farms (Seabream, Sea Bass, Granyoz, Trout- Reared in PE cages)	3	4,5	5,5	Non-insurable	15
Land based Farms (Trout-reared in pond, Seabass-Seabream soil pond)	4,0	5,0	6,0	Non-insurable	15
Tuna	4,0	5	6	Non-insurable	25
Sea Farms (Porgy, White Seabream, Red band seabream, White seabream, Sharp snout Seabream, Umbra, Blue spotted Seabream, Blackspot seabream, Litrini seabream, Common Seabream, Sturgeon and others)	3,5	5,0	6,0	Non-insurable	15
Cage and Nets	0,4	0,5	0,6	Non-insurable	15

4. Короткострокові преміальні столи

- (1). Ставка збору буде застосовуватися, як наведено нижче, у разі скасування полісу.

Таблиця 4: Таблиця короткострокових премій, що застосовуються при скасуванні страхування

Project funded by
EUROPEAN UNION

Policy period (%)	Collection Ratio on Total Premium (%)
Up to 1,91	0
In between 1,92 and 4,10	10
In between 4,11 and 8,22	20
In between 8,23 and 16,6	30
In between 16,7 and 25	40
In between 25,1 and 33,3	50
In between 33,4 and 41,6	60
In between 41,7 and 50	70
In between 50,1 and 58,3	80
In between 58,4 and 66,6	90
More than 66,6	100

- (2) Премія не стягується за скасування страхування, яке буде здійснено протягом 7 днів з моменту оформлення полісу.
- (3) Премія не повертається при анулюванні страхування, здійсненому після закінчення двох третин терміну дії полісу.
- (4) Звичайний період страхування вважається 210 днів для тунця і 365 днів для інших риб. Він розраховується на основі премії, що застосовується до полісу в таких продовженнях після закінчення терміну дії політики щодо тунця на щоденній основі.
- (5) Для короткострокових полісів коефіцієнти збору будуть застосовуватися, як у таблиці 5:

Таблиця 5. Таблиця короткострокових страхових премій*

Policy Period (%)	Collection Percentage on Total Premium (%)
Up to 17,7	30
Between 17,8 and 25	40
Between 25,1 and 33,3	50
Between 33,4 and 41,6	60
Between 41,7 and 50	70
Between 50,1 and 58,3	80
Between 58,4 and 66,6	90
Above 66,6	100

(*) TARSIM не несе відповідальності за правильний і повний переклад тексту. У разі будь-якої помилки перекладу; загальні та технічні умови, написані мовою оригіналу політики, є чинними.

5. Періоди збиткових подій

- (1) Періоди втрат відповідно до ризиків і захворювань будуть застосовуватися, як показано нижче в таблиці 6.

Таблиця 6. Періоди збиткових подій

Project funded by
EUROPEAN UNION

Covered Risks	Period of One Loss Event
Diseases	45 days
Other risks	3 days

(2) Франшиза застосовується до кожної збиткової події, визначеної окремо.

6. Знижки

- Протягом року після періоду без пошкоджень у разі поновлення полісу бонус за претензію не буде застосовуватися у розмірі 10% від тарифної ставки.
- Право на знижку, отримане внаслідок поновлення полісу, діє протягом 15 днів з дати закінчення терміну дії полісу.
- У разі, якщо сума премії повністю сплачена наперед, застосовується знижка 5% від загальної суми премії.
- у випадку, якщо фермер, який оформляє поліс, досяг 30 років і менше; Застосовується «Знижка для молодого фермера» у розмірі 5% від страхової премії.
- Якщо особа, яка оформляє поліс, - жінка; Застосовується «Знижка для жінок-фермерів» у розмірі 5% від страхової премії.

7. Ефективність

- Цей Тариф та Інструкція набирають чинності з 01.01.2019.

8. Страхові компанії, що застосовуються (Таблиця 7)

Таблиця 7. Призначені страхові компанії для заявок на страхування TARSIM

Aksigorta INC.	Doğa Sigorta INC.	HDI Sigorta INC.	Sompo Japan INC.
Allianz Sigorta INC.	Eureko Sigorta INC.	Koru Sigorta INC.	Şeker Sigorta INC.
Anadolu Sigorta .INC.	Generali Sigorta INC.	Mapfre Sigorta INC.	Unico Sigorta INC.
Анкара Sigorta .INC.	Groupama Sigorta INC.	Neova Sigorta INC.	Ziraat Sigorta INC.
Axa Sigorta INC.	Güneş Sigorta INC.	Ray Sigorta INC.	Цюпiх Sigorta INC.
Bereket Sigorta INC.	Halk Sigorta INC.	Quick Sigorta INC.	

9. Тарифи зі звільненням від загального страхового збору (*) (табл. 8, 9, 10, 11)

Таблиця 8. Тарифи зі звільненням від загального страхового збору (*)

Продукт	Ємність (тонни)	Вартість страхування (TL)	Сума премії, яку сплачує фермер (TL)		
			Категорії ризику		
			1	2	3
Форель	100	1000000	12500	17500	22500
Морський окунь- морський вал	100	1800000	22500	31500	40500
Блакитний тунець	100	5000000	75000	87500	112500
Клітки та сітки	10 штук (30м)	800000	1200	1600	2000 рік

(*) розраховано на основі озерних і морських ферм

Таблиця 9. Тарифи, звільнені від тарифів на основі клітки / басейну

Продукт	Ємність (тонни)	Сума премії, яку сплачує фермер (TL)		
		Категорії ризику		

Спільні кордони. Спільні рішення.

Project funded by
EUROPEAN UNION

		Вартість страхування (TL)	1	2	3
Форель	100	1000000	15000	22500	27500
Морський окунь- морський лящ	100	1800000	27000	40500	49500
Блакитний тунець	100	5000000	87500	100000	125000
Клітки та сітки	10 штук (30м)	800000	1600	2000 рік	2400

(*) розраховано на основі озерних і морських ферм

Таблиця 10. Тарифи на пільги, що застосовуються до загальної вартості страхування

Продукт	Звільнення (%) (понад загальну вартість страхування)	Загальне страхування (%) (частка застрахованої особи)
Морські та озерні ферми (Сі окунь, морський лящ, мізерний, форель у PE клітках)	5	
Ферми на землі (форель у ставках, морський окунь, морський лящ у земляних ставках)	5	
Блакитний тунець	15	0
Морські ферми (зуб звичайний, білий морський лящ, морський лящ червоний, гостромордий морський лящ, бородатий морський лящ, синій морський лящ, стріла блакитне око, червоний поргій, пандора звичайна, зубат рожевий, осетер та інші)	5	
Клітки та сітки	5	

Таблиця 11. Тарифи, звільнені від тарифів на основі клітки / басейну

Продукт	Звільнення (%) (понад вартість страхування кожної клітки)	Загальне страхування (%) (частка застрахованої особи)
Морські та озерні ферми (Сі окунь, морський лящ, мізер, форель у PE клітках)	15	
Ферми на землі (форель у ставках, морський окунь, морський лящ у земляних ставках)	15	
Блакитний тунець	25	0
Морські ферми (зуб звичайний, білий морський лящ, морський лящ червоний, гостромордий морський лящ, бородатий морський лящ,	15	

Project funded by
EUROPEAN UNION |

синій морський лящ, стріла блакитне око, червоний поргій, пандора звичайна, зубат рожевий, осетер та інші)		
Клітки та сітки		15
Гарантія	Спільне страхування (%)	Частка для застрахованої особи)
Додаткове покриття крадіжки		30